TARCAL KÖZSÉG POLGÁRMESTERÉTŐL
3915 Tarcal, Fő u. 61.
tel: 47/580-444, fax: 47/580-441
e-mail: polgmest@tarcal.hu

MEGHÍVÓ

Tarcal község Önkormányzatának Képviselőtestülete
2018. október 30-án (kedden) 14.00 órától
a Községházán ülést tart,
melyre ezúton tisztelettel meghívom.

NAPIREND:

1./ A szociális célú tüzifa rászorultsági szabályairól, az igénylés feltételeiről szóló rendelettervezet megtárgyalása
Előadó: Dr. Kovács Zoltán jegyző

2./ Beszámoló az adózás helyzetéről
Előadó: Gulyás Éva adóügyi ügyintéző

3./ A Helyi Esélyegyenlőségi Program 2018-2023. elfogadása
Előadó: Urbán Mária esélyegyenlőségi referens

4./ A víziközmű rendszerek 2018-2032. időszakra vonatkozó Gördülő Fejlesztési Terv módosításának jóváhagyása
Előadó: Dr. Kovács Zoltán jegyző

5./ A Központi orvosi ügyelet feladatellátási szerződésére vonatkozó előterjesztés megtárgyalása
Előadó: Butta László polgármester

6./ Belterületi ingatlanokon fennálló építési tilalmak megszüntetése
Előadó: Dr. Kovács Zoltán jegyző

7./ Önkormányzati tulajdonú zártkerti ingatlanokon található lábon álló fatömeg értékesítésének megtárgyalása
Előadó: Butta László polgármester

8./ Önkormányzati tulajdonú saját használatú utak értékesítésének megtárgyalása
Előadó: Dr. Kovács Zoltán jegyző

TARCAL KÖZSÉG POLGÁRMESTERÉTŐL
3915 Tarcal, Fő u. 61.
tel: 47/580-444, fax: 47/580-441
e-mail: polgmest@tarcal.hu

9./ Az önkormányzati tulajdonú bérlakások lakbérének megállapítása
Előadó: Dr. Kovács Zoltán jegyző

10./ A polgármester tájékoztatója az előző ülés óta eltelt időszak intézkedéseiről
Előadó: polgármester

11./ Indítványok, javaslatok

Megjelenésére feltétlenül számítok!

Tarcal, 2018. október 25.

Tisztelettel:

Butta László
polgármester

JELENLÉTI ÍV

Készült Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestületének 2018. október 30. napján a Községházán megtartott ülésén megjelentekről.

Bekényi József képviselő _____

Erdélyi István képviselő _____

Perge Géza képviselő _____

Szilágyi Péter képviselő _____

Tóth Tamás képviselő _____

Kissné Fási Nóra alpolgármester _____

Butta László polgármester _____

Dr. Kovács Zoltán jegyző _____

Meghívottak:

Gulyás Éva adóügyi főelőadó _____

Urbán Mária esélyegyenlőségi referens _____

Jegyzőkönyv

Készült: Tarcal Községi Önkormányzat Képviselőtestülete 2018. október 30-án a Községházán megtartott üléséről.

Jelen vannak: Bekényi József
Erdélyi István
Perge Géza képviselők
Kissné Fási Nóra alpolgármester
Butta László polgármester
Dr.Kovács Zoltán jegyző

Igazoltan távol: Szilágyi Péter és Tóth Tamás képviselők

Meghívottak: Gulyás Éva adóügyi főelőadó
Urbán Mária esélyegyenlőségi referens

Butta László polgármester köszöntötte a megjelenteket, megállapította, hogy az ülés határozatképes, s az ülést megnyitotta. A polgármester jegyzőkönyv hitelesítőnek Kissné Fási Nóra alpolgármester Asszonyt javasolta megválasztani, mely javaslattal a megjelentek egyhangúlag egyetértve, Kissné Fási Nóra alpolgármester Asszonyt jegyzőkönyv hitelesítőnek megválasztották.
A polgármester a meghívóban megjelölt napirend elfogadására tett javaslatot, mellyel a képviselőtestület tagjai egyhangúlag egyetértve, az alábbi napirendet fogadták el:

Napirend:

1./ A szociális célú tüzifa rászorultsági szabályairól, az igénylés feltételeiről szóló rendelettervezet megtárgyalása
Előadó: Dr. Kovács Zoltán jegyző

2./ Beszámoló az adózás helyzetéről
Előadó: Gulyás Éva adóügyi ügyintéző

3./ A Helyi Esélyegyenlőségi Program 2018-2023. elfogadása
Előadó: Urbán Mária esélyegyenlőségi referens

4./ A víziközmű rendszerek 2018-2032. időszakra vonatkozó Gördülő Fejlesztési Terv módosításának jóváhagyása
Előadó: Dr. Kovács Zoltán jegyző

5./ A Központi orvosi ügyelet feladatellátási szerződésére vonatkozó előterjesztés megtárgyalása
Előadó: Butta László polgármester

6./ Belterületi ingatlanokon fennálló építési tilalmak megszüntetése
Előadó: Dr. Kovács Zoltán jegyző

7./ Önkormányzati tulajdonú zártkerti ingatlanokon található lábon álló fatömeg értékesítésének megtárgyalása
Előadó: Butta László polgármester

8./ Önkormányzati tulajdonú saját használatú utak értékesítésének megtárgyalása
Előadó: Dr. Kovács Zoltán jegyző

9./ Az önkormányzati tulajdonú bérlakások lakbérének megállapítása
Előadó: Dr. Kovács Zoltán jegyző

10./ A polgármester tájékoztatója az előző ülés óta eltelt időszak intézkedéseiről
Előadó: polgármester

11./ Indítványok, javaslatok

1./ Napirend: A szociális célú tűzifa rászorultsági szabályairól, az igénylés feltételeiről szóló rendelettervezet megtárgyalása.
Előadó: Dr. Kovács Zoltán jegyző
/az előterjesztés és rendelettervezet a meghívóval együtt megküldve/

Hozzászólás:

Perge Géza képviselő, a Szociális, Oktatási, Kulturális és Sport Bizottság képviseletében: bizottságunk az előterjesztést és rendelettervezetet megtárgyalta, s örömmel állapítottuk meg, hogy a korábbi években juttatott támogatáshoz képest, valamelyest magasabb támogatást, háztartásonként 1 erdei m3 tűzifát tudunk adni a rászoruló családoknak. Azt is pozitív változásként értékeltük, hogy az egyedülálló kérelmezők esetében lehetőség mutatkozik a jövedelemhatár emelésére, ezzel is tágítani, bővíteni lehet azt a kört, amely támogatásban részesülhet. Mindezekre figyelemmel a rendelettervezetet a bizottság elfogadta, s a Képviselőtestületnek elfogadásra javasolja.

A Képviselőtestület ezek után 5 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül az alábbi rendeletet alkotta:

Tarcal község Önkormányzata Képviselőtestületének
13/2018.(X.31.) önkormányzati rendelete
a szociális célú tűzifa rászorultsági szabályairól, az igénylés feltételeiről

(A rendelet a jegyzőkönyv mellékletét képezi.)

2./ Napirend: Beszámoló az adózás helyzetéről.
Előadó: Gulyás Éva adóügyi ügyintéző
(A beszámoló és határozati javaslat a meghívóval együtt megküldve.)

Hozzászólás:

Erdélyi István a Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság képviseletében: bizottságunk részletesen megtárgyalta a beszámolóban foglaltakat, beszéltünk az adóügyben dolgozók új feladatairól, amelyek nyilván többletfeladatot jelentenek a korábbiakhoz képest. Értékeltük a méltányossági

kérelmek elbírálásának gyakorlatát, s az egyéb közhatalmi bevételekből, idegenforgalmi adóból származó hátralékok lehetséges okait. A bizottság ezek után a beszámolót elfogadta, s a Képviselőtestületnek elfogadásra javasolja.

Perge Géza: Kissé macerásnak tartom az adóbefizetések jelenlegi gyakorlatát, mielőtt feladom a csekket, vagy a takarékban feladom a tartozásom, meg kell jelennem a hivatalban, s meg kell kérdeznem mennyi adótartozásom van.

Válaszadás:

Dr. Kovács Zoltán jegyző: Csak akkor kell megkérdezni a tartozás befizetése előtt a hivatalt, ha nem őriztem meg az adótartozások pillanatnyi állásáról szóló értesítőket, melyeket évente két alkalommal is kiküldünk. Aki tehát az értesítést követően rendezi tartozását, annak nem kell megjelenni a hivatalban, aki viszont később fizet, esetleg nem őrzi meg az értesítést, annak be kell fáradni az adóügyi dolgozókhoz.

A Képviselőtestület ezt követően 5 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül az alábbi határozatot hozta:

Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete
101/2018.(X.30.) határozata

Tárgy: Az adózás helyzetéről szóló beszámoló elfogadása

Tarcal Község Önkormányzatának Képviselőtestülete az adózás helyzetéről szóló beszámolót megtárgyalta, s megállapította, hogy a helyi adóbevételek alakulása az elvárásoknak, illetve az önkormányzat likviditási szükségeltének megfelelően alakulnak.

A Képviselőtestület felhívja az adóztatásban dolgozók figyelmét, hogy minden szükséges és lehetséges intézkedést tegyenek meg az év hátralévő részében az adóbevétel növelése érdekében, éljenek a hatályos adózás rendjéről szóló törvény által biztosított intézkedési lehetőségekkel, az adók beszedéséhez végső soron vegyék igénybe a Nemzeti Adó- és Vámhivatal közreműködését.

A Képviselőtestület mindezekre figyelemmel az adózás helyzetéről szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: jegyző, adózásban dolgozók
Határidő. 2018. december 31.

3./ Napirend: A Helyi Esélyegyenlőségi Program /2018-2023/ elfogadása.
Előadó: Urbán Mária esélyegyenlőségi referens
(Az esélyegyenlőségi program tervezete és a határozati javaslat a meghívóval együtt megküldve.)

Hozzászólások:

Erdélyi István képviselő: átfutottam az anyagot, s azt állapítottam meg, hogy szegénység, mélyszegénység ma már nincs sem településünkön, sem környezetünkben, s ezt eredményként kell értékelnünk.

Kissné Fási Nóra alpolgármester Asszony: a programban illusztrálásként látható egy olyan térkép, amely sajnálatos módon jól szemlélteti a Kelet-magyarországi helyzetet, térségünk lemaradását, elmaradottságát az ország nyugati részeitől.

A Képviselőtestület a hozzászólások elhangzása után 5 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül az alábbi határozatot hozta:

Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete
102/2018.(X.30.) határozata

Tárgy: Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása, jóváhagyása

Tarcal Község Önkormányzata az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet szabályaira figyelemmel Tarcal település 2018-2023. időszakra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját jelen határozat mellékleteként elfogadja, jóváhagyja.

A Képviselőtestület felkéri az önkormányzat valamennyi intézményének vezetőjét, az intézkedési terv végrehajtásában érintetteket, hogy minden lehetséges eszközzel segítsék elő az esélyegyenlőségi programban foglaltak megvalósítását.

Felelős: intézményvezetők, tisztségviselők
Határidő: folyamatos

4./ Napirend: A víziközmű rendszerek 2018-2032. időszakra vonatkozó Gördülő Fejlesztési Terv módosításának jóváhagyása.
Előadó: Dr. Kovács Zoltán jegyző
(Az előterjesztés és határozati javaslat a meghívóval együtt megküldve.)

Hozzászólás:

Erdélyi István a Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság képviseletében: bizottságunk megtárgyalta a Gördülő Fejlesztési Terv módosítására vonatkozó indítványt, s az előterjesztés alapján azt állapítottuk meg, hogy a Tarcal Hárs utcát értintő fejlesztés kivitelezésének kezdő időpontja némileg módosul a korábbiakhoz képest, de ez nem jelenti azt, hogy a fejlesztés elmaradna, veszélybe kerülne. A további évekre tervezett fejlesztéseket illetően pedig tudomásul vettük, hogy azok nagyságrendjüknél fogva, csak komoly pályázati támogatás elnyerése esetén valósulhatnak meg. Bizottságunk ezen megállapításokra figyelemmel a módosítást jóváhagyta, a határozati javaslatot elfogadta, s a Képviselőtestületnek elfogadásra javasolja.

A Képviselőtestület a bizottsági véleménnyel egyetértve, 5 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül az alábbi határozatot hozta:

Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete
103/2018.(X.30.) határozata

Tárgy: víziközmű rendszerek 2018-2032. időszakra vonatkozó módosított Gördülő Fejlesztési Tervének jóváhagyása.

Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete a víziközmű rendszerek (víz-szennyvíz) 2018-2032. időszakra (ágazatonként) elkészült módosított Gördülő Fejlesztési Terv **beruházási**, valamint **felújítási-pótlási** tervrészeit megismerte, azzal egyetért, s azt **elfogadja**, az abban foglaltak **végrehajtását javasolja**.

A 2018-2032. évekre vonatkozó Gördülő Fejlesztési Terv beruházási tervrészének módosítását az önkormányzat megbízása alapján a szolgáltatást végző /üzemeltető/ Borsodvíz Zrt. készítette el.

A Képviselőtestület felkéri tisztségviselőit, hogy jelen határozatot a Borsodvíz Zrt. részére haladéktalanul küldjék meg.

Felelős: polgármester, jegyző
Határidő: azonnal

5./ Napirend: Központi orvosi ügyelet feladatellátási szerződésére vonatkozó előterjesztés megtárgyalása.
Előadó: Butta László polgármester
(Az előterjesztés és határozati javaslat a meghívóval együtt megküldve.)

Butta László polgármester az előterjesztéshez részletes szóbeli kiegészítést fűzött, melyben ismertette azokat az okokat, amelyek miatt az orvosi ügyeletet eddig ellátó vállalkozás felmondta a feladatellátási szerződést, illetve felvázolta a kistérségi társulás megoldási javaslatát a problémára. E szerint az ügyelet üzemeltetését átvenné az önkormányzatok közös tulajdonában lévő Tokaji Egészségfejlesztő Nonprofit kft, aki az előzetes számítások szerint a feladatot az állami támogatás mellett 160,-Ft/fő/hó önkormányzati támogatás esetén el tudná látni. Tekintettel arra, hogy a jelenlegi üzemeltető szerződése 2018. december 9-én lejár, s nem nagyon van idő más üzemeltető keresésére, jó megoldásnak tűnik az, hogy az ügyeleti ellátást az önkormányzatok adják át a nonprofit kft-nek.

Hozzászólások:

Erdélyi István, a Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság képviseletében: bizottságunk alaposan átbeszélte az előterjesztésben foglaltakat, s támogatjuk azt, hogy az orvosi ügyelet üzemeltetését a Tokaji Egészségfejlesztő Nonprofit Kft vegye át, úgy hogy az önkormányzatok által fizetendő támogatás 160Ft/fő/hó összegre emelkedjen. Azt mindenképpen előre mutatónak tartjuk, hogy a szerződéstervezet szerint az üzemeltetési szerződés felmondási ideje 6 hónapra növekszik, amely megfelelő időtartamot biztosít egy esetleges újabb probléma kezelésére.
Bizottságunk tehát a határozati javaslatot elfogadta, s a Képviselőtestületnek elfogadásra javasolja.

Perge Géza: azt lehet-e tudni, hogy az ügyeleti feladatokat kikkel, milyen szakszemélyzettel kívánják ellátni?

Válaszadás:

Butta László polgármester: a nonprofit kft vezetője arról tájékoztatta a polgármestereket, hogy először a jelenlegi orvosokat, asszisztenseket, gépkocsi vezetőt kívánják megkeresni, s ha ők nem vállalják a további feladatellátást, úgy más szakdolgozókat keresnek.

A Képviselőtestület ezek után 5 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül az alábbi határozatot hozta:

Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete
104/2018.(X.30.) határozata

Tárgy: *A központi alapellátási orvosi ügyelet megszervezéséről szóló feladat-ellátási szerződés elfogadása*

A képviselő-testület

1. úgy dönt, hogy 2018.december 10. napjától a Központi alapellátási orvosi ügyeleti feladatellátást a Tokaji Többcélú Kistérségi Társulás keretében át kívánja adni a Társulás többségi tulajdonában lévő Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság részére.

2. elfogadja jelen határozat mellékletét képező, a központi alapellátási orvosi ügyeleti Feladat-ellátási szerződését.

3. felhatalmazza a polgármestert, hogy a Tokaji Többcélú Kistérségi Társulás Társulási Tanács ülésén az 1. és 2. pontban foglalt döntését képviselje.

Felelős: polgármester
Határidő: azonnal

6./ Napirend: Belterületi ingatlanokon fennálló építési tilalmak megszüntetése.
Előadó: Dr. Kovács Zoltán jegyző
(Az előterjesztés és határozati javaslat a meghívóval együtt megküldve.)

Hozzászólás:

Erdélyi István a Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság képviseletében: bizottságunk megtárgyalta az előterjesztést, beazonosította az ingatlanokat, s ezek alapján egyetértünk az előterjesztésben foglaltakkal, tehát 3 ingatlan esetében javasoljuk az építési tilalom fenntartását, míg 12 ingatlan esetében egyetértünk az építési tilalmak megszüntetésével. Mindezekre figyelemmel a határozati javaslatot elfogadtuk, s a Képviselőtestületnek elfogadásra javasoljuk.

A Képviselőtestület a bizottsági véleménnyel egyetértve, 5 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül az alábbi határozatot hozta:

Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete
105/2018.(X.30.) határozata

Tárgy: Belterületi ingatlanokon fennálló építési tilalom megszüntetéséről tájékoztatás.

Tarcal Község Önkormányzatának Képviselőtestülete megállapítja, hogy az 5/2005(IV.12.)számú a Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Tervről (továbbiakban: hatályos HÉSZ) szóló rendelet megalkotásával, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII .törvény 20.§.(2) bekezdésében foglalt kötelezettségének – változási, telekalakítási és építési tilalmak felülvizsgálatának (továbbiakban: tilalmak) – eleget tett.

A Képviselőtestület azzal, hogy a hatályos HÉSZ-ben tilalmakról nem rendelkezett, illetve a HÉSZ elfogadásával egyidejűleg döntött a 2/4-17/1985. számú Tanácsi határozattal elfogadott összevont rendezési terv hatályon kívül helyezéséről, deklarálta a korábban elrendelt tilalmak megszüntetését.

A Képviselőtestület ezért a telekalakítási és építési tilalom elrendeléséről szóló 24/2009(IX.30.) NFGM rendelet (továbbiakban: Rend.) 5.§. (1) bekezdésében meghatározott jogkörében felhívja a jegyzőt, hogy a

- **Tarcal belterület 291. hrsz-ú, természetben Tarcal Klapka tér 1. szám alatti, Közpark,**
- **Tarcal belterület 292. hrsz-ú, természetben Mudri József lakóháza mögött, a Klapka térre néző, beépítetlen terület,**
- **Tarcal belterület 317/2 hrsz-ú, természetben a Bús Márk és társa tulajdonában lévő lakóházzal együttesen használt, kivett gazdasági épület és udvar,**

- **Tarcal belterület 536 hrsz-ú, természetben a Könyves Kálmán utca Tokaj felőli részén található, beépítetlen terület,**
- **Tarcal belterület 611. hrsz-ú, természetben Fő u. 110. szám alatti több lakásos lakóház,**
- **Tarcal belterület 619. hrsz-ú, természetben Fő u. 100. szám alatti lakóház, udvar,**
- **Tarcal belterület 630. hrsz-ú, természetben Templom köz 1. szám alatti lakóház, udvar,**
- **Tarcal belterület 643. hrsz-ú, természetben Szőlőhegy u. 1. szám alatti napközi otthon,**
- **Tarcal belterület 821. hrsz-ú, természetben a Munkácsy M. u. 38. sz. ingatlannal szomszédos lakóház, udvar,**
- **Tarcal belterület 822/1 hrsz-ú, természetben a Munkácsy M. u. 38. szám alatti lakóház, udvar,**
- **Tarcal belterület 823. hrsz-ú, természetben Fő u. 83. szám alatti kivett lakóház udvar, gazdasági épület,**
- **Tarcal belterület 821/1 hrsz-ú, természetben Fő u. 75/1. szám alatti kivett gazdasági épület, udvar**

ingatlanokat érintő építési tilalom megszüntetéséről, - melyek bejegyzésére 1983-ban a Tarcal Községi Tanács VB. határozata alapján került sor – haladéktalanul tájékoztassa az ugyanezen rendelet 4.§-ában megjelölteket, intézkedjen a ingatlannyilvántartásba bejegyzett építési tilalmak törléséről.

A Rend. 2.§.(3) bekezdése szerinti határozatlan idejű tilalom fenntartásának feltételei nem állnak fenn.

Felelős: jegyző
Határidő: azonnal

7./ Napirend: **Önkormányzati tulajdonú zártkerti ingatlanokon található lábon álló fatömeg értékesítésének megtárgyalása.**
Előadó: Butta László polgármester
(A határozati javaslat a meghívóval együtt kiküldve.)

Butta László polgármester szóbeli előterjesztésében emlékeztette a Képviselőtestület tagjait arra, hogy a legutóbbi testületi ülésen egyes önkormányzati tulajdonú ingatlanokon lévő lábon álló fatömeg értékesítésének kijelöléséről döntöttek, mely kijelölést a határozatban foglaltak szerint 30napra az önkormányzat honlapján, illetve hirdetőtábláján meghirdettek. A hirdetmény kifüggesztésének határideje a tegnapi napon lejárt, s az eredeti ajánlattevőn – a Nagy-Or-Fa kft-n – kívül más, további ajánlat nem érkezett.
A polgármester ezért javasolta a Képviselőtestületnek, hogy a fatömeget 10.000Ft+ÁFA/erdei m3 áron, 2.400.000Ft+ÁFA foglaló megfizetése mellett értékesítsék a Nagy-Or-Fa kft-nek.

Hozzászólás:

Erdélyi István a Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság képviseletében: bizottságunk az előterjesztést megtárgyalta, s úgy gondoljuk az értékesítés jó lehetőség saját bevételeink növelésére, illetve az sem utolsó szempont, hogy az érintett ingatlanok is rendezett állapotba kerülnek. Mindezekre figyelemmel a határozati javaslatot elfogadtuk, s a Képviselőtestületnek elfogadásra javasoljuk.

A Képviselőtestület az elhangzottak után 5 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül az alábbi határozatot hozta:

Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete
106/2018.(X.30.) határozata

Tárgy: önkormányzati tulajdonú zártkerti ingatlanokon található lábon álló fatömeg értékesítése a NAGY-OR-FA Kft részére.

Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete megbízza polgármesterét, hogy kössön adás-vételi szerződést az önkormányzati tulajdonban álló, alábbi zártkerti ingatlanokon található mintegy 240m3 / plusz-mínusz 20% / mennyiségű, lábon álló fatömeg értékesítésére a NAGY.OR-FA Kft / 3994. Pálháza, Szűcs tanya 1. adószáma: 25778337-2-05, cégjegyzékszám: 05-09-029255/-vel.

- 2512. hrsz. erdő 0,45 ha
- 2515 hrsz. erdő 0,23 ha
- 2520 hrsz. fásított ter.,rét 0,9 ha
- 2441 hrsz. legelő,erdő 1,4 ha
- 2742 hrsz. rét,erdő 0,2 ha
- 2745 hrsz. fásított terület 0,04 ha
- 2746 hrsz, fásított terület 0,07 ha
- 2747 hrsz, fásított terület 0,05 ha
- 2774 hrsz, erdő 0,56 ha
- 2780 hrsz, fásított terület 0,08 ha
- 2781 hrsz. erdő 0,37 ha
- 2783 hrsz, erdő 0,80 ha

A vevő köteles a lábon álló fatömeget kitermelni, az érintett területen a bozót irtását, a terület kitakarítását elvégezni, valamint a termeléshez szükséges engedélyeket megszerezni.
A Képviselőtestület a vételárat 10.000Ft+ÁFA/m3 összegben határozza meg.
A szerződéskötés feltétele, hogy a szerződéskötéssel egyidejűleg a vevő 2.400.000Ft+ÁFA összegű foglalót fizessen be, utaljon át az önkormányzat bankszámlájára.

A Képviselőtestület megbízza a polgármestert, hogy az adás-vételi szerződést a Képviselőtestület nevében írja alá.

Felelős: polgármester, jegyző
Határidő: 2018. október 31.

8./ Napirend: Önkormányzati tulajdonú saját használatú utak értékesítésének megtárgyalása.
Előadó: Dr. Kovács Zoltán jegyző
(Az előterjesztés és határozati javaslat a meghívóval együtt megküldve.)

Hozzászólás:

Erdélyi István a Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság elnöke: bizottságunk részletesen megvitatta az előterjesztésben foglaltakat, s a szóban forgó saját használatú utak elhelyezkedéséből, valamint a vételár mértékéből, volumenéből adódóan támogatjuk az értékesítést, a határozati javaslatot elfogadtuk, s a Képviselőtestületnek elfogadásra javasoljuk.

A Képviselőtestület ezt követően 5 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül az alábbi határozatot hozta:

Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete
107/2018.(X.30.) határozata

Tárgy: önkormányzati tulajdonú külterületi ingatlanok – saját használatú út és árok - értékesítése.

Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete megbízza polgármesterét, hogy kössön adás-vételi szerződést Barcza Zsolt /sz. Debrecen, 1969. 11.11. an. Győri Erzsébet / 4211 Ebes, Sarkadi tanyai lakos vevővel, az önkormányzati tulajdonban álló

- 0409/2 hrsz-ú, 2680 m2 nagyságú, kivett saját használatú út, árok megnevezésű, valamint a
- 0410/7 hrsz-ú, 1310 m2 nagyságú, kivett saját használatú út megnevezésű,

természetben a Tarcal Kis homokos tanyán belül és tanya mellett található ingatlanokra, 150 Ft/m2 +ÁFA eladási ár figyelembe vételével, összeségében 598.500Ft+ÁFA , azaz Ötszázkilencvennyolcezerötszáz forint+ÁFA eladási áron.

A vevő a vételárat egy összegben, a szerződés aláírásával egyidejűleg köteles az eladó részére készpénzben, vagy átutalással megfizetni.
A Képviselőtestület felhatalmazza a polgármestert, hogy az adás-vételi szerződést a Képviselőtestület nevében írja alá.

Felelős: polgármester
Határidő: 2018. október 31.

9./ Napirend: Az önkormányzati tulajdonú bérlakások lakbérének megállapítása.
Előadó: Dr. Kovács Zoltán jegyző
(Az előterjesztés és határozati javaslat a meghívóval együtt megküldve.)

Hozzászólás:

Erdélyi István a Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság elnöke képviseletében: bizottságunk részletesen megtárgyalta az előterjesztésben foglaltakat, sorra vettük a lakások elhelyezkedését, a piaci bérleti díjakat, s azt gondoljuk, hogy a határozati javaslatban szereplő díjmértékek nem jelentenek elviselhetetlen terhet a bérlők számára, ezért a határozati javaslatot elfogadtuk, s a Képviselőtestületnek elfogadásra javasoljuk.

A Képviselőtestület a bizottsággal egyetértve, 5 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül az alábbi határozatot hozta:

Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete
108/2018.(X.30.) határozata

Tárgy: önkormányzati tulajdonú bérlakások lakbérének megállapítása.
Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete a tulajdonában álló bérlakások lakbérét, 2019. január 1-től kezdődően az alábbiak szerint állapítja meg:

- komfort nélküli lakás 200.-Ft/m2/hó
- komfortos lakás 230.-Ft/m2/hó
- összkomfortos lakás 380.-Ft/m2/hó

A Képviselőtestület felkéri a jegyzőt, hogy az önkormányzati bérlakások bérlőit, a 2019. január 1-től hatályos lakbérekről 2018. november 30-ig értesítse.

Felelős: jegyző
Határidő: 2018. december 31.

10./ Napirend: A polgármester tájékoztatója az előző ülés óta eltelt időszak intézkedéseiről.
Előadó: Butta László polgármester
(Az írásos tájékoztató az ülés kezdetén valamennyi testületi tag részére átadva.)

A Képviselőtestület tagjai részletesebb tájékoztatást kértek a Miskolc-Alsóvárosi Református Gyülekezet látogatását, illetve a Hárs utcai szennyvízelvezetést illetően, mely témákban a polgármester a szükséges tájékoztatást megadta.

Ezt követően a Képviselőtestület 5 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül a két ülés közötti időszak intézkedéseiről szóló tájékoztatót elfogadta.

11./ Napirend: Indítványok, javaslatok

a./ Dr. Kovács Zoltán jegyző tájékoztatta a Képviselőtestület tagjait arról, hogy sürgető levelére válasz érkezett a Forráskút és Cigánygödör ingatlanok önkormányzati tulajdonba kerülésére vonatkozó kérelemről. A minisztérium tájékoztatása szerint az állami tulajdonú ingatlanok térítésmentes önkormányzati tulajdonba adásáról kizárólag a Kormány dönthet, a két ingatlan tulajdonjogának átadása a Kormány 2018. negyedik negyedévi napirendjén szerepel.

b./ Dr. Kovács Zoltán jegyző emlékeztette a Képviselőtestület tagjait arra, hogy idén tavasszal, az elmúlt évi hideg télre tekintettel 69 erdei m3 2017. évi szociális tűzifa kiegészítő támogatásban részesült az önkormányzat, melyet a 2018. évi tűzifa támogatáshoz hasonlóan 2019. február 15-ig kell a rászorulók részére kiszállítani. A 69 m3 szociális tűzifa beszerzésére árajánlatot kértünk a Tállyai Erdészettől, akikkel korábban is szerződésben voltunk. Sajnálattal kellett megállapítanunk, hogy az ajánlatban szereplő eladási ár lényegesen magasabb az 1 m3-re jutó támogatásnál, s időközben a szállítási költségek is emelkedtek. Összességében tehát arról kell döntenie a Képviselőtestületnek, hogy a megnövekedett beszerzési és szállítási költségekre figyelemmel megemeli-e a beszerzéshez szükséges saját forrás összegét, vagy visszautaljuk a támogatást. A 2018. évi szociális tüzifa eladási ára ugyanakkor nem változott, viszont a szállítási költségek ebben az esetben is emelkednek. Mindezekre figyelemmel a költségvetésünkben a szociális tűzifa beszerzéséhez betervezett saját forrás előirányzatot ez okból is emelni kellene.

A Képviselőtestület az elhangzottakat részletesen megvitatta, majd 5 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül az alábbi határozatot hozta:

Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete
109/2018.(X.30.) határozata

Tárgy: Szociális tűzifa beszerzéshez saját forrás biztosítása.

Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete a 2017. évi szociális tűzifa vásárlás kiegészítő támogatásának, valamint a 2018. évi szociális tűzifa vásárlási támogatás teljes összegének felhasználásához a megnövekedett beszerzési és szállítási költségekre figyelemmel a 2018. évi költségvetésében előirányzott saját forrás összegét 1.650.000Ft-ra megemeli.

Az előirányzat növekedést részben belső átcsoportosítással, részben pedig a szociális feladatokra kapott rendkívüli kormányzati támogatás terhére kell végrehajtani.

A Képviselőtestület felhívja a jegyzőt, hogy a saját forrás összegének megemelése miatti előirányzat változást, az önkormányzat 2018. évi költségvetésén, - a legközelebbi költségvetés módosítás alkalmával – vezessék át.

Felelős: jegyző
Határidő: 2018. november 30.

c./ Butta László polgármester tájékoztatta a Képviselőtestületet arról, hogy meghívást kapott 2018. november 6-ra a Belügyminisztériumba, ahol a közfoglalkoztatási feladatok kiemelkedő ellátásáért miniszteri elismerő oklevél kitüntetésben részesül az önkormányzat. Tudomása szerint az elismerő oklevélhez 10 millió forintos támogatás is járul, amelyet a közfoglalkoztatási feladatok ellátásához használhat fel az önkormányzat.

d./ Butta László polgármester ismertette a Rákóczi Szövetség támogatási kérelmét, melyben a határon túli magyarok segítéséhez kérnek önkormányzati támogatást.

A Képviselőtestület a támogatási kérelmet részletesen megvitatta, majd úgy foglalt állást, hogy az önkormányzat nehéz anyagi helyzete miatt támogatást most nem tud nyújtani.
A polgármester ugyanakkor felhívta a képviselők figyelmét az egyéni támogatás lehetőségére.

Végezetül a képviselők közérdekű hozzászólásai hangzottak el, melyekre a tisztségviselők részletes választ adtak.

A polgármester ezek után megköszönte valamennyi megjelent képviselő munkáját, s az ülést bezárta.

k.m.f.

Butta László
polgármester

KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT 2 Tarcal

Dr. Kovács Zoltán
jegyző

Kissné Fási Nóra
jegyzőkönyv hitelesítő

Tarcal község Önkormányzata Képviselőtestületének
13/2018.(X.31.) önkormányzati rendelete
a szociális célú tűzifa rászorultsági szabályairól, az igénylés feltételeiről

Tarcal község Önkormányzatának Képviselőtestülete az Alaptörvény 32. cikk /2/ bekezdésében biztosított felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX.tv. 13.§ (1) bekezdés 8.a pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el.

1.§

/1/ Az e rendelet szerint szociálisan rászorulónak minősülő háztartások, szociális célú tűzifa támogatásban részesülhetnek.

/2/ Szociális célú tüzifa támogatás lakcímenként csak egy háztartás részére állapítható meg, függetlenül az azonos lakcímen szereplő háztartások számától.

2.§

Szociálisan rászoruló az a háztartás, amelyben az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át, egyedülálló esetén 375%-át nem haladja meg.

3.§

A támogatás mértéke háztartásonként 1,0 erdei m^3 tűzifa.

4.§

/1/ A támogatást a jelen rendelet melléklete szerinti kérelem nyomtatvány, és az ahhoz szükséges igazolások 2018. november 30–ig - a Tarcali Közös Önkormányzati Hivatalhoz - történő, maradéktalan benyújtásával kell igényelni.

/2/ A kérelmek elbírálásáról a Képviselőtestület Szociális, Oktatási, Kulturális és Sportbizottsága határozattal dönt.

/3/ A tűzifa támogatások kiszállítása a támogatási kérelmek beérkezésének sorrendjében történik.

/4/ A kérelem elbírálása során előnyben kell részesíteni azon háztartásokat, amelyeknek valamely tagja
a.) aktív korúak ellátásában,
b.) időskorúak járadékában,
c.) települési támogatásban, különösen lakásfenntartási támogatásban részesül, vagy
d.) halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevel.

/5/ Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete vállalja, hogy a szociális célú tüzifa támogatásban részesülőktől semmilyen jogcímen ellenszolgáltatást nem kér.

5.§

Jelen rendelet a kihirdetést követő napon lép hatályba, s 2019. április 30-án hatályát veszti.

Dr. Kovács Zoltán
jegyző

KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT 2 Tarcal

Butta László
polgármester

1.melléklet

KÉRELEM

TERMÉSZETBENI TŰZIFA TÁMOGATÁS MEGÁLLAPÍTÁSA IRÁNT

Személyi adatok

1.A kérelmező neve (leánykori név is): .....

Anyja neve:

Születési helye ideje: .....

Lakóhelyének címe:.....

2. A kérelem benyújtásának időpontjában a támogatást kérővel közös háztartásban élők adatai:

		NÉV	SZÜLETÉSI HELY ÉS IDŐ	ANYJA NEVE
1	házastársa, élettársa			
2	egyéb rokon, (akinek eltartásáról gondoskodik)			
3	gyermekei[1]*			
4				
5				
6				
7				
8				

A kérelemhez **mellékelni kell** a jövedelemnyilatkozat 1-14. pontjaiban feltüntetett jövedelmek valódiságának igazolására szolgáló iratokat.

Jövedelmi adatok

A jövedelmek típusai	A kérelmező jövedelme	A kérelmezővel közös háztartásban élő házastárs (élettárs) jövedelme	A kérelmezővel közös háztartásban élő egyéb rokon jövedelme			Összesen
1. Munkaviszonyból, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyból származó jövedelem és táppénz						
2. Társas és egyéni vállalkozásból származó Jövedelem						
3. Ingatlan, ingó vagyontárgyak értékesítéséből származó jövedelem						
4. Nyugellátás, baleseti nyugellátás, egyéb nyugdíjszerű ellátások						
5. A gyermek ellátásához és gondozásához kapcsolódó támogatások (különösen: GYED, GYES, GYET, családi pótlék, gyermektartásdíj, árvaellátás)						
6. Munkaügyi szervek által folyósított rendszeres pénzbeli ellátás						
7. Föld bérbeadásából származó jövedelem						
8. Egyéb (különösen: kapott tartás-, ösztöndíj, értékpapírból származó jövedelem, kis összegű kifizetések stb.)						
9. Összes bruttó jövedelem						
10. Személyi jövedelemadó vagy előleg összege						
11. Egészségbiztosítási és nyugdíjjárulék összege						
12. Munkavállalói járulék összege						
13. A család összes nettó jövedelme [9-(10+11+12)]						
14. A család összes nettó jövedelmét csökkentő tényezők (tartásdíj összege)						

15. **AZ ÜGYINTÉZŐ TÖLTI KI!** Önkormányzat által folyósított rendszeres pénzbeli ellátás [a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 4. § (1) bek. *i)* pontja]						

A háztartás egy főre jutó jövedelme **(ügyintéző tölti ki):** ..... Ft/hó.

Tarcal, ...év.....hó.....nap

.....

kérelmező aláírása

<u>A jövedelemszámításnál irányadó időszak, az igazolás módja:</u>

- Rendszeres jövedelem esetén a kérelem benyújtását megelőző hónap nettó jövedelméről szóló munkáltatói igazolás,
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 4. § (1) bekezdés i) pontja szerinti rendszeres pénzellátás esetén a tárgyhavi, vagy megelőző havi szelvény, postai feladóvevény, illetve pénzintézeti folyószámla igazolás,
- vállalkozók esetében az APEH igazolása az előző évi személyi jövedelemadó alapjáról,
- egyéb (alkalmi munkából származó) jövedelmek esetében személyes nyilatkozat a kérelem benyújtását megelőző 6 havi átlagos nettó jövedelemről,
- tartásdíj esetén a szülők közötti egyesség jóváhagyásáról, tartásdíj megállapításáról szóló jogerős bírói ítélet bemutatása mellett, a ténylegesen folyósított tartásdíj átvételi elismervényes, postai feladóvevénye.

E L Ő T E R J E S Z T É S

a szociális célú tűzifa rászorultsági szabályairól, az igénylés feltételeiről szóló rendelettervezethez

Tisztelt Képviselőtestület!

A rászorulók részére biztosítható szociális célú tűzifa támogatás odaítélésének, kiosztásának 2018-ban is feltétele az erre vonatkozó önkormányzati rendelet elfogadása.
A pályázati felhívásban, valamint a támogató okiratban foglaltaknak megfelelően a rendelettervezet elkészült. Tájékoztatásul közlöm, hogy 492 erdei m3 tűzifa támogatásra nyújtottuk be önkormányzatunk kérelmét, mellyel szemben 343 erdei m3 kemény lombos tűzifa támogatás megvásárlásához szükséges támogatásban részesülünk. Az elmúlt évhez képest ez jelentős növekedésként értékelhető, ugyanis a tavalyi 276 erdei m3 támogatásból, 345 háztartást részesíthettünk egyenként 0,8 erdei m3 tűzifa támogatásban.

Fentiekre figyelemmel azt javasoljuk, hogy a támogatás mértékét háztartásonként 1 erdei m3 kemény lombos tűzifa támogatásban állapítsuk meg, hiszen ezzel a támogatás mértékkel gyakorlatilag ugyanannyi háztartás kaphat téli tüzelő támogatást, mint 2017-ben.

Az elmúlt évhez képest további módosítási indítványunk az egyedülálló kérelmezők esetében a rászorultsági jövedelemhatárnak a minimálnyugdíj 350%-áról 99.750 Ft-ról, a minimálnyugdíj 375%-ára /106.875.-Ft-ra/ emelése. A több személyes háztartások esetében a jövedelemhatár nem változna, azaz maradna a minimálnyugdíj 300%-a, azaz 85.500.-Ft. Ezzel a módosítással a korábbiakhoz képest az egyedülálló kérelmezők nagyobb hányada részesülhetne a szociális tűzifa támogatásban.

Ez utóbbi módosítás eredményeként elképzelhető, hogy az elmúlt évi 345 támogatottal szemben valamelyest magasabb számú jogos kérelem érkezik majd be, azonban bizonyos nagyságrendig, 69 erdei m3-ig ez sem jelent problémát, ugyanis tavasszal ilyen nagyságrendű támogatást kaptunk a 2017. évi szociális tűzifa támogatás kiegészítéseként, s ez a forrás még rendelkezésünkre áll, ezt a 69 m3 tűzifát még ki kell osztanunk. Egyelőre ezen mennyiség megvásárlására még nem tudtunk szerződést kötni, ugyanis az ÉSZAKERDŐ, ahonnan eddig a tűzifát beszereztük, a korábbinál magasabb egyégáron ajánlotta fel részünkre a tűzifát.
Ha ezt elfogadtuk volna, úgy a 69 m3 tűzifát csak jelentős önkormányzati saját forrás kiegészítéssel tudtuk volna megvásárolni. Jelenleg egyeztetések folynak kormányzati szinten, s ezen egyeztetések függvényében tudjuk a 2017. évi szociális tűzifa támogatás kiegészítését felhasználni.
Végezetül, továbbra is meg kell felelni azon előírásnak, mely szerint az önkormányzat semmilyen címen nem kér ellenszolgáltatást /pl. szállításért/ a szociális célú tűzifa támogatásban részesülőktől, s ez jelenik meg a rendelettervezet 4.§. /5/ bekezdésében.
Tarcal, 2018. október 17.

Butta László	Dr. Kovács Zoltán
polgármester	jegyző

13/2018

Tarcal község Önkormányzata Képviselőtestületének
...../2018.(.....) önkormányzati rendelete
a szociális célú tűzifa rászorultsági szabályairól, az igénylés feltételeiről

Tarcal község Önkormányzatának Képviselőtestülete az Alaptörvény 32. cikk /2/ bekezdésében biztosított felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX.tv. 13.§ (1) bekezdés 8.a pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el.

1.§

/1/ Az e rendelet szerint szociálisan rászorulónak minősülő háztartások, szociális célú tűzifa támogatásban részesülhetnek.

/2/ Szociális célú tüzifa támogatás lakcímenként csak egy háztartás részére állapítható meg, függetlenül az azonos lakcímen szereplő háztartások számától.

2.§

Szociálisan rászoruló az a háztartás, amelyben az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át, egyedülálló esetén 375%-át nem haladja meg.

3.§

A támogatás mértéke háztartásonként 1,0 erdei m^3 tüzifa.

4.§

/1/ A támogatást a jelen rendelet melléklete szerinti kérelem nyomtatvány, és az ahhoz szükséges igazolások 2018. november 30–ig - a Tarcali Közös Önkormányzati Hivatalhoz - történő, maradéktalan benyújtásával kell igényelni.

/2/ A kérelmek elbírálásáról a Képviselőtestület Szociális, Oktatási, Kulturális és Sportbizottsága határozattal dönt.

/3/ A tűzifa támogatások kiszállítása a támogatási kérelmek beérkezésének sorrendjében történik.

/4/ A kérelem elbírálása során előnyben kell részesíteni azon háztartásokat, amelyeknek valamely tagja
a.) aktív korúak ellátásában,
b.) időskorúak járadékában,
c.) települési támogatásban, különösen lakásfenntartási támogatásban részesül, vagy
d.) halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevel.

/5/ Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete vállalja, hogy a szociális célú tüzifa támogatásban részesülőktől semmilyen jogcímen ellenszolgáltatást nem kér.

5.§

Jelen rendelet a kihirdetést követő napon lép hatályba, s 2019. április 30-án hatályát veszti.

Dr. Kovács Zoltán
jegyző

Butta László
polgármester

1.melléklet

KÉRELEM

TERMÉSZETBENI TŰZIFA TÁMOGATÁS MEGÁLLAPÍTÁSA IRÁNT

Személyi adatok

1.A kérelmező neve (leánykori név is): .....

Anyja neve: .....

Születési helye ideje: .....

Lakóhelyének címe: .....

2. A kérelem benyújtásának időpontjában a támogatást kérővel közös háztartásban élők adatai:

		NÉV	SZÜLETÉSI HELY ÉS IDŐ	ANYJA NEVE
1	házastársa, élettársa			
2	egyéb rokon, (akinek eltartásáról gondoskodik)			
3	gyermekei[1]*			
4				
5				
6				
7				
8				

Jövedelmi adatok

A jövedelmek típusai	A kérelmező jövedelme	A kérelmezővel közös háztartásban élő házastárs (élettárs) jövedelme	A kérelmezővel közös háztartásban élő egyéb rokon jövedelme			Összesen
1. Munkaviszonyból, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyból származó jövedelem és táppénz						
2. Társas és egyéni vállalkozásból származó Jövedelem						
3. Ingatlan, ingó vagyontárgyak értékesítéséből származó jövedelem						
4. Nyugellátás, baleseti nyugellátás, egyéb nyugdíjszerű ellátások						
5. A gyermek ellátásához és gondozásához kapcsolódó támogatások (különösen: GYED, GYES, GYET, családi pótlék, gyermektartásdíj, árvaellátás)						
6. Munkaügyi szervek által folyósított rendszeres pénzbeli ellátás						
7. Föld bérbeadásából származó jövedelem						
8. Egyéb (különösen: kapott tartás-, ösztöndíj, értékpapírból származó jövedelem, kis összegű kifizetések stb.)						
9. Összes bruttó jövedelem						
10. Személyi jövedelemadó vagy előleg összege						
11. Egészségbiztosítási és nyugdíjjárulék összege						
12. Munkavállalói járulék összege						
13. A család összes nettó jövedelme [9-(10+11+12)]						
14. A család összes nettó jövedelmét csökkentő tényezők (tartásdíj összege)						

15. **AZ ÜGYINTÉZŐ TÖLTI KI!** Önkormányzat által folyósított rendszeres pénzbeli ellátás [a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 4. § (1) bek. *i)* pontja]						

A háztartás egy főre jutó jövedelme **(ügyintéző tölti ki):** ..... Ft/hó.

Tarcal, ...év.....hó.....nap

.....

kérelmező aláírása

<u>A jövedelemszámításnál irányadó időszak, az igazolás módja:</u>

- Rendszeres jövedelem esetén a kérelem benyújtását megelőző hónap nettó jövedelméről szóló munkáltatói igazolás,
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 4. § (1) bekezdés i) pontja szerinti rendszeres pénzellátás esetén a tárgyhavi, vagy megelőző havi szelvény, postai feladóvevény, illetve pénzintézeti folyószámla igazolás,
- vállalkozók esetében az APEH igazolása az előző évi személyi jövedelemadó alapjáról,
- egyéb (alkalmi munkából származó) jövedelmek esetében személyes nyilatkozat a kérelem benyújtását megelőző 6 havi átlagos nettó jövedelemről,
- tartásdíj esetén a szülők közötti egyesség jóváhagyásáról, tartásdíj megállapításáról szóló jogerős bírói ítélet bemutatása mellett, a ténylegesen folyósított tartásdíj átvételi elismervényes, postai feladóvevénye.

HELYI ESÉLYEGYENLőSÉGI PROGRAM

TARCAL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

TARCAL

2018 – 2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) ... 3
Bevezetés ... 3
A település bemutatása ... 3
Értékeink, küldetésünk ... 4
Célok ... 4
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) ... 5
1. Jogszabályi háttér bemutatása ... 5
2. Stratégiai környezet bemutatása ... 6
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége ... 12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység ... 26
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége ... 38
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége ... 41
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége ... 46
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása ... 49
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága ... 49
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) ... 49
1. A HEP IT részletei ... 50
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése ... 50
Jövőképünk ... 50
Az intézkedési területek részletes kifejtése ...
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) ... 63
3. Megvalósítás ... 65
A megvalósítás előkészítése ... 65
A megvalósítás folyamata ... 65
Monitoring és visszacsatolás ... 67
Nyilvánosság ... 67
Érvényesülés, módosítás ... 68
4. Elfogadás módja és dátuma ... 69

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel Tarcal Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

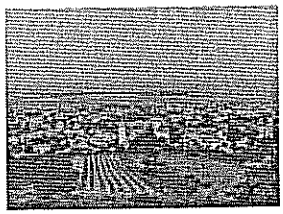

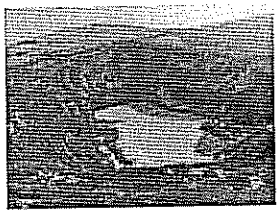

Tarcal a Zempléni hegység legdélibb peremén fekvő honfoglalás kori település. Árpád ajándékozta Turzul vezérnek a birtokot, lovasversenyben elért győzelméért. A vezér vélt sírját 1894-ben tárták fel; a leleteket a Nemzeti Múzeum őrzi. A falu első hiteles említése egy 1278-ban kelt oklevél, melyet IV. (Kun) László készíttetett, s benne fiának, Tamás comesnek adományozta Luch (Tiszalúc) és Torchol (Tarcal) nevű földjeit. A legnagyobb becsben tartott dokumentum egy 1517-ben íródott urbarium, melyben már mezővárosként (oppidum Tharczal) szerepel a falu. 1562-ben a mind jobban megerősödő református egyház zsinatot tartott a városban, melynek eredménye az ún. tarcal-tordai hitvallás lett.

A Rákóczi-szabadságharc előzményeként kitört felkelés Tarcalról indult el. A község építészeti emlékei nagyrészt a Rákóczi családhoz, majd a birtokok elkobzása után a Korona-uradalomhoz fűződnek.

Hangulatos mezővárosi jellegével, csodálatos geológiai képződményeivel, a természetvédelmi területen fellelhető növény- és állat ritkaságaival, téli és nyári sportolási, turisztikai adottságaival feltétlenül érdemes arra, hogy hozzátartozóival, barátaival felkeresse.

A világhírű Tokaj-hegyaljai borvidék talán *legkiválóbb* szőlő- és bortermelő helye. Már a honfoglaláskor ideérkező őseink is találtak szőlőt Tarcalon. Az első írásos feljegyzések 1072-ből származnak a szőlőművelésről és borkészítésről. A szőlő- és borkultúra virágkorát a XVI. században élte.

Az 1600-as években egyre több törvényi szabályozás lépett életbe, sőt 1655-ben az országgyűlés is foglalkozott az aszúborral. Ez is mutatja az aszúbor előállításának gazdasági súlyát.

Tarcal meghatározó szerepet töltött be a borvidék szakmai és gazdasági életében, mivel itt működött a királyi birtokközpont és a Vincellérképző Iskola (1873-tól 1953-ig). Ezen a helyen tevékenykedett a Tokaj Kereskedőház Rt. kutató és oktatóbázisa.

A tradicionális szőlőfajták, a *furmint*, a *hárslevelű*- és *sárga muskotály* - melyek mindegyike jól aszúsodik - kiváló faj borok, különleges minőségű *szamorodni* és a 3-6 puttonyos *aszúbor* készítésére alkalmasak. Ezek a borok tölgyfahordókban, nemespenésszel borított pincékben érlelődnek, ahol szíves vendéglátásban részesülnek az idelátogatók. A település 2002-ben a Tokaj-hegyaljai borvidékkel a Világörökség része lett. Tokaj-Hegyalja az egyetlen olyan magyarországi borvidék, ahol földrajzi eredetjelöléssel bíró bor terem.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossággal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Tarcal község Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

<u>A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja</u>

Tarcal település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:
az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,
a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Tarcal Községi Önkormányzat 3/2015 (II.25.) önkormányzati rendelete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, 5/2017 (III.29.) A lakáshoz jutás helyi támogatásáról,valamint a 49/2018. (IV.24.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodás körébe tartozó alapellátások, a gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított étkezési térítési díjakról szóló rendelete szabályozza a kötelezően ellátandó, valamint az önként vállalt feladatokat.
A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy kerületünkben olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll, ezért is kívánja önkormányzatunk támogatni a lakáshoz jutást helyi szinten.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.
Született Oktatási esélyegyenlőségi program, valamint Esélyegyenlőségi tervvel is rendelkezik az önkormányzat, ami jelen esélyegyenlőségi terv elkészítésével kerül felülvizsgálatra.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Tarcal község önkormányzata rendelkezik gazdasági programmal. Az ebben megfogalmazottak szerint:

Az Önkormányzat Célja

- „A közös célunk, hogy a település fejlődjön, a lakosság életminősége,
- életkörülményei javuljanak.
  - mindenkinek legyen esélye arra, hogy békében és harmóniában élhessen a
- községben
  - fejlődjön a település
  - az egészséges élet lehetőségei mindenki számára váljanak elérhetővé
  - minden gyerek egyaránt érték, függetlenül attól, hogy szegény, vagy gazdag
- családban él. Az iskolában fel kell készíteni a diákokat az élethosszig tartó
- tanulásra, javítani kell a nyelvoktatás színvonalát, a kreativitásra, a megértésre
- és a nyitottságra nevelés körülményét.
  - erősíteni kell a társadalmi szolidaritást, a családok, az egyének szociális
- helyzetük megrendülésekor kapják meg a szükséges segítséget.
  - Tarcal község kulturális sokszínűsége fejlődjön, a kultúrateremtő, közvetítő,
- őrző, alkotó közösségek kapjanak kellő támogatást.
  - A rendészeti erők és a lakosság összefogásával javuljon a közbiztonság és a vagyonbiztonság.

Tarcal község Önkormányzata annak érdekében dolgozik, hogy a lakosság közérzete javuljon és olyan közélet alakuljon ki, melyben az emberek szívesen és aktívan vesznek részt. A Képviselő-testület céljainak elérését rendeletek alkotásával, határozatok meghozatalával és gazdasági döntések útján valósítja meg. A törvények adta kötelezettségek és az önként vállalt feladatok maradéktalan ellátása mellett célja a település fejlesztése, infrastrukturális beruházások, és kulturális programok megvalósítása.

A közösségi célok elérése érdekében szervezi és jó kapcsolatot tart fenn a lakossággal, a civilszervezetekkel és a gazdasági szféra szereplőivel. Tarcal adottságait figyelembe véve a fejlesztések elsősorban infrastrukturális téren, illetve az idegenforgalom területén indíthatók el. Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a lakosság és a turisták számára is kedvelt hellyé váljon a község. A vonzóerő növelését a Tarcal és térsége turisztikai desztináció, az önkormányzati intézmények és a civilszervezetek támogatásán keresztül éri el.

Az infrastruktúra az a terület, amely a lakosság komfortérzetét biztosítja, ezért az utak, járdák, és közművek fejlesztése az Önkormányzat kiemelt feladata.

A humán szféra működtetése, az oktatás-nevelés, egészségügyi és szociális ellátások biztosítása kötelező feladat az önkormányzat számára. A Képviselő-testület a kötelező és az önként vállalt feladatokat egyre magasabb színvonalon kívánja biztosítani a lakosság számára. Környezetünk tisztasága, rendezettsége, esztétikussága fontos a számunkra, ezért a környezeti károk felmérése és a további szennyezések elkerülése alapvető célunk. Az önkormányzat közélet alakító szerepéből adódóan elősegíti, hogy a lakosság és a gazdasági szervezetek védjék, ápolják és fejlesszék a környezetet.

Munkánk során törekszünk a közösségi tudat, a „tarcali tudat" kialakításával, múltunk és jelenünk megőrzésével az egymás tiszteletén alapuló jó viszony fejlesztésére. A község vezetése közösségi teret biztosít lakóinak, támogatja a civil kezdeményezéseket. A Képviselő-testület takarékos gazdálkodást kíván folytatni annak érdekében, hogy megteremtse a Tarcal fejlődéséhez szükséges pénzeszközöket, és önerőt biztosítson a fejlesztésekhez. Célunk az Önkormányzat vagyonának hatékony használata és lehetőség szerint az ebből eredő bevételek növelése. A közbiztonság mindannyiunk számára fontos, ezért az önkormányzás lényegéből fakadóan kidolgozzuk a bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepciót, melynek végrehajtását a lakossággal, a rendőrséggel és a polgárőrséggel közösen kiemelt feladatnak tekintünk.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Tokaji járás térségében lévő települések problémái igen különbözőek, azonban a célcsoportok mindegyik helységben megtalálhatóak, ezért a gondjaik kezelésére fel kell készülni minden település vezetésének. Mivel a városok, községek fejlettsége, anyagi lehetősége különböző, ezért nincs összehangolt esélyegyenlőségi stratégia, mindenhol a helyi sajátságoknak megfelelően szeretnék a célcsoportok szükségleteit kielégíteni.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	2898	
2013	2886	99,6%
2014	2866	99,3%
2015	2794	97,5%
2016	2799	100,2%
2017	n.a	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

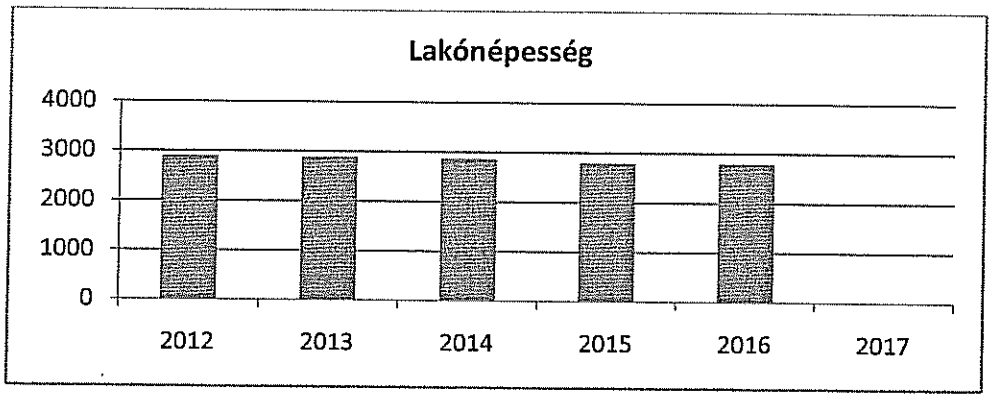

Az állandó lakosok száma évről évre lassan, de csökkenő tendenciát mutat, kivéve a 2016-os évet ,amikor minimális növekedés volt tapasztalható. A csökkenés oka a település „elöregedése", valamint az alacsony születésszám.

2. számú táblázat - Állandó népesség

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	1313	1542	2 855	45,99%	54,01%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			80	2,80%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	203	203	406	7,11%	7,11%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	49	52	101	1,72%	1,82%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	835	835	1 670	29,25%	29,25%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	77	121	198	2,70%	4,24%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	145	331	476	5,08%	11,59%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

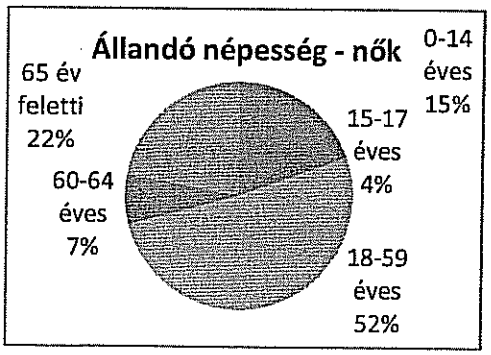

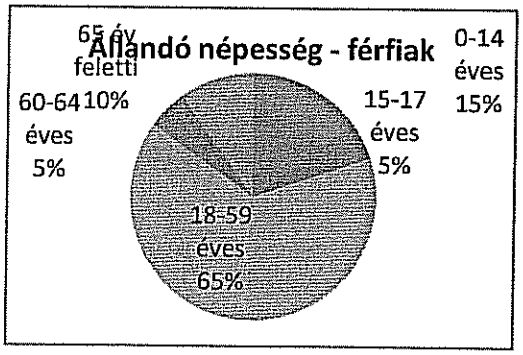

Jól érzékelhető, hogy az idősek száma magas, valamint, hogy az idősebb korosztály esetében a nők száma magasabb.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	154	117	-37
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	44	38	-6
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	40	47	7
Összesen	238	202	-36

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

Folyamatosan csökken a gyermekek száma településünkön is.

3. számú táblázat - Öregedési index

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2012	469	431	
2013	464	410	113,17%
2014	464	404	114,85%
2015	461	408	112,99%
2016	458	386	118,65%
2017	457	385	118,70%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

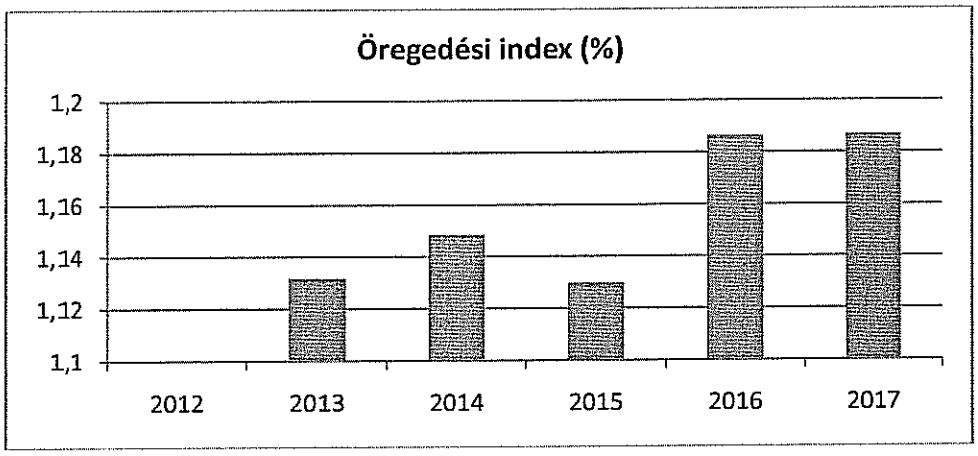

Folyamatos a település elöregedése, ami az elvándorlás, valamint az alacsony születésszám következménye.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2013	49	82		-11,2
2014	57	71		-4,8
2015	52	59		-2,4
2016	41	89		-16,78
2017	81	78		1,05

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

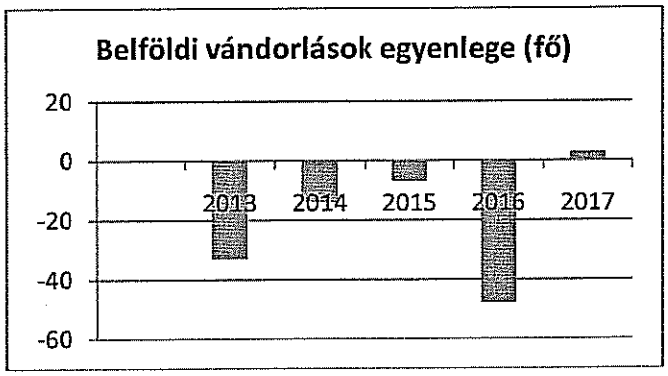

Az elvándorlások száma lényegesen meghaladja az idevándorlók számát. Ennek legismertebb oka környékünkön a munkavállalási lehetőségek beszűkülése, valamint a fiatalok élettervezési kilátásainak alakulása.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2012	22	34	-12
2013	29	38	-9
2014	28	35	-7
2015	22	34	-12
2016	25	34	-9
2017	n.a.	n.a	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

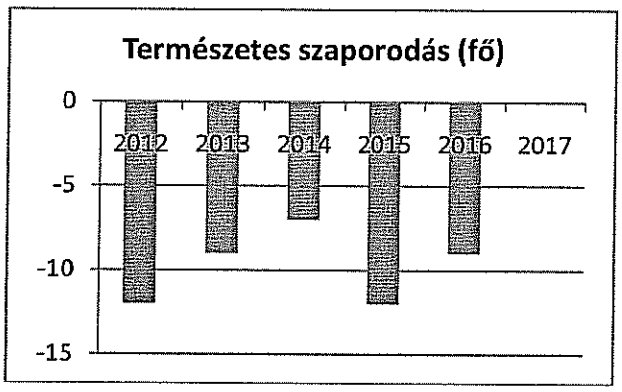

Az 5. számú táblázat szintén alátámasztja a település elöregedő jellegét. A születésszám szűk határok között mozog, az elhalálozások száma a születések számához viszonyítva magas.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értik a szakemberek, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjenek.
A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. „A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhöz tartoznak.
Hazánkban a mélyszegénység fogalmát gyakran azonosítják a cigánysággal, holott a mélyszegénység nem egyértelműen bőrszín függő. Bár kijelenthető, hogy a mélyszegénységben élők nagy része cigány származású.

Magyarországon a mélyszegénységben élők területi elrendeződése nagyjából egybeesik a leghátrányosabb helyzetű kistérségek területével.

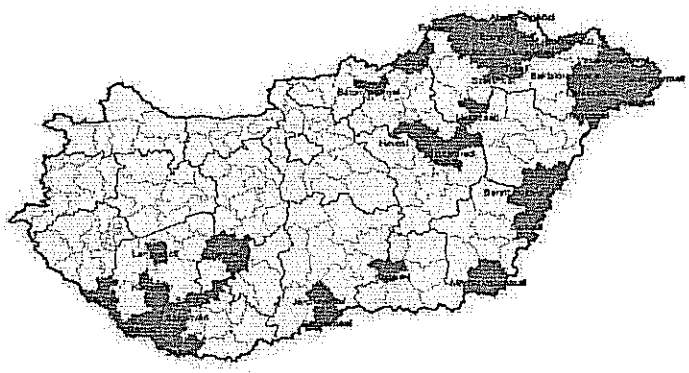

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.
Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.
Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Kerületünkben tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	(TS 0803)	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	1 039	1 038	2 077	222	21,3%	226	21,7%	447	21,5%
2013	1 032	1 033	2 065	168	16,2%	164	15,9%	332	16,1%
2014	1 017	1 032	2 049	192	18,9%	177	17,1%	368	18,0%
2015	998	1 014	2 012	160	16,0%	158	15,6%	317	15,8%
2016	986	1 008	1 994	128	13,0%	140	13,9%	268	13,4%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	125	#ÉRTÉK!	133	#ÉRTÉK!	258	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		332	368	317	268	210	#ÉRTÉK!
20 év alatti (TS 1002)	Fő	9	11	12	12	14	n.a.
	%	2,8%	2,9%	3,9%	4,4%	6,5%	#ÉRTÉK!
20-24 év (TS 1003)	Fő	47	52	49	44	28	n.a.
	%	14,2%	14,1%	15,4%	16,4%	13,2%	#ÉRTÉK!
25-29 év (TS 1004)	Fő	42	45	36	31	25	n.a.
	%	12,6%	12,2%	11,2%	11,6%	12,0%	#ÉRTÉK!
30-34 év (TS 1005)	Fő	31	37	27	25	17	n.a.
	%	9,3%	10,1%	8,4%	9,3%	8,0%	#ÉRTÉK!
35-39 év (TS 1006)	Fő	38	43	34	24	19	n.a.
	%	11,5%	11,7%	10,6%	9,1%	8,9%	#ÉRTÉK!
40-44 év (TS 1007)	Fő	55	61	53	38	27	n.a.
	%	16,4%	16,6%	16,8%	14,2%	13,0%	#ÉRTÉK!
45-49 év (TS 1008)	Fő	40	43	36	33	27	n.a.
	%	12,1%	11,5%	11,4%	12,3%	13,0%	#ÉRTÉK!
50-54 év (TS 1009)	Fő	35	35	27	24	16	n.a.
	%	10,4%	9,4%	8,6%	8,8%	7,5%	#ÉRTÉK!
55-59 év (TS 1010)	Fő	32	38	32	27	20	n.a.
	%	9,7%	10,3%	10,0%	9,9%	9,6%	#ÉRTÉK!
59 év feletti (TS 1011)	Fő	3	4	12	11	18	n.a.
	%	0,9%	1,1%	3,8%	4,0%	8,3%	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

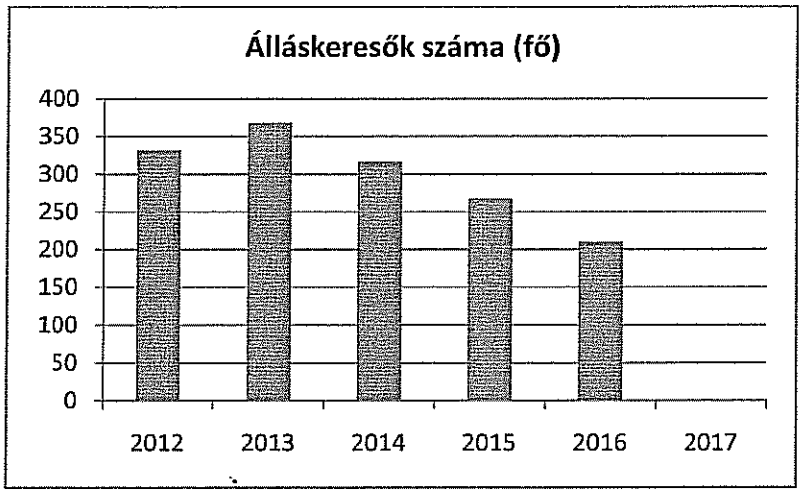

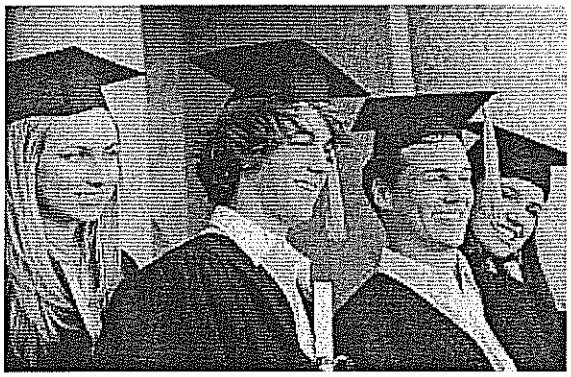

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	91,1%	81,7%	8,9%	18,3%
2011	94,5%	88,1%	5,5%	11,9%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

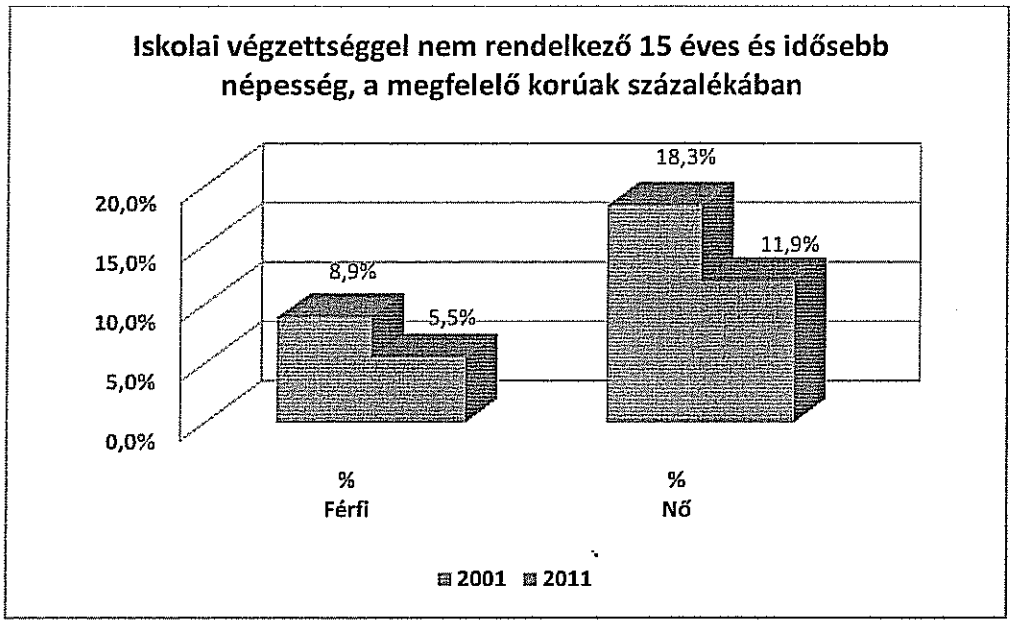

Az iskolai végzettség és az állandó lakosság számának összevetése alapján érzékelhető, hogy magas azoknak a száma, akik az általános iskolát sem végezték el. Ebben a csoportban a nők száma magasabb, ami azzal magyarázható, hogy a roma lakosság kultúrájában elfogadott és gyakori a 15-18 éves korban gyermeket szülők száma, különösen tapasztalható ez azoknál a lányoknál, akik nem végzik el 14-15 évesen az általános iskolát.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	447	45	10,1%	168	37,5%	234.25	#ÉRTÉK!
2013	332	29	8,7%	115	34,6%	188.25	#ÉRTÉK!
2014	368	34	9,2%	137	37,3%	197	53,4%
2015	317	41	12,9%	113	35,7%	163	51,5%
2016	268	35	13,1%	96	35,8%	137	51,1%
2017	258	39	15,1%	103	39,9%	116	44,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

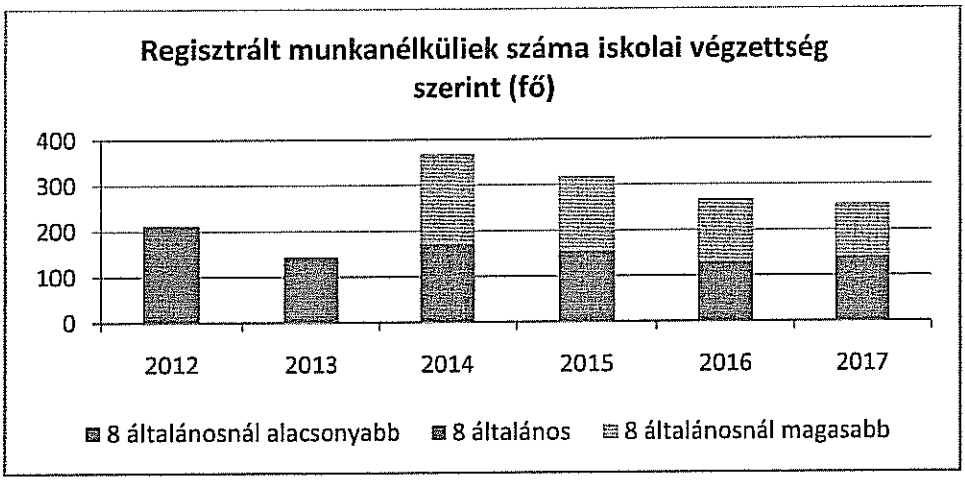

A 3.2.1 – 3.2.6. sz. táblázatok: A munkanélküliek iskolai végzettségét összehasonlító adatok szerint egyre magasabb azoknak a száma, akik valamilyen magasabb képzésben részesültek. Ennek oka lehet a nem megfelelő képzés választása, esetleg, hogy aki már rendelkezik szakképzettséggel, érettségivel, diplomával, nem vállal el bármilyen munkát, míg az általános iskola végzettséggel sem rendelkezők az alkalmi munka, a segéd- és betanított munkát is vállalják.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

c) közfoglalkoztatás

Tarcal tekintetében a közfoglalkoztatásnak komoly szerepe van évek óta. Az intézményi feladatok ellátásán túl (iskola, óvoda, idősellátás, konyha, stb.) a település közterületeinek rendben tartása és egyéb, a közmunkaprogramban meghatározott feladatok is így valósulnak meg.

A közmunkáért járó bérezés csökkenése óta a foglalkoztatottak száma ugyan növekedett, de méltánytalannak tartják, hogy a napi 6-8 óra munkáért csak töredék fizetést kapnak más munkavállalókhoz képest, ami a munkamorál tekintetében erősen romboló hatású. Önkéntes munkavégzés is biztosított.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Tarcal a Nyíregyháza – Miskolc útvonal felezésénél található. A vasúti közlekedés biztosított, azonban a magas jegy- ill. bérlet árak kedvezőtlenül befolyásolják a más településen való munkavállalást.

Helyben a bor- és szőlőtermelés, a falusi turizmus szolgáltat munkalehetőséget. Több pince és panzió is működik a településen.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok munkahelykeresése a munkaügyi központtal közösen történik, munkalehetőség -vagy tanfolyamok lehetőségének felajánlásával.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Munkaügyi központ közvetítésével, valamint a közfoglalkoztatás keretében az önkormányzat segíti a munkavállalást.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A saját intézményben történő foglalkoztatás részben megvalósul. A szakképzettséget nem igénylő munkák esetében foglalkoztat az önkormányzat mélyszegénységben élőket és romákat egyaránt.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Ilyen estről nincs tudomás.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A településen sokasodó szociális problémákra csak részben ad megoldást a szociális segélyezési rendszer, melyet a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III.27.) kormányrendelet, valamint a Képviselőtestület helyi rendelete szabályoz.

2013. január 1-től néhány szociális ellátás, melyet az 1993. évi III. törvény szabályoz, átkerült a Megyei Kormányhivatal Tokaji Járási Hivatala hatáskörébe.

Az önkormányzat hatáskörében maradt ellátások:

- foglalkoztatást helyettesítő támogatás
- rendszeres szociális segély (együtt aktívkorúak ellátása)
- lakásfenntartási támogatás

A települési önkormányzat képviselő testülete az e törvényben, ill. az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint

- méltányossági ápolási díjat
- átmeneti segélyt
- temetési segélyt
- méltányos közgyógyellátást

állapít meg.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	2 077	3	0,1%
2013	2 065	4	0,2%
2014	2 049	2	0,1%
2015	2 012	14	0,7%
2016	1 994	22	1,1%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

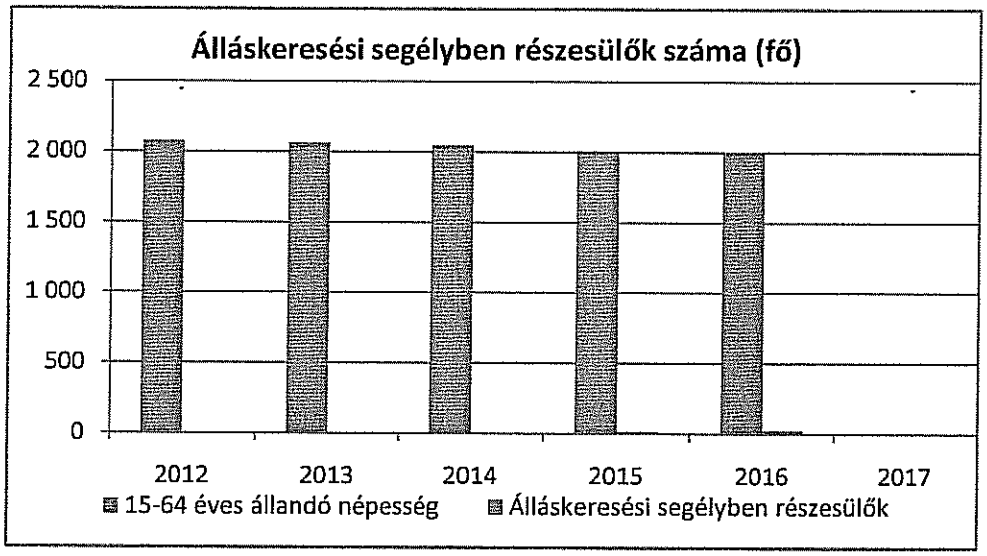

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	2 077	3	0,1%
2013	2 064	4	0,2%
2014	2 049	2	0,1%
2015	2 012	14	22,0%
2016	1 994	22	2,0%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

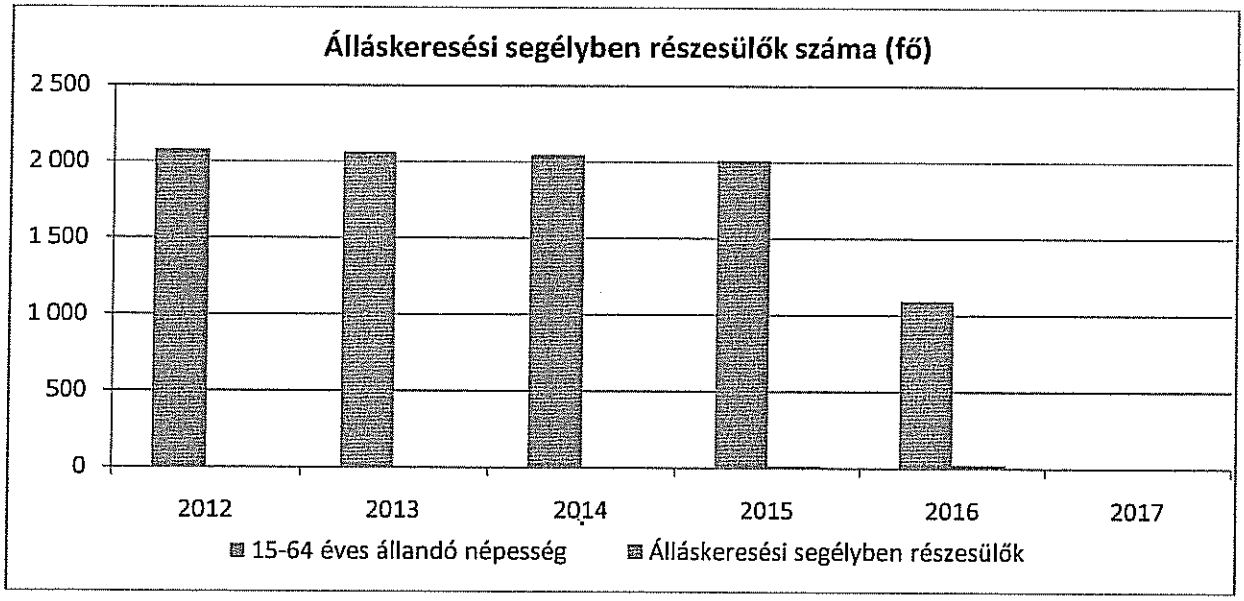

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyil-vántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	447	21	4,6%
2013	332	17	5,1%
2014	368	25	6,8%
2015	317	13	4,1%
2016	268	14	5,1%
2017	258	16	6,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

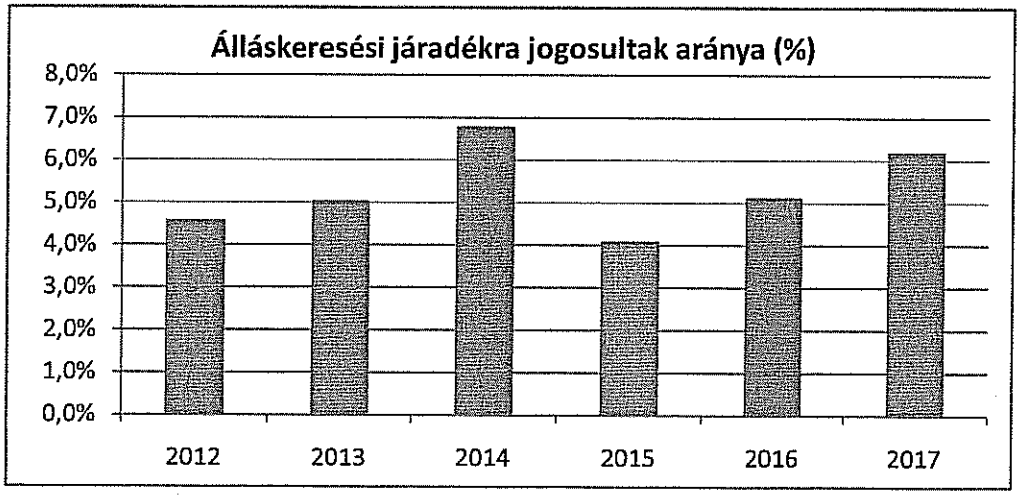

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

2003. évi CXXV. tv. III. fejezete rögzíti az egyenlő bánásmód követelményeinek érvényesítését egyes területeken, mint pl. a foglalkoztatás, a szociális biztonság és egészségügy, lakhatás, oktatás és képzés, áruk forgalma és szolgáltatás igénybevétele.

Településünkön nincs olyan személy vagy család, akinek nem megoldott a lakhatása, vagyis hajléktalan. Ez sokszor csak úgy oldható meg, ha a szülők fogadják be a már családot alapított gyermekeiket lakásuk egyik szobájába. Bár nagyon sok Tarcalon az eladó lakások száma, albérletbe mégsem szívesen adják ki,

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma
2012	1 295	0	0		0		0	
2013	1 295	0	0		0		0	
2014	1 295	0	0		0		0	
2015	1 295	0	0		0		0	
2016	1 294	0	0		0		0	
2017	n.a.	n.a.	n.a.		n.a.		n.a.	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

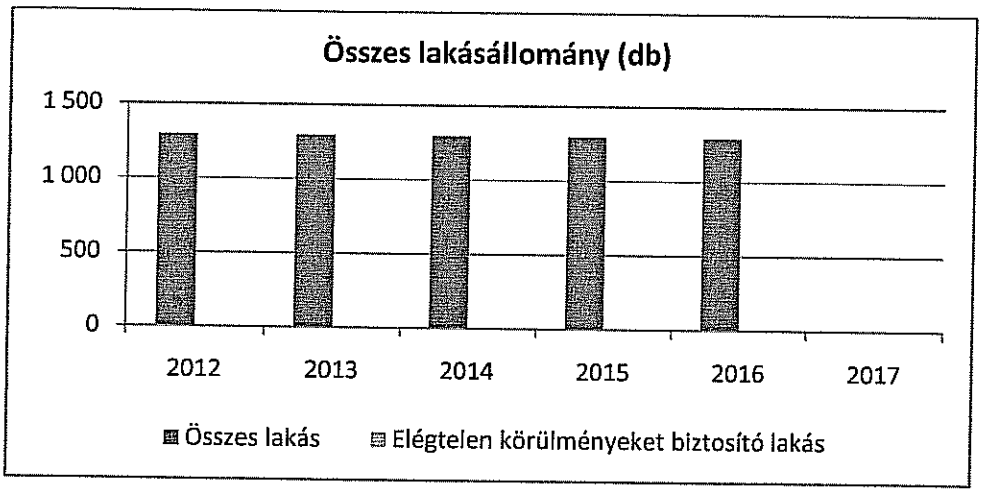

b) szociális lakhatás

Településünkön jellemzően saját tulajdonú házak biztosítják a lakhatást, a második leggyakrabban előforduló forma az albérlet. Önkormányzati bérlakás csak korlátozott számban biztosított. Az elmúlt években magasabb számban állt rendelkezésre bérlakás, azonban ezeket az ingatlanokat a bérlők megvásárolják, havi törlesztéssel kerül a tulajdonukba.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem releváns

d) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem releváns

e) lakhatást segítő támogatások

Lakásfenntartási támogatásban részesülők száma növekvő tendenciát mutat. Ennek oka a jövedelemcsökkenés, valamint a törvényi szabályozás, ami lehetővé tette a magasabb egy főre jutó jövedelemmel rendelkezők számára is a támogatás igénylését. Ide tartozik még az az intézkedés, ami lehetővé tette az önkormányzati bérlakásban élők számára, hogy havi törlesztéssel a lakott ingatlant megvásárolva az ő tulajdonukba kerülhessenek ezek az ingatlanok, elősegítve ezzel a saját lakáshoz jutást.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	335	0
2013	337	0
2014	353	0
2015	320	0
2016	n.a.	0
2017	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

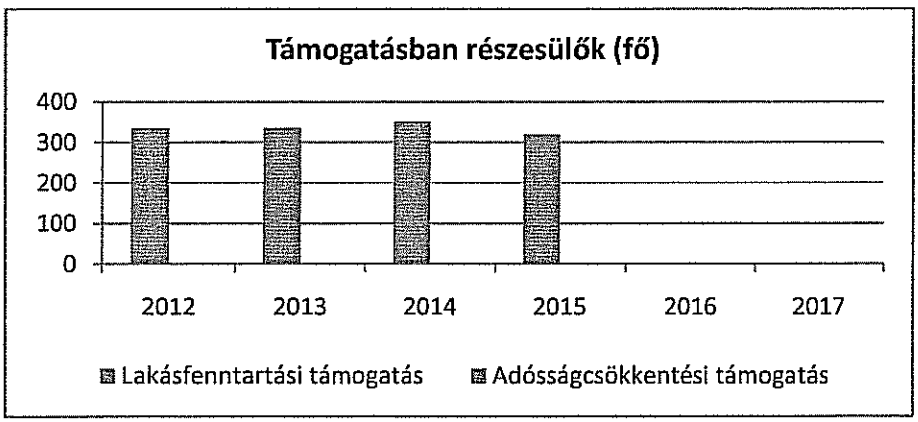

f) eladósodottság

Egyre jellemzőbb fogalom, ami első körben a közüzemi számlák terén jelentkezett. Egyre több családnál jelenik meg kisebb- nagyobb tartozás a szolgáltatók felé. A jogosultak szinte kivétel nélkül élnek a védett fogyasztói státusszal, ami meghosszabbítja a számlák be nem fizetése és a szolgáltatás kikapcsolása között eltelt időt. Sajnos azt tapasztaljuk, hogy sok esetben még ez sem menti meg a családokat az áram, vagy víz kikapcsolásától. Fűtés terén jellemző volt, hogy a településen a családok jelentős része csatlakozott a gázszolgáltatáshoz, de az utóbbi években akinek lehetősége volt, az visszatért a szilárd tüzelésre, mivel az egyre növekvő gázárakat nem voltak képesek fizetni. Egyre nő az előre fizetős órával felszerelt ingatlanok száma, ami egyenlőre jó megoldásnak tűnik. Egyrészt jobban odafigyelnek így a fogyasztásra, tehát ösztönzi a tudatos fogyasztást, másrészt alacsonyabb költséggel jár, mivel különböző a normál számlán megjelenő tételeket ebben a formában nem kell megfizetni.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületeken csak néhány lakóház található és egy tanya, ahol életvitel szerűen is élnek. A lakóháza mindegyike rendelkezik a szükséges infrastrukturális feltételekkel, a tanyán is biztosított az ivóvíz, áram szolgáltatás, valamint bitumenes úton lehet megközelíteni.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A szegregátumok az ún. alacsony státuszú népesség aránya, vagyis legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezőknek és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezőknek az aktív korúakon belüli aránya alapján jelölhetők ki.
Szegregátumnak minősülnek azok a területek, ahol az alacsony státuszú népesség aránya meghaladja a 40%-ot.

Tarcalon ilyen jelegű szegregátum a Haladás utca, vagyis a „cigánytelep". Az itt található lakóházak jelentős része magántulajdon, és a közelmúltban még az önkormányzat tulajdonát képező ingatlanokat is folyamatos részletfizetéssel vásárolják meg a bennük lakók.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Tarcal egyetlen szegregátuma a település alsó részén helyezkedik el. Megközelítése jó, a nemrégiben felújított 3617-es Tarcal – Prügy közötti úton közelíthető meg. Néhány éve a Haladás utca is aszfaltréteget kapott.
Az áramellátás biztosított, a vízszolgáltatás közkutak igénybevételével történik.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A szegregátumban élők az állandó lakosok kb. 10%-át teszik ki. Szociális helyzetük, az egészségtelen életmód, táplálkozási szokások eredményeképp a 65 év felettiek száma nagyon alacsony. A férfilaknál ez a szám még alacsonyabb. A családonként 2-7 gyermeknek köszönhetően az életkori megoszlás egyértelmű, a 0-18 év közöttiek aránya messze meghaladja az aktív- és nyugdíjas korúak számát. Alacsony iskolázottságuk, a képzettség szinte teljes hiánya miatt munkavállalási esélyeik alacsonyak, leginkább a közfoglalkoztatás, és a térségre jellemző szőlőtermeléssel kapcsolatos alkalmi, ill. napszámos munka biztosít számukra megélhetést. Az állam vagy az önkormányzat által biztosított szociális jellegű segélyeknél számuk nagyon

magas. Alacsony jövedelmi viszonyaik miatt mindenféle ellátásra jogosultak. (pl. aktívkorúak ellátása, lakásfenntartási támogatás, gyermekvédelmi kedvezmény, átmeneti segély). Gyakorlatilag ezek az ellátások biztosítják sok család esetében a megélhetést, nők esetében még a Gyes, Gyet képez jövedelmet. Mivel a szülők iskolázottsága és jövedelmük alacsony, általában 3 vagy több gyermeket nevelnek családonként, így a szegregátumban élők között a halmozottan hátrányos gyermekek száma többszöröse a teleülés többi részén élőkének.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A telepen elő családok száma 15-20 évvel ezelőtt lényegesen kisebb számot mutatott. Akkor még több gyermek vállalása volt a jellemző, nem volt ritka a 7-11 gyermek sem. Az eltelt időszakban ezek a gyermekek önálló családot alapítottak. Jellemzően a telepen élnek, önálló házban vagy együtt a szülőkkel. Akinek lehetősége volt rá beköltözött a településre. Abban az időszakban, amikor még szocpolra lehetett építkezni, több családnak is sikerült a település belső utcáiban telket vásárolni. Ez a folyamat lelassult, ill. leállt. Ingatlan vásárolása önerő és munka nélkül szinte lehetetlen, albérletet pedig nehezen tudnak megfizetni.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A helyi állampolgárok a közszolgáltatások többségét eléri. A népesség egészségügyi helyzetére jellemző, hogy egyes népbetegségek, mint a magas vérnyomás, a szív-és érrendszeri elváltozások magas számban jelen vannak a településen. Az emésztőszervi és az anyagcsere betegségek aránya is magas. A háziorvosi egészségügyi statisztikák alapján megállapítható, hogy az ún. belgyógyászati megbetegedések fordulnak elő leggyakrabban (magas vérnyomás, különböző szívbetegségek, anyagcsere-kórképek, cukorbetegség, rosszindulatú daganatok). A gyermekek esetében továbbra is az asztma az általános immunrendszer elváltozásai valamint a táplálkozási és anyagcseremegbetegedések a legjellemzőbbek.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás
- védőnői ellátás,

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	2	2	0
2013	2	2	0
2014	2	2	0
2015	2	2	0
2016	2	2	0
2017			

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	92
2013	96
2014	95
2015	128
2016	100
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

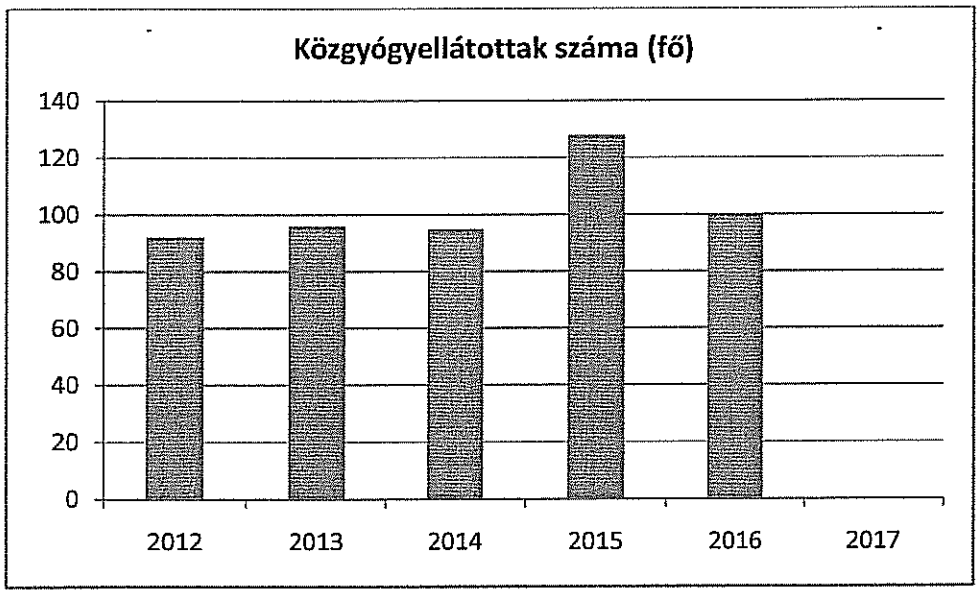

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított.
A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a szakorvosi ellátás biztosítja.
Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvosok végeznek az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.
Az önkormányzat minden köznevelési intézményben, bölcsődében és idősek klubjaiban megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátások szintén elérhetőek bárki számára, akinek ez szükséges.

Gyermekek esetében nevelési tanácsadó vagy pedagógiai szakszolgálat javaslata alapján a helyi iskolában érhető el ez az ellátás, esetleg ha a javaslat ezt tartalmazza, más, erre megfelelő oktatási intézményben (pl. Abaújkér).
Felnőtt rehabilitációra Nyíregyházán van lehetőség, esetleg előre egyeztetett időpontban Szikszói kórházban, de mindenki számára elérhető ez az ellátási forma is.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Közétkeztetés az önkormányzat által működtetett Napközi Konyháról történik. Az egészséges táplálkozás fenntartás alapvető, ennek megfelelően a konyha modernizálása is ennek jegyében történt a közelmúltban. Az alapanyagokat helyi termelőktől igyekeznek beszerezni, az étlapokból jól kiolvasható a rost- és zöldségdús étkezés.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Iskolai szinten a testnevelés órákon túl tömegsport-jellegű foglalkozások, kézi- és kosárlabda, futballedzések is találhatóak a délutáni szabadidős programok között. U 19 és felnőtt szinten a helyi futball csapat kínál lehetőséget a sportolásra. Több tánccsoport is működik a településen. Mivel ezen csoportok gyakori és intenzív próbákat tartanak, így ez is tekinthető bizonyos tekintetben „sportnak". Az ilyen jellegű tevékenységben résztvevők száma többtíz.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutást az Idősek Klubja és a Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a társulás keretében működő családsegítés biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Az egyes telephelyeken a preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, bölcsőde. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka, folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nincs erről információ

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoporthoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A településen működő szervezeteknek (Harlequin TSE, Ötök Egyesülete, Polgárőr Egyesület, Gold Dance, Színjátszó Kör) helyet biztosít a Hatputtonyos Borfalu, ami a helyi közösségi élet központja. Minden évben megrendezésre kerülő ünnepségeken (pl. Szentiványéji mulatságok, Tarcali Nap, Mindenki karácsonya) aktívan részt vesznek.
A tánccsoportok rendszeresen készülnek és fellépnek minősítéseken és versenyeken, ahol kimagasló eredményeket érnek el. Harlequin és Gold Dance pl. Európa-bajnoki aranyérmes.)

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Településünkön ritkán fordulnak elő etnikai jellegű konfliktusok, azonban a bűncselekmények túlnyomó többségét roma származásúak követik el.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A családsegítő szolgálat közvetítésével rendszeresek az adományozások, melyeket egyrészt a település lakosai ajánlanak fel, másrészt az EU által kiírt pályázaton nyer az önkormányzat.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Tarcalon nem működik roma kisebbségi önkormányzat, azonban a település mindennapjaiban nem szenvednek hátrányt emiatt. Segélyezésben, adományozásokból való részesedésben szociális, anyagi helyzetük miatt, valamint mivel náluk jellemző a nagycsalád, elsősorban ők élveznek előnyt.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Adósságcsapda- pénzgazdálkodási hiányosságok	Életviteli tanácsadás saját környezetben Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
Alulképzettség, nem piacképes szakmák megléte	OKJ-s képzési lehetőségek, munkaügyi tanfolyamokon való részvétel ösztönzése

Legnagyobb probléma a térségben így Tarcalon is a munkanélküliek magas száma, valamint az iskolázottság hiánya, ami sok más problémát is hordoz magában. Kihatással van a családok szociális, anyagi helyzetére, de a gyermekekkel kapcsolatos problémák jelentős része is ebből adódik. Mivel a szülők sem rendelkeznek szakképzettséggel, vagy nem piacképes szakképzetségük van, a megfelelő minta hiányzik a családban, a gyerekeket nem motiválja sem a szülő, sem a környezet továbbtanulásra, szakma szerzésére. 18. életévük betöltése után pályakezdő munkanélküliként kerülnek regisztrálásra, jobb esetben elvégeznek egy-egy tanfolyamot, de általában nem piacképes képesítést szereznek, így elhelyezkedési esélyük nem javul.

Szociális helyzetükre rányomja bélyegét a munkanélküliség, pénztelenség, lakhatási feltételek romlása, számlatartozások halmozódása, ami a szolgáltatások korlátozásához, vagy megszüntetéséhez vezethet. Ha áram nélkül marad egy lakás, az életminőség még inkább romlik (hűtési, mosási lehetőség csökkenése, tanulási lehetőség főként a téli időszakban beszűkül).

A megoldáshoz vezető út első lépcsője lehet a közfoglalkoztatás kiterjesztése, ami településünkön az elmúlt években fejlődő, maximális lehetőségkihasználtsággal pályáznak közmunkaprogramra.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

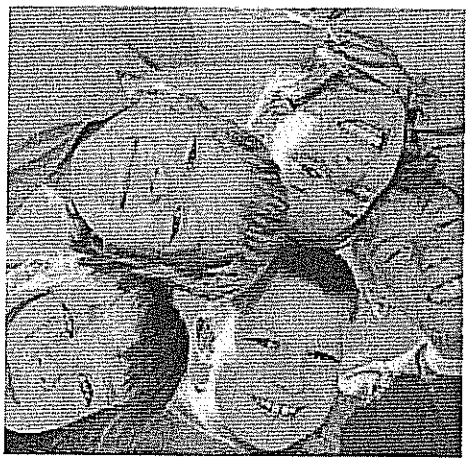

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	7	138
2013	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	5	n.a.
2017	n.a	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

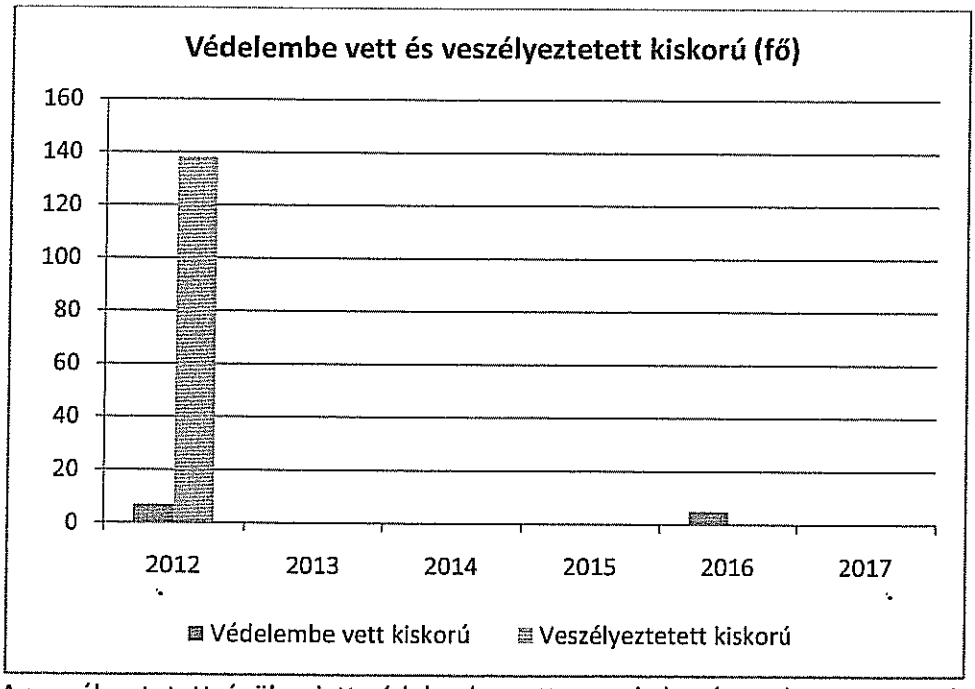

A veszélyeztetettségük miatt védelembe vett gyerekek száma alacsony, mivel jellemző az együttműködési készség mind a szülők, mind a gyermekek részéről, így alapellátás keretében megszüntethető a veszélyeztető helyzet.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében kerül megállapításra, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása.
Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	362
2013	408
2014	258

2015	354
2016	311
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

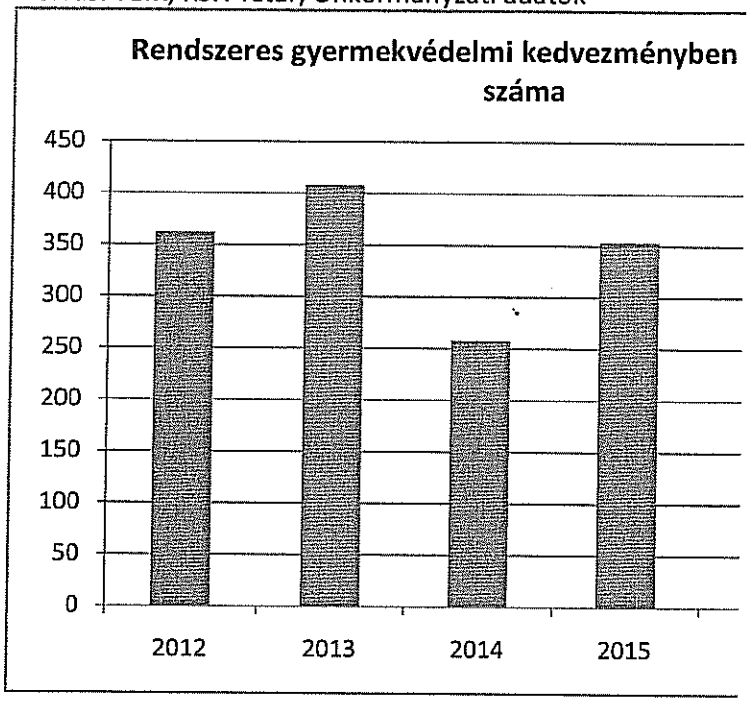

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Helyi juttatások közé sorolható a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, ami az átmeneti segély feltételeinek felel meg gyermekes családok esetében. Évente max. 4 alkalommal igényelhető, legkisebb összege 3.000 Ft, ami pénzbeli és természetben (élelmiszercsomag) egyaránt nyújtható. Az átmeneti segélyben részesülők közel ¾ része gyermeket nevelő család. Élelmiszersegély, ruhaosztás esetében is előnyt élveznek a gyermekes családok.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.
Ingyenes tankönyvellátásra, továbbá 50%-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, autista, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az tanuló is, aki: nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).
A nyári gyermekétkeztetés megszervezését a korábbi években pályázat keretében oldotta meg az önkormányzat, a napi 1x-i meleg étkezést a napközi konyha biztosítja, elvitellel.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Településünkön nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A szegregátumban élő gyermekek helyzete eltérő, nagy mértékben függ a szülők életszemléletétől, következetességétől. Utcán belül is hatalmas eltérések vannak a házak, azok berendezése, műszaki állapota, felszereltsége között. Gyakori az egyszerű, de tiszta, környezetére odafigyelő család, ugyanakkor még ma is jelentős problémák okoz az intézményekben pl. a fejtetvesség, ami az otthon higiénés viszonyoknak is köszönhető. Tapasztalható már az óvodában és iskolában is, hogy azokat a roma származású gyerekeket, akiknél nincs probléma a ruházat- és testi higiéniával, automatikusan befogadja a közösség, viszont a tisztaságra nem igényes családból származó gyerekeket még a roma származásúak is spontán kiközösítik.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	2	176
2013	2	172
2014	2	168
2015	2	163
2016	2	162
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

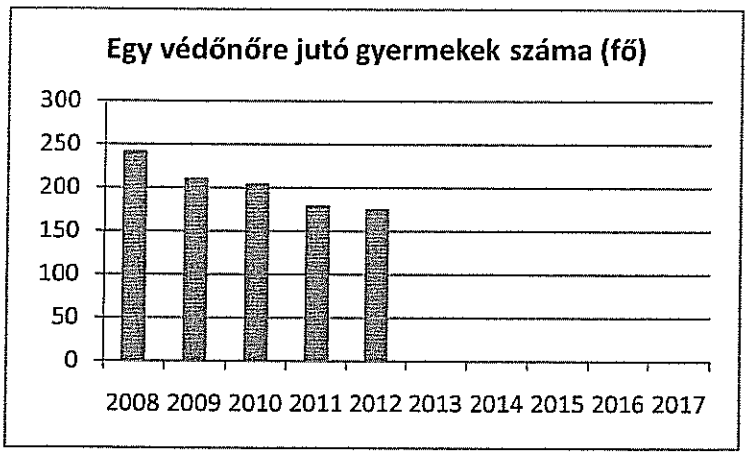

Tarcalon a két háziorvosi körzetnek megfelelően két védőnő látja el a feladatokat. Ők mindketten csak ezen a településen dolgoznak főállásban. Nincs betöltetlen státusz.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Két felnőtt háziorvos látja el a település igényeit, nincs külön gyermekorvos, de havi rendszerességgel jár gyermek szakorvos a településre.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	358	n.a.	n.a.	0
2013	0	362	n.a.	n.a.	0
2014	0	355	n.a.	n.a.	0
2015	0	320	n.a.	n.a.	0
2016	0	332	n.a.	n.a.	0
2017	0	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801) ?	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	1	12	4	0
2013	1	12	5	0
2014	1	12	6	0
2015	1	12	5	0
2016	1	12	5	0
2017	1	24	4	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012	12	12	0	0
2013	12	12	0	0
2014	12	12	0	0
2015	12	12	0	0
2016	12	12	0	0
2017	24	24	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

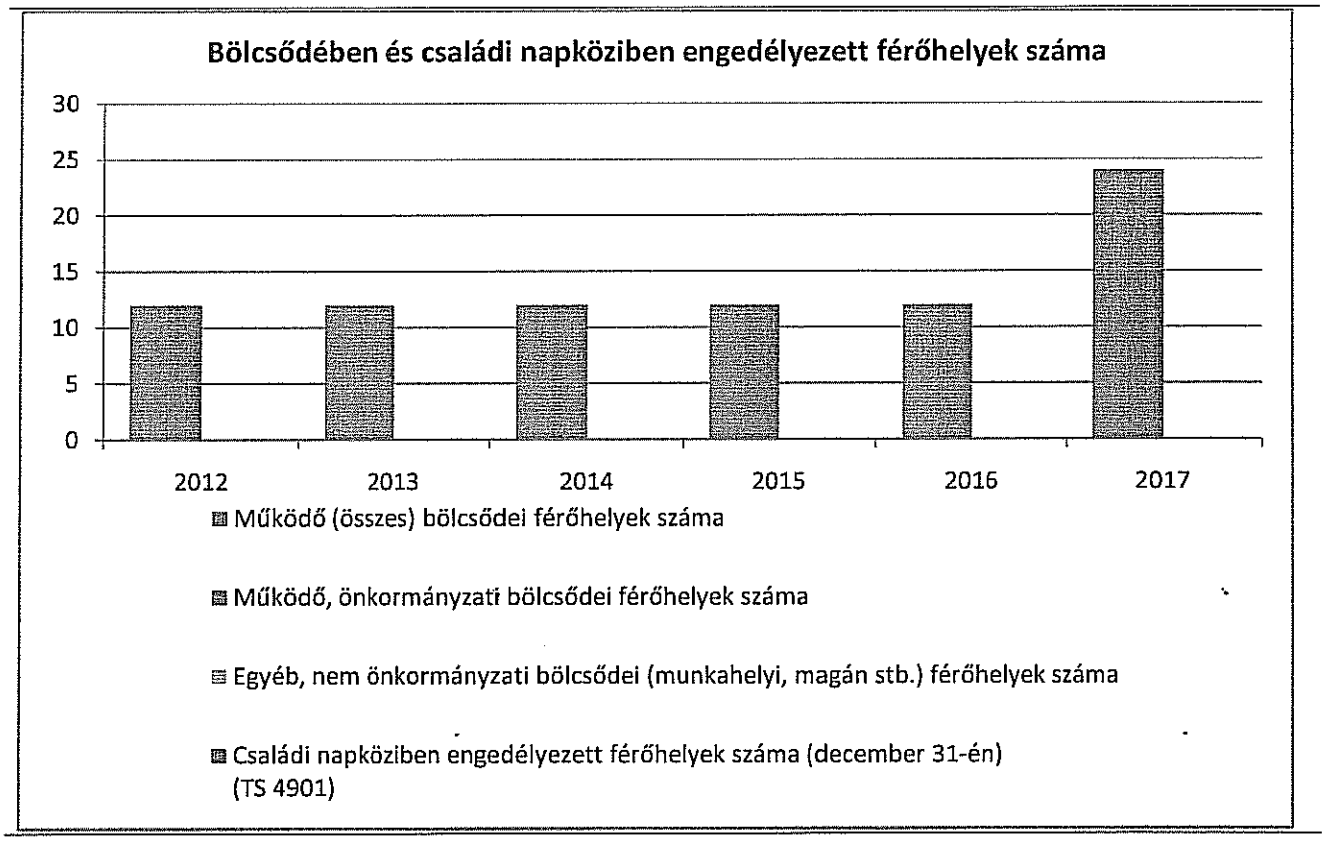

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	3	
Óvodai férőhelyek száma	75	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30 - 16.30-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	2 hét	
Személyi feltételek	**Fő**	**Hiányzó létszám**
Óvodapedagógusok száma	8	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	8	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

d) gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti alapellátás 1998-től működik, jelenleg önálló családgondozóval biztosított.
A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik.

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. A bölcsődékben, óvodákban, általános és középiskoláinkban zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki.
A védőnők családlátogatásaik során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékosságot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg.
A *halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók* nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.
A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását minden köznevelési intézmény vállalja.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai						
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	103	4	100	1	99	0
2013	101	4	100	1	97	0
2014	96	4	100	1	87	0
2015	86	4	100	1	77	0
2016	92	3	75	1	84	0
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés						

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma				
Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)

	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	91	101	192	36	18,8%
2012/2013	78	102	180	87	48,3%
2013/2014	74	99	173	79	45,7%
2014/2015	84	71	155	74	47,7%
2015/2016	74	81	155	69	44,5%
2016/2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

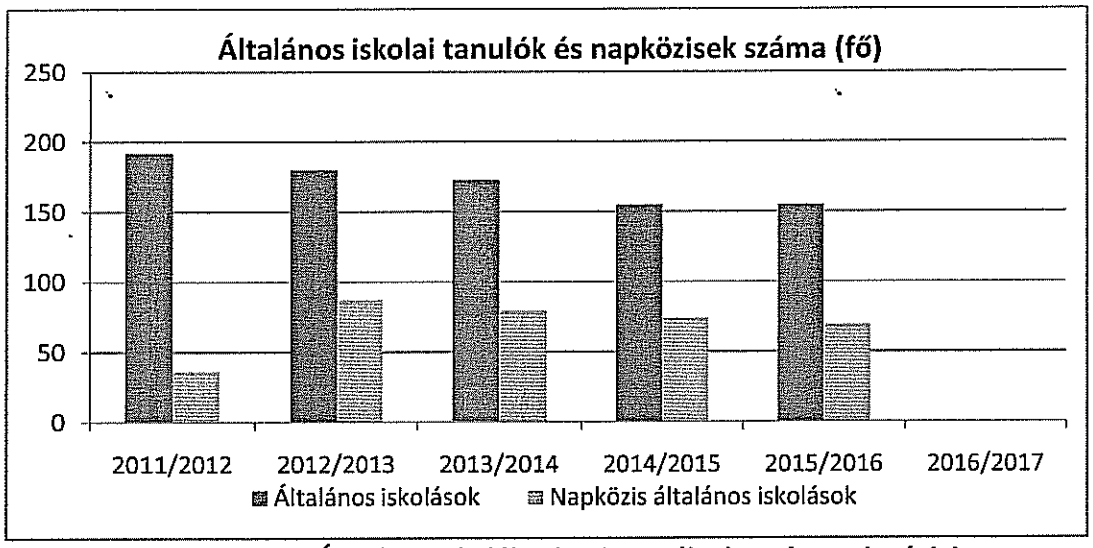

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek ?

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	0	0	0
2012/2013	0	0	0
2013/2014	0	0	0
2014/2015	0	0	0
2015/2016	0	0	0
2016/2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	32
2012/2013	21
2013/2014	13
2014/2015	26
2015/2016	15
2016/2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

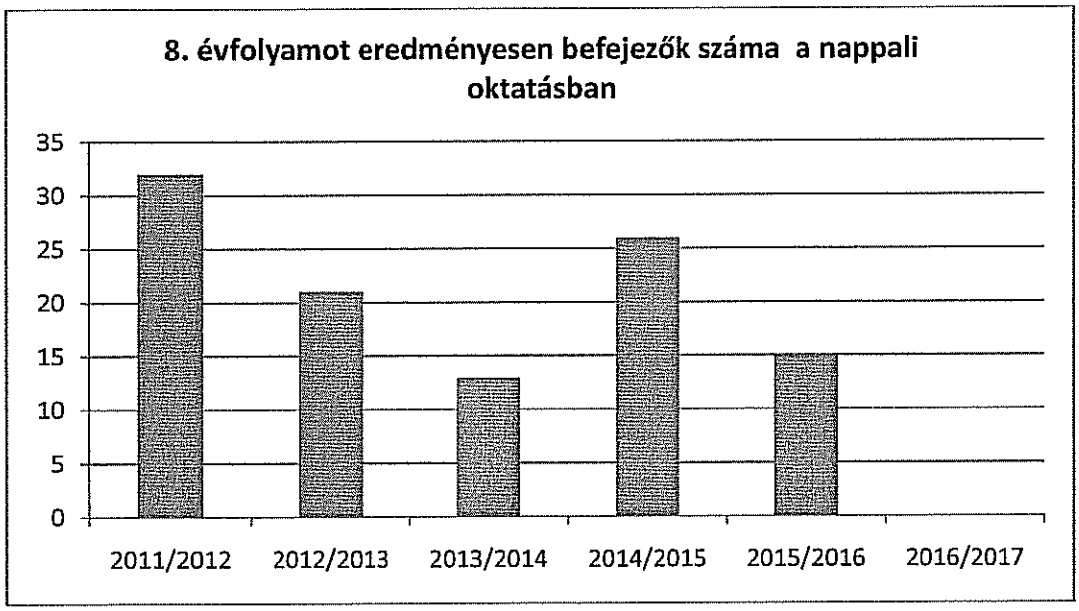

Egy általános iskola látja el a feladatot. Az országos mérési eredmények alapján az azonos lakosságszámú településekhez viszonyítva jó az eredmény.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szülők általi negatív minta átörökítése-szocializációs hiányok	kiscsoportos komplex foglalkozások a szülők és gyermekek bevonásával
Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya	az oktatás-nevelés minden szintjén, óvodától a középiskoláig egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Az állandó népességen belül a nők aránya a vizsgált időszakban mindvégig 55 % maradt.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	1 039	1 038	582	356	222	226
2013	1 032	1 033	580	350	167.5	164
2014	1 017	1 032	574	348	192	177
2015	998	1 014	540	352	160	158
2016	986	1 008	620	410	128	140

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

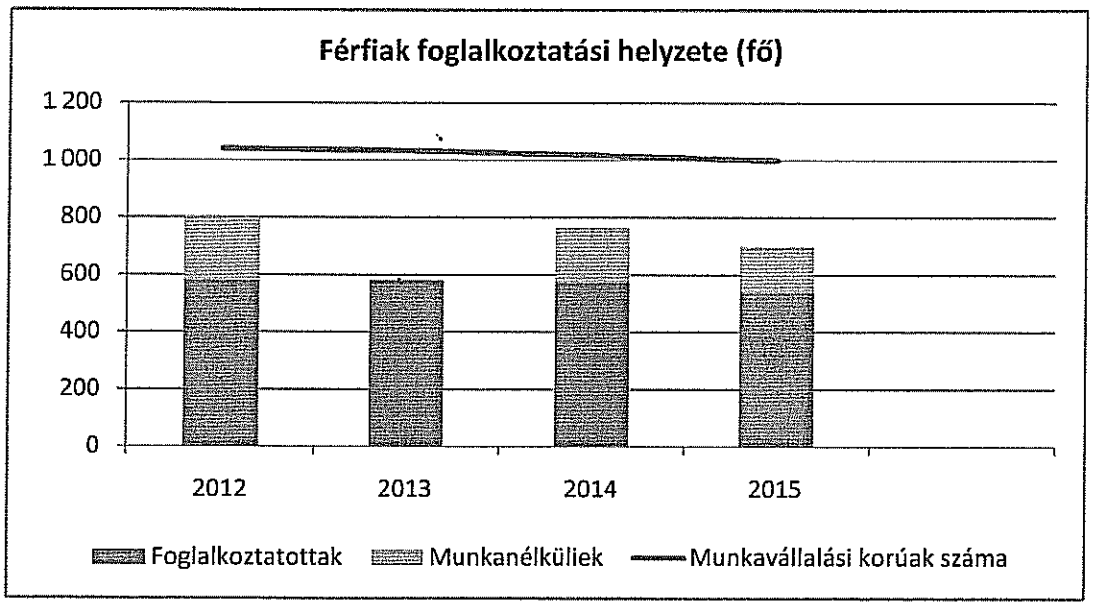

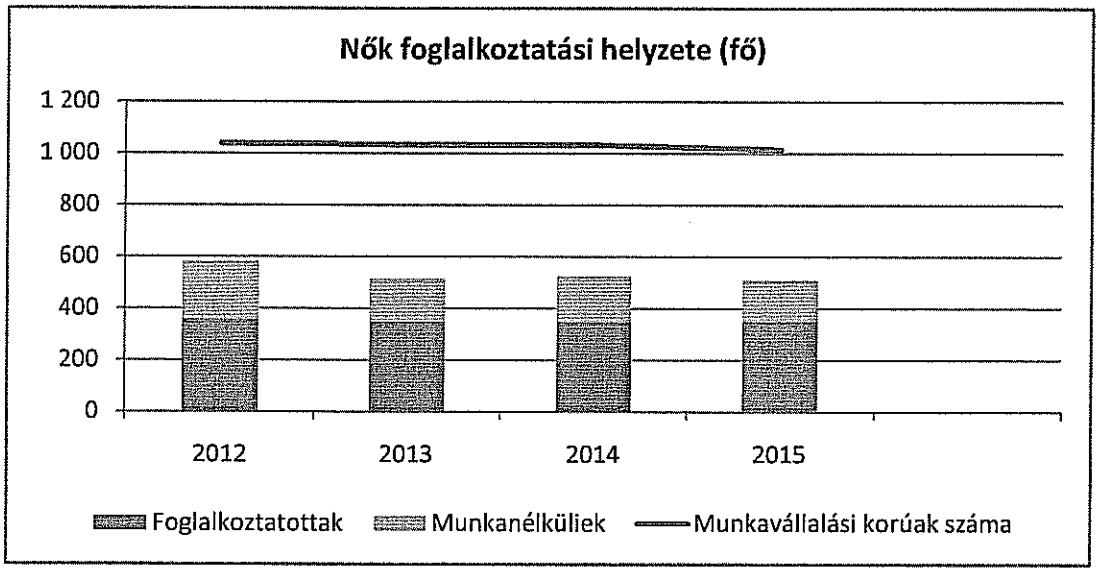

A munkanélküli nők százalékos aránya alacsonyabb a munkanélküli férfiakénál.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Munkaügyi központos által szervezett tanfolyamok, képzések.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Közfoglalkoztatásban való részvétel.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Bérkülönbség nem ismert.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Településünkön a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló bölcsődei férőhelyek száma minden igényt kielégít, váró lista nincs.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

- **5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe**

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	2	102	51
2013	2	98	49
2014	2	96	48
2015	2	95	48
2016	2	92	46

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

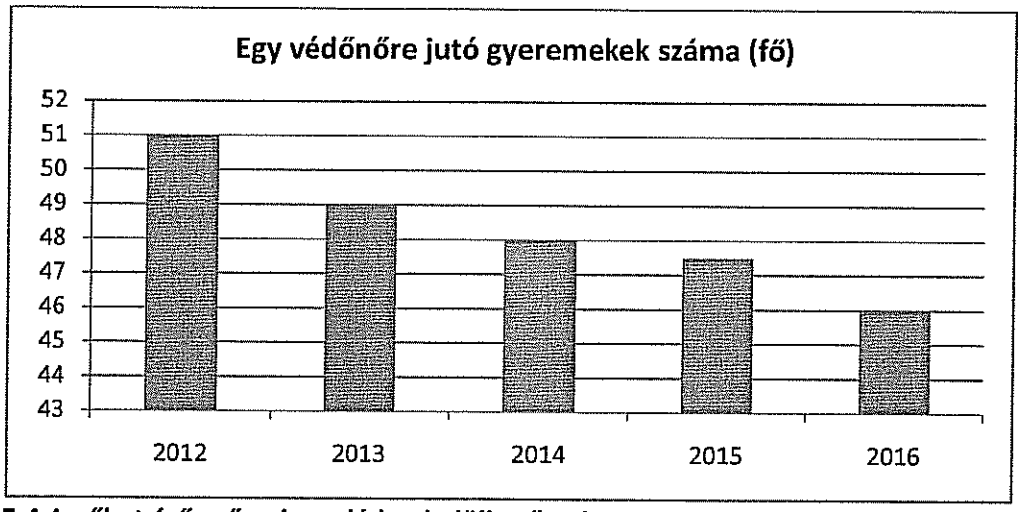

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Megyei szinten biztosított. Probléma esetén megoldják az elhelyezést családon, rokonságon belül. Eddig nem volt példa arra, hogy valaki családok átmeneti otthonába került volna.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A képviselőtestületben vannak egyedül többségében a férfiak, de intézményi vezetői szinten, valamint az önkormányzati dolgozók arányában lényegesen magasabb a nők aránya.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem releváns

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Alacsony képzettség	Képzések, tanfolyamok szervezése, részvétel ösztönzése
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása, a családban legyen legalább egy kereső.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	295	535	830
2013	282	518	800
2014	264	502	766
2015	252	476	728
2016	247	479	726

Forrás: TeIR, KSH Tstar

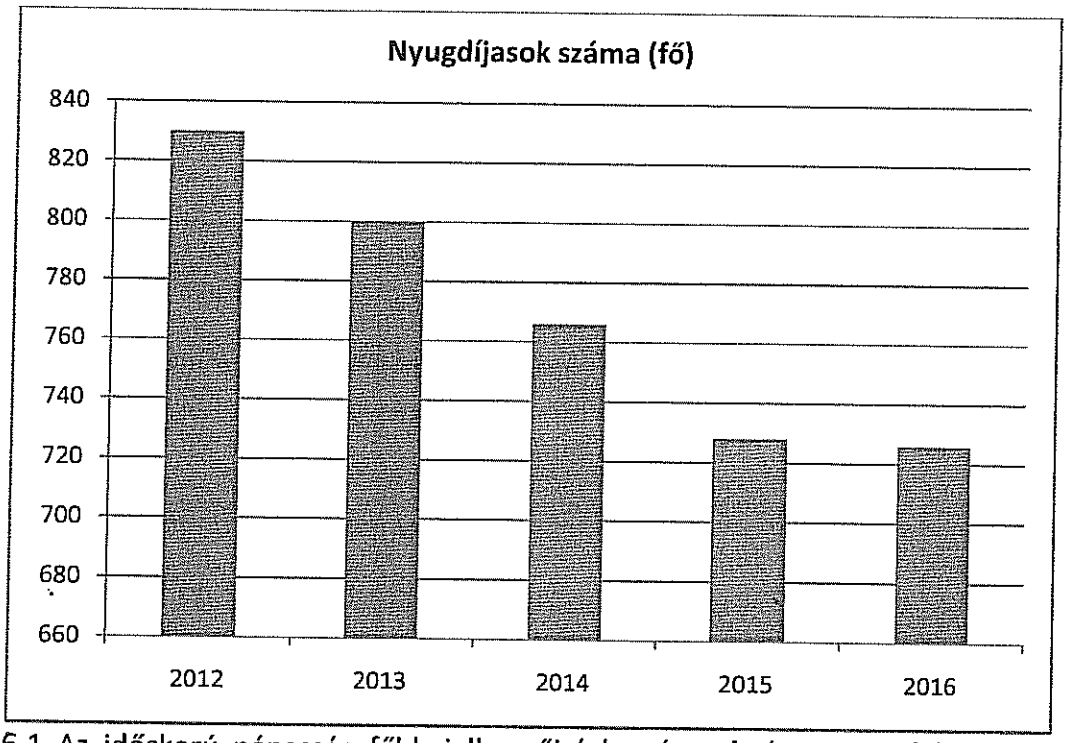

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasok, és növekszik az özvegyek aránya.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

– növekszik az átlagéletkor,

– magasabb a középkorúak halandósága,

– nők hosszabb élettartama

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a dementia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott dementia.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma ?	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	447	57	13%	123	48	39%
2013	232	44	19%	152	40	26%
2014	368	54	15%	102	46	45%
2015	319	61	19%	138	52	38%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

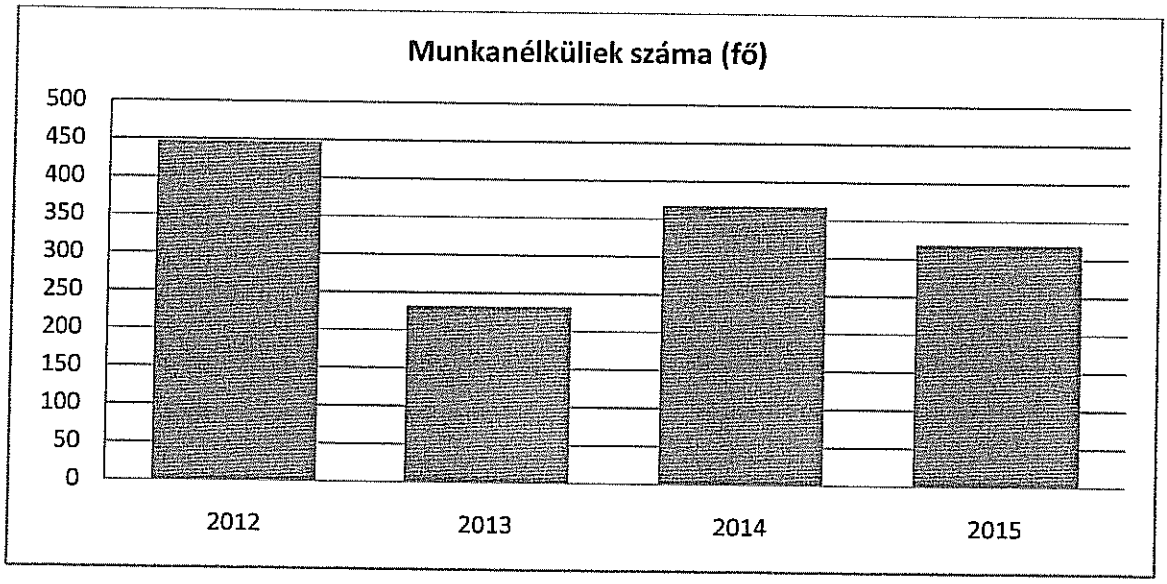

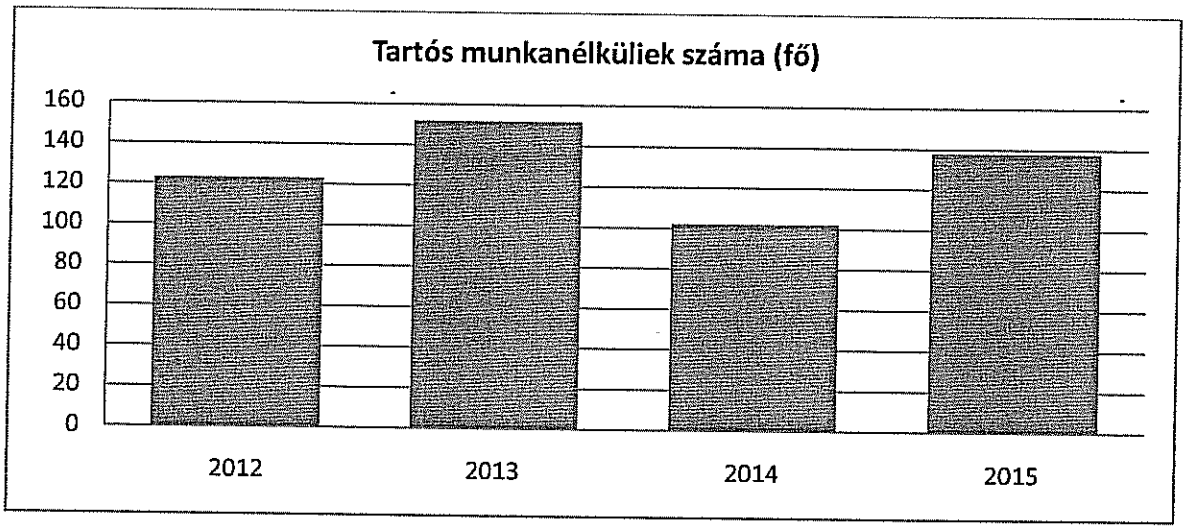

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	458	28	6,11%
2013	457	32	7,00%
2014	456	30	6,58%
2015	463	26	5,62%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

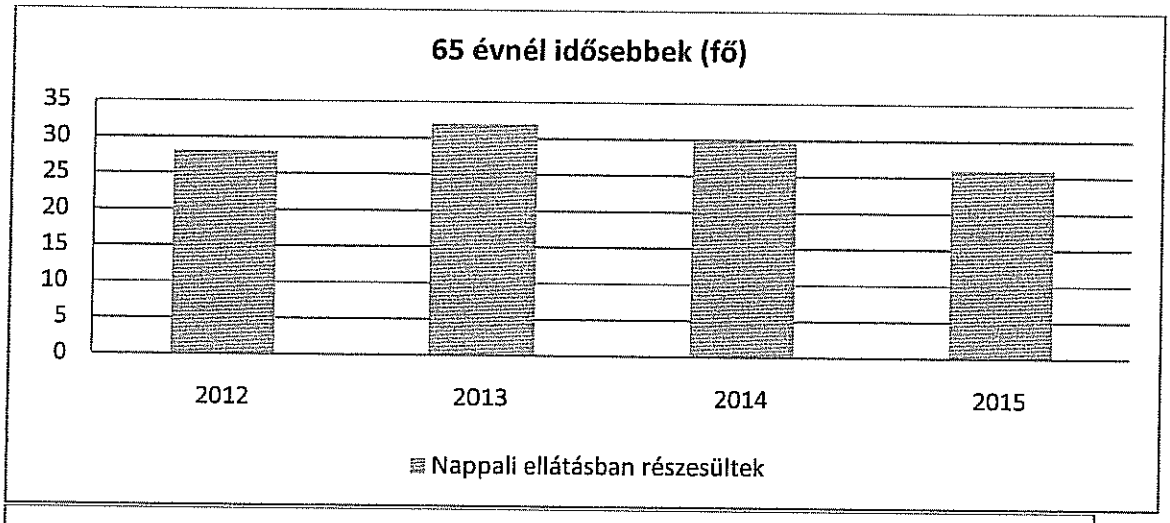

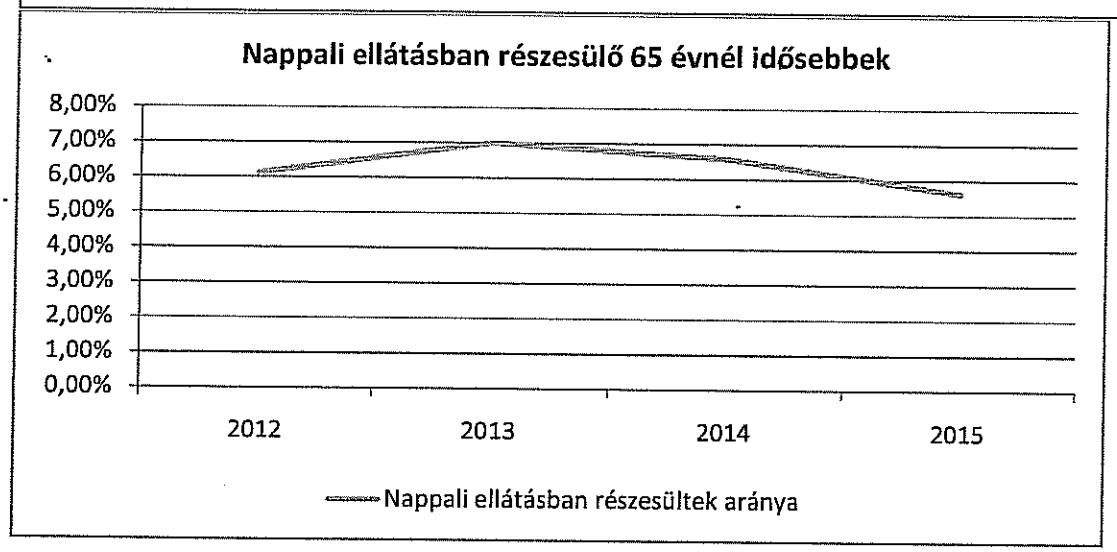

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	362
2013	408
2014	258
2015	354
2016	311

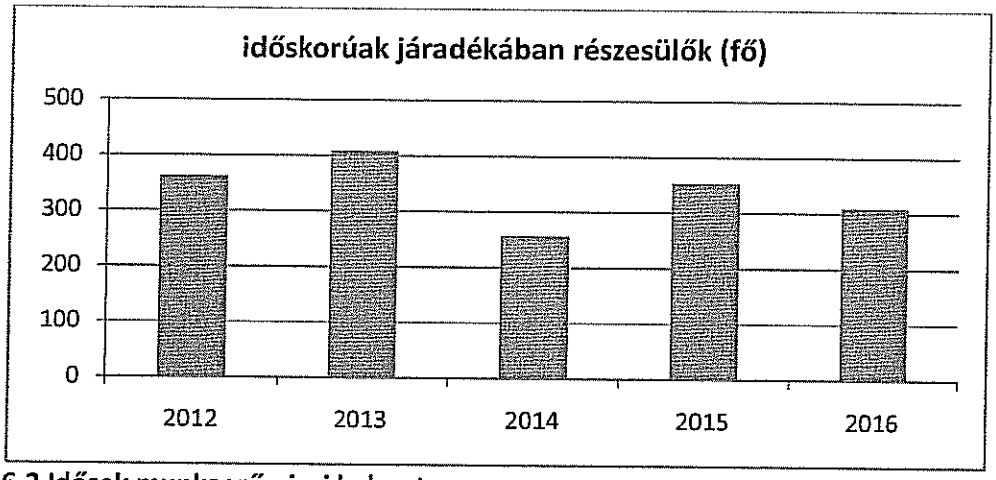

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A fogl. tv. 24. § értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresési segély valamint költségtérítés jár.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkezik.

Önkormányzatunk kiemelten kezeli az időseket, és intézményein keresztül biztosítja az aktív bekacsolódásukat a közéletbe.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Nem biztosított

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs adat

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Kerületünkben a szolgáltatások köre rendkívül színes képet mutat. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Jellemző a kerületi szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, az egyes ellátások személyre szabottak és egyéni szükséglet felmérésen alapulnak. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja.

Alapvető célunk az aktív életvitel biztosítása, hiszen az aktivitással kivédhető a feleslegessé válás érzése.

Az **alábbi alapelvek** mentén állítottuk össze a helyi programot, az abban foglalt célokat és intézkedéseket:

- Az emberek a korral mindinkább különböznek egymástól, nincs ún. egységes öregedési minta, de kimondható, hogy van egészséges öregedés.
- Az idős emberek azért betegek, mert megbetegedtek, és nem azért, mert idősek.
- Az idősödéssel mindinkább az "öt I"-vel lehet számolni orvoslásban, ápolásban, gondozásban egyaránt. Ezek: Immobilitás (mozgásképtelenség), Instabilitás (állásképtelenség vagy probléma),

Intellektuális hanyatlás és az iatrogénia (az egészségügyi ártalmak Inkontinencia (vizelet-, széklettartási problémák)).

- Az idősebbeknél a már említett változások és jellemzőik miatt a velük való stratégiák speciálisak, körültekintő és gondos munkát igényelnek, személyre szabottan, a kapacitást figyelembe véve és mégis hatékonyan.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	15 025	0	1
2013	1	14 857	0	1
2014	1	15 045	0	3
2015	1	15 235	0	2
2016	1	16 152	0	2

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Informatikában való jártasság hiánya	Képzés szervezése, legalább felhasználói szinten, kapcsolattartás családdal, ismerősökkel, távol élőkkel
Egyedül élők elmagányosodása	Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékosságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %.A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékosságban szenvedők aránya.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2012	70	96
2013	60	85
2014	60	83
2015	53	78
2016	44	65
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.
A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékosság esetén még jelentősebb.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülők (2012. évben 1541 fő), az időskorúak járadékában (2012. évben 5 fő), súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában (2011. évben 111 fő), súlyos fogyatékos hozzátartozó ápolása címén (2012. évben 5 fő), részesülőkre vonatkozóan rendelkezünk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el.
A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.
Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Részben megoldott, fejlesztési tervek megvalósulásra várnak, valamint pályázati lehetőségekre

c) munkahelyek akadálymentesítettsége
A polgármesteri hivatal,, az óvoda, az idősek klubja, a Napközi Konyha, a Hatputtonyos Borfalu, a piac komplex akadálymentes.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége
Az újonnan épülő közlekedési utak, járdák kialakításánál erre figyelemmel vagyunk.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Nem releváns.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)
A fogyatékossággal élők karácsonykor ajándékcsomagot kapnak, valamint átm4eneti segélykérelem esetén előnyben részsülnek.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	A szükséges szűrőprogramokra való bejutás segítése, szervezése.
Az település honlapjának akadálymentesítése	A weboldalhoz olyan funkció csatolása, ami lehetővé teszi fogyatékkal élők számára is a honalp látogatását

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Kerületünkben a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

Az önkormányzati döntések előkészítésébe bevonják a szervezeteket. A civil szervezetek függetlenségét elismeri az önkormányzat és tiszteletben tartja azt. Partneri viszonyt alakított ki velük. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek.
A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrálódott. A tervezet az Önkormányzat honlapján, közzétételre kerül, így állampolgárok is véleményt mondhatnak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	**problémák beazonosítása rövid megnevezéssel**	**fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel**
	Adósságcsapda - pénzgazdálkodási hiányosságok kezelése	Anyagi erőforrásokkal való gazdálkodási hiányosságok kiküszöbölése
	Alulképzettség, nem piacképes szakmák ismerete	Ált. iskolai végzettség, piacképes szakma megszerzése
	Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya	óvodától a középiskoláig egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése
	A szülők általi negatív minta átörökítése-szocializációs hiányok	kiscsoportos komplex foglalkozások a szülők és gyermekek bevonásával
Nők	Alacsony képzettség	Képzések, tanfolyamok szervezése, részvétel ösztönzése

	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása, a családban legyen legalább egy kereső.
	Informatikában való jártasság hiánya	Képzés szervezése, legalább felhasználói szinten, kapcsolattartás családdal, ismerősökkel, távol élőkkel
	Egyedül élők elmagányosodása	Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása
Fogyatékkal élők	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	A szükséges szűrőprogramokra való bejutás segítése, szervezése.
	Az település honlapjának akadálymentesítése	A weboldalhoz olyan funkció csatolása, ami lehetővé teszi fogyatékkal élők számára is a honlap látogatását

A beavatkozások megvalósítói

célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és mélyszegénységben élők	Adósságcsapda- pénzgazdálkodási hiányosságok	**Családsegítő Szolgálat** Védőnői Szolgálat
	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Védőnői Szolgála, Iskola **Családsegítő Szolgálat**
	Roma lakosság esetében szociális, lakhatási, anyagi és munkalehetőségek beszűkülése	Munkaügyi Központ **Önkormányzat** Családsegítő Szolgálat
	Alulképzettség, nem piacképes szakmák ismerete	**Munkaügyi Központ** **Önkormányzat**
Gyerekek	Jövőkép hiánya elsősorban a célcsoport esetében	**Általános Iskola** Családsegítő Szolgálat
	A szülők általi negatív minta átörökítése-szocializációs hiányok	Védőnői Szolgálat Óvoda, Iskola, Családsegítő Szolgálat
	Család működési zavarok - veszélyeztetettség emelkedése	Védőnői Szolgálat, Óvoda, Iskola, Önkormányzat, Családsegítő Szolgálat, Közművelődési Intézmény
	Települési demográfiai mutatók alapján csökken a gyermekek száma.	Védőnői Szolgálat, Önkormányzat, Családsegítő Szolgálat
Nők	Alacsony képzettség	**Munkaügyi Központ,** Önkormányzat
	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	**Önkormányzat** Munkaügyi Központ
	Gyes-gyet alatt kapcsolatok beszűkülése, magányosság érzése, depresszióra való hajlam előtérbe kerülése	civil szerveződések **közművelődési intézmények**
Idősek	Alacsony nyugellátás	Családsegítő Szolgálat
	Informatikában való jártasság hiánya	**Idősek Klubja** Családsegítő Szolgálat
	Egyedül élők elmagányosodása	Idősek Klubja
Fogyatékkal élők	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	**Önkormányzat** Családsegítő Szolgálat Idősek Klubja
	Az település honlapjának akadálymentesítése	**Önkormányzat**

Jövőképünk

Tarcal község Önkormányzatának egyik legfontosabb célja a településen élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,

Intézkedés címe	**A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A hátrányos helyzet öröklődése, újratermelődése
Célok-általános megfogalmazás és rövid-közép és hosszú távú időegységekre bontásban	• rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és partner szervezetekkel • közép és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése, hatékonyság tapasztalhatóvá tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása • bevonása • információk átadása, gyakorlati útmutatás
Résztvevők és felelős	Résztvevők: • Érintett célcsoport Felelősök: • Család és gyermekjóléti szolgálat • Védőnői Szolgálat • Iskola
Partnerek	Pályázati lehetőségek alapján
Határidő(k) pontokba szedve	• rövidtávú cél: 2019. június 30. • közép-és hosszútávú cél: 2023. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• meghívók, levelek, értesítő a-mailek • jelenléti ívek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	• passzivitás az érintett csoport részéről • hiányzások
Szükséges erőforrások	• humán erőforrás • pályázati forrás

Gyerekek

Intézkedés címe	**Jövőkép hiánya elsősorban a célcsoport esetében**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Otthoni minta hiánya - nincs a családban, szűkebb környezetben jövőképet adó életforma
Célok-általános megfogalmazás és rövid-közép és hosszú távú időegységekre bontásban	• rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és partner szervezetekkel • közép és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése, hatékonyság tapasztalhatóvá tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása • bevonása • információk átadása, gyakorlati útmutatás
Résztvevők és felelős	Résztvevők: • Érintett célcsoport Felelősök: • Iskola • Családsegítő Szolgálat
Partnerek	Pályázati lehetőség alapján
Határidő(k) pontokba szedve	• rövidtávú cél: 2019. június 30. • közép-és hosszútávú cél: 2023. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• meghívók, levele, értesítő a-mailek • jelenléti ívek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	• passzivitás az érintett csoport részéről • hiányzások
Szükséges erőforrások	• humán erőforrás

Intézkedés címe	**A szülők általi negatív minta átörökítése-szocializációs hiányok**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szocializációs hiányosságok - az életkornak megfelelő intézményi nevelésen kívül nem kapnak szocializálódó nevelést - az otthoni negatív minták öröklődnek
Célok-általános megfogalmazás és rövid-közép és hosszú távú időegységekre bontásban	• rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és partner szervezetekkel • közép és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése, hatékonyság tapasztalhatóvá tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása • bevonása • információk átadása, gyakorlati útmutatás
Résztvevők és felelős	Résztvevők: • Érintett célcsoport Felelősök: • Iskola • Óvoda • Védőnők • Családsegítő Szolgálat
Partnerek	Pályázati lehetőség alapján
Határidő(k) pontokba szedve	• rövidtávú cél: 2019. június 30. • közép-és hosszútávú cél: 2023. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• meghívók, levele, értesítő a-mailek • jelenléti ívek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	• passzivitás az érintett csoport részéről • hiányzások
Szükséges erőforrások	• humán erőforrás • pályázati forrás

Nők

Intézkedés címe	**Alacsony képzettség**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők nagy része nem rendelkezik képzettséggel, vagy ha igen, az nem piacképes
Célok-általános megfogalmazás és rövid-közép és hosszú távú időegységekre bontásban	• rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és partner szervezetekkel • közép és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése, hatékonyság tapasztalhatóvá tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása • bevonása • információk átadása, gyakorlati útmutatás
Résztvevők és felelős	Résztvevők: • Érintett célcsoport Felelősök: • Munkaügyi Központ • Családsegítő Szolgálat • Önkormányzat
Partnerek	Pályázati lehetőség alapján
Határidő(k) pontokba szedve	• rövidtávú cél: 2019. június 30. • közép-és hosszútávú cél: 2023. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• levelek, értesítő a-mailek • jelenléti ívek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	• passzivitás az érintett csoport részéről • hiányzások
Szükséges erőforrások	• humán erőforrás • pályázati forrás

Intézkedés címe	**A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az egykeresős és a több gyermeket nevelőcsaládoknál a jövedelem kiesés, valamint a jövedelem eloszlása miatt magas az elszegényedés kockázata
Célok-általános megfogalmazás és rövid-közép és hosszú távú időegységekre bontásban	• rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és partner szervezetekkel • közép és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése, hatékonyság tapasztalhatóvá tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása • bevonása • információk átadása, gyakorlati útmutatás
Résztvevők és felelős	Résztvevők: • Érintett célcsoport Felelősök: • Munkaügyi Központ • Önkormányzat
Partnerek	Pályázati lehetőség alapján
Határidő(k) pontokba szedve	• rövidtávú cél: 2019. június 30. • közép-és hosszútávú cél: 2023. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• levele, értesítő a-mailek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	• passzivitás az érintett csoport részéről
Szükséges erőforrások	• humán erőforrás • pályázati forrás

Intézkedés címe	**Informatikában való jártasság hiánya**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Idősek esetében kevés az informatikai jártassággal rendelkező
Célok-általános megfogalmazás és rövid-közép és hosszú távú időegységekre bontásban	• rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és partner szervezetekkel • közép és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése, hatékonyság tapasztalhatóvá tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása • bevonása • információk átadása, gyakorlati útmutatás
Résztvevők és felelős	Résztvevők: • Érintett célcsoport Felelősök: • Családsegítő Szolgálat • Önkormányzat • Idősek Klubja
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	• rövidtávú cél: 2019. június 30. • közép-és hosszútávú cél: 2023. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• kapcsolatok kiszélesítése • szabadidő eltöltésének hasznossága • ismerősökkel, családtagokkal kapcsolatok rendszeresebbé, élőbbé tétele
Kockázatok és csökkentésük eszközei	• passzivitás az érintett csoport részéről
Szükséges erőforrások	• humán erőforrás • pályázati forrás

Intézkedés címe	**Egyedül élők elmagányosodása**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Mozgásszervi, hangulati, egészségügyi okok miatt az idősek nehezebben mozdulnak ki otthonról, nehezebb a kapcsolattartás akár még a szomszédokkal is
Célok-általános megfogalmazás és rövid-közép és hosszú távú időegységekre bontásban	• rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és partner szervezetekkel • közép és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése, hatékonyság tapasztalhatóvá tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása • bevonása • információk átadása, gyakorlati útmutatás
Résztvevők és felelős	Résztvevők: • Érintett célcsoport Felelősök: • Családsegítő Szolgálat • Önkormányzat • Idősek Klubja
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	• rövidtávú cél: 2019. június 30. • közép-és hosszútávú cél: 2023. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• Idősek Klubja nappali ellátásba való bevonás • A mozgásukban korlátozottak részére szállítás megoldása • programok szervezése • közösségi életbe való bevonás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	• passzivitás az érintett csoport részéről
Szükséges erőforrások	• humán erőforrás • önkormányzati anyagi forrás

Fogyatékkal élők

Intézkedés címe	**A település honlapjának akadálymentesítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A látás- és hallássérültek nem tudnak tájékozódni a honlapon
Célok-általános megfogalmazás és rövid-közép és hosszú távú időegységekre bontásban	• rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és partner szervezetekkel • közép és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése, hatékonyság tapasztalhatóvá tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása • bevonása • információk átadása, gyakorlati útmutatás
Résztvevők és felelős	Résztvevők: • Érintett célcsoport Felelősök: • Önkormányzat
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	• rövidtávú cél: 2019. június 30. • közép-és hosszútávú cél: 2023. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• a honlap akadálymentesítése esetén információhoz juthatnak a fogyatékkal élő látogatók is
Kockázatok és csökkentésük eszközei	• passzivitás az érintett csoport részéről
Szükséges erőforrások	• humán erőforrás

Intézkedés címe	**Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékkal élő emberek számára problémás a közlekedés, a vizsgálatokra, szűrővizsgálatokra való bejutás
Célok-általános megfogalmazás és rövid-közép és hosszú távú időegységekre bontásban	• rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és partner szervezetekkel • közép és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése, hatékonyság tapasztalhatóvá tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása • bevonása • információk átadása, gyakorlati útmutatás
Résztvevők és felelős	Résztvevők: • Érintett célcsoport Felelősök: • Családsegítő Szolgálat • Önkormányzat • Idősek Klubja
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	• rövidtávú cél: 2019. június 30. • közép-és hosszútávú cél: 2023. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• szükség szerinti szállítás megoldása • szűrővizsgálatok helyszínre történő kiszállásának biztosítása • közösségi életbe való bevonás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	• passzivitás az érintett csoport részéről
Szükséges erőforrások	• humán erőforrás • pályázati forrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Adósságcsapda-pénzgazdálkodási hiányosságok	Anyagi erőforrásokkal való gazdálkodási hiányosságok	A díjhátralékok csökkenése, a megélhetési gondok csökkenése	1.1, 2.1, 2.2 pontok	Életviteli tanácsadás saját környezetben	Családsegítő Szolgálat és Védőnői Szolgálat	Rövid távú cél: 2019. június Közép-és hosszú távú cél: 2023. június	résztvevők száma, statisztika, adósságcsökkenés	humán	folyamatos, következetes ellenőrzés, a családok számára ellenőrizhető fogyasztók ellenőrzése
2	Alulképzettség, nem piacképes szakmák ismerete	Ált. iskolai végzettség, piacképes szakma hiánya	Képességekhez mérten végzettség, hasznos szakképzettség megszerzése	1.1, 2.1, 2.2 pontok	Munkaügyi kp-tal együttműködve tanfolyamok indítása, ált. isk. végzettség megszerzésének segítése	Családsegítő, Munkaügyi Kp.	Rövid távú cél: 2019. június Közép-és hosszú távú cél: 2023. június	végzettséget megszerzők száma	humán, anyagi, technikai	ösztönzéssel, a siker motivációjával
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	A szülők általi negatív minta átörökítése, szocializációs hiányok	Szocializációs hiányosságok - negatív minták öröklődése	Pozitív jövőkép lehetősége	1.1, 2.1, 2.2 pontok	Iskolával együttműködve pozitív hozzáállás erősítése	Iskola, Családsegítő Szolgálat	Rövid távú cél: 2019. június Közép-és hosszú távú cél: 2023. június	Előre, tudatosan tervező felsősök, fiatal felnőttek száma	humán	ösztönzéssel, a siker motivációjával, pozitív minta bemutatásával
2	Jövőkép hiánya elsősorban a célcsoport esetében	Otthoni minta hiánya - nincs a családban pozitív jövőképet adó minta	Pozitív jövőkép, célkitűzés ösztönzése	1.1, 2.1, 2.2 pontok	kortárs csoport, deviancia kezelése	Iskola, Családsegítő Szolgálat	Rövid távú cél: 2019. június Közép-és hosszú távú cél: 2023. június	Fogékonyság a jövő tervezésére	humán, technikai	pozitív sorsok, motivációs előadások szervezése

III. A nők esélyegyenlősége										
1	Alacsony képzettség	Nem rendelkeznek képzettséggel, vagy ha igen, az nem piacképes	Nők részére tanfolyamok, szakképzések szervezése	1.1, 2.1, 2.2 pontok	Pályázat benyújtása tanfolyamokra, képzésekre	Önkormányzat polgármester, jegyző, munkaügyi központ	évente	Sikeresen munkát vállaló nők száma	Pénzügyi, pályázati	Fontos a folyamatosság a cél elérése érdekében
2	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas	Az egykeresős, vagy többgyermekes családoknál nagyobb az elszegényedés kockázata	Munkavállalás ösztönzése a munkaerőpiacon, egyéb juttatásokhoz való hozzájutás segítése	1.1, 2.1, 2.2 pontok	Hirdetések, lehetőségek keresése, kiaknázása	Családsegítő, Munkaügy, Önkormányzat	folyamatosan	Munkavállalás, anyagi lehetőségek javulása, életszínvonal emelkedése	pénzügyi, humán	Motivációval fenntartható
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Informatikában való jártasság hiánya	Idősek körében kevés az informatikai ismeretekkel rendelkező	Ismerjék és használják a számítógépet, internetet	1.1, 2.1, 2.2 pontok	Felmérés készítése az igényekről, ismeretátadás megszervezése	Idősek Klubja, Családsegítő Szolgálat	folyamatosan, igény szerint	Célcsoport ismereteinek bővülése, ismeretek használata	humán, technikai	Folyamatosan, szükség szerint
2	Egyedül élők elmagányosodása	Mozgásszervi, hangulati, egészségügyi okok miatt nehezen mozdulnak ki	Igényeljék a közösségi életet, váljon igénnyé a mindennapokban	1.1, 2.1, 2.2 pontok	Időskorúak, egyedül élők felkeresése, ösztönzése	Idősek Klubja, Családsegítő	folyamatosan	Nappali ellátásban, közösségi programokon rész vevők száma	humán, technikai	Működése esetén önmagát tarja fenn
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Település honlapjának akadálymentesítése	A látás ill. hallássérültek nem tudnak tájékozódni a honlapon	Akadálymentessé tenni településünk honalapját	1.1, 2.1, 2.2 pontok	Honlap szolgáltatásainak bővítése	Polgármester, jegyző	lehetőség szerint	Fogyatékkal élők által használt honlap	pénzügyi	fenntartható, egyszeri elkészítést igényel
2	Egészségügyi, preventív szolgáltatásokhoz való hozzájuttatás	A fogyatékkal élők nehezen jutnak el vizsgálatokra, szűrésekre	Megszervezni az érintettek szállítását	1.1, 2.1, 2.2 pontok	Összehangolni más tevékenységekkel a szállítást	Idősek Klubja, polgármester	folyamatosan	Több fogyatékkal élő jusson el vizsgálatokra, szűrésekre	pénzügyi, technikai, humán	tervszerű gazdálkodással folyamatossá tehető

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:
- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület képviselőinek részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

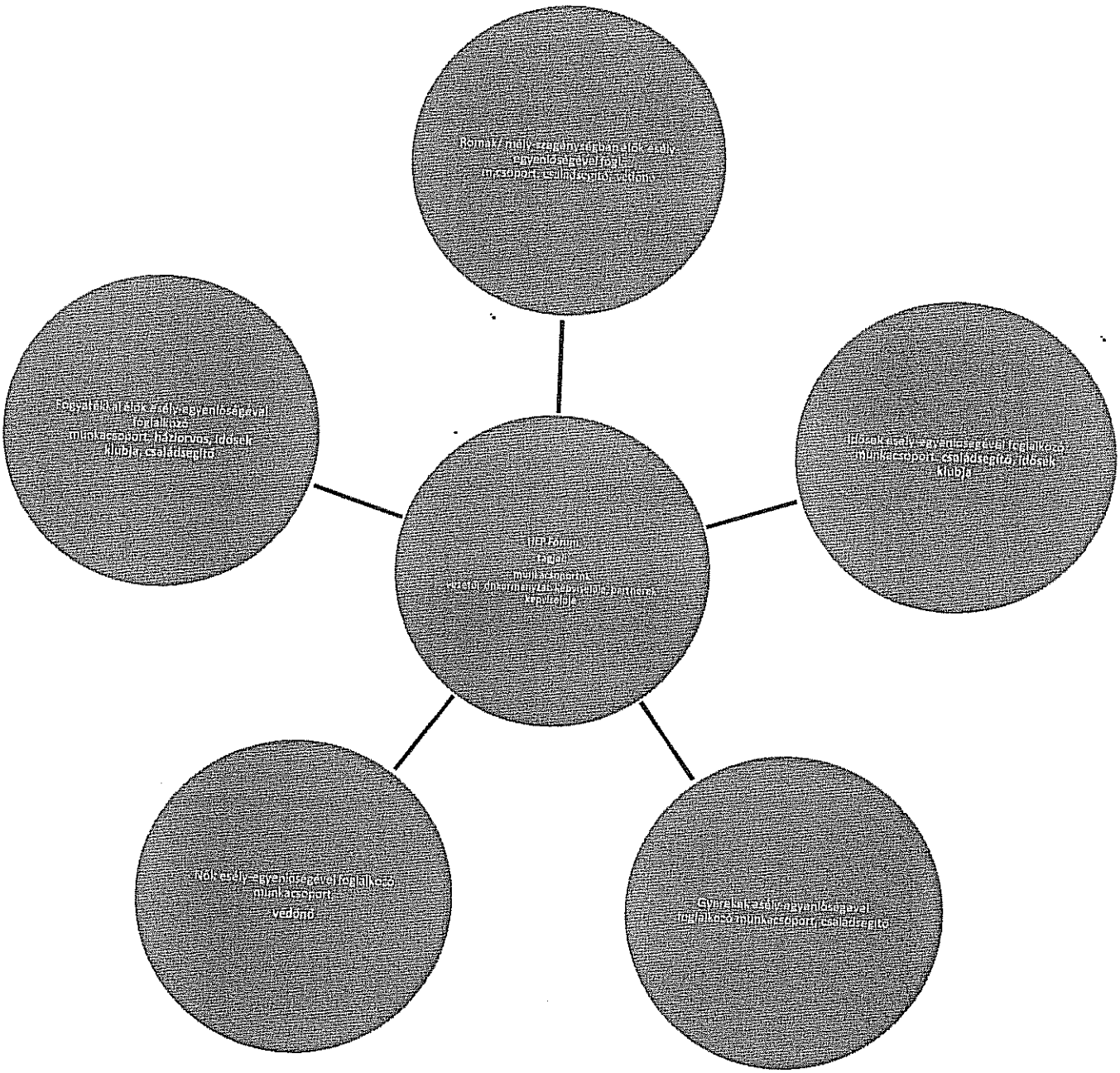

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Urbán Mária felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
    - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Tarcal község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Tarcal község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 102/2018.(X.30.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum

Aláírás

A Tarcal község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Tarcal, 2018. november 5. Háziorvos

Tarcal, 2018. november 5. Védőnői Szolgálat

Tarcal, 2018. november 5. Idősek Klubja

Tarcal, 2018. november 5. Család-és Gyermekjóléti Szolgálat

Beszámoló az adózás helyzetéről

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint az egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) bekezdés g) pontja alapján a települési önkormányzat képviselő-testülete a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást.
A jogszabályi előírásoknak eleget téve tájékoztatjuk a Tisztelt Képviselő-testületet a 2017. évi helyi adóztatási tevékenységről. A települési önkormányzatok alapvető feladata - a közhatalom helyi közügyekben való gyakorlása mellett - a helyi közszolgáltatások biztosítása. E feladatnak a helyi sajátosságokhoz és igényekhez igazítható ellátása elengedhetetlenné teszi az önkormányzatok önálló gazdálkodási feltételeinek megteremtését.
A gazdasági önállósulás egyik eszköze a helyi adók rendszere. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 1.§ (1) bekezdése alapján e törvény felhatalmazása és rendelkezései szerint a települési önkormányzat képviselőtestülete rendelettel az illetékességi területén helyi adókat vezethet be.
A törvény alapján a helyi adózás struktúrája három fő rendszerelemre épül, nevezetesen: vagyoni típusú adók, kommunális adók és a helyi iparűzési adó. Az önkormányzat képviselő testülete a helyi adók fajtáit és mértékét nem eredeti jogalkotói hatáskörében, hanem felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendeletben állapíthatja meg, így a helyi adóztatás kereteit és feltételeit biztosítja az önkormányzati rendelet. A helyi jogalkotás során nem léphet túl a törvényi kereteken. Az önkormányzat csak a Htv.-ben meghatározott esetekben és mértékig jogosult önálló szabályokat alkotni. Az uniós szabályozással összhangban a Htv. a 2003. évtől jelentősen korlátozza az önkormányzatok kedvezmény-. és mentesség-nyújtási lehetőségét. Különösen érinti ez a vállalkozások részére biztosítható, illetve korlátozottan nyújtható kedvezményi, mentességi szabályokat. A helyi adóztatás során 2018. január 1. napjától az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvényben (a továbbiakban: Art.) foglalt szabályok szerint jár el az adóhatóság. Az eljárás során az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air), az adóigazgatási eljárás részletszabályairól 465/20 17. (XII. 28.) Korm. rendelet, valamint végrehajtási eljárás során a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: V/a.) szabályait alkalmazzuk.

Külön ki kell emelni az adatok személyes védelmét és az adótitok fontosságát, figyelemmel arra, hogy az adóhatóságot (annak dolgozóit) a hivatali eljárása során tudomására jutott minden irat, adat, tény, körülmény tekintetében titoktartási kötelezettség terheli.

Az elmúlt évekhez hasonlóan az adóhatóság 2 fő köztisztviselővel látja el a feladatait, a napi munka során nem volt mindig egyszerű feladat megoldást találni arra, hogy az adóügyi feladatok ellátása zökkenőmentes legyen. Az adózással, adókivetéssel, adóbehajtással kapcsolatos feladatok nagyon sokrétűek, jogszabály által behatároltak. A munka változatos ügyekből tevődik össze, változatos ügyfélkörrel. Ez a feladat azért sem egyszerű, mert az adófizető állampolgárok, vállalkozások között mindig akadnak olyanok, akik nem tesznek eleget adófizetési kötelezettségüknek.
Az önkormányzat illetékességi területén élő, illetve itt vállalkozási tevékenységet folytató, valamint adóköteles vagyontárggyal rendelkező adózók jelentős része az adóztatásban dolgozók munkáján keresztül találkozik a Tarcali Közös Önkormányzati Hivatallal. Az itt folyó munka nagyságrendjét (többmint 5.000 ügyirat és bevallás) részben az ügyiratforgalom, valamint az adótárgyakról készített kimutatás mutatja be.

A főbb, nagy bevételű adónemek 2018. évi tételszámai /I-IX. hó/

Adónem	Adózók száma/db	Adótétel száma/db	Megnevezés
Gépjárműadó	**954** (926)*	**1.189** (1.156)	gépjármű
Helyi iparűzési adó	**263** (264)	**263** (264)	vállalkozás
Talajterhelési díj	**96** (111)	**121** (136)	ivóvízfogyasztó hely
Telekadó	**56** (57)	**111** (118)	ingatlan
Beszedett idegenforgalmi adó	**15** (14)	**18.603** (24.342)	vendégéjszaka
Egyéb (szemétszállítási díj)	**79** (79)	**474** (474)	előző évek elszámolása
Összesen:	**1.463** (1.451)	**20.761** (26.490)	_____

* A zárójel a 2017. év egész éves adatait tartalmazza.

Az ügyiratforgalom minden évben jelentős. A kivetéses adónemek tekintetében évről évre növekvő tendenciájú a kedvezmények, mentességek esetében a méltányossági kérelmek száma. Az adócsoport mindig kiemelten kezelte az ügyiratok minél gyorsabb elintézését, nem várva meg az ügyintézési határidő lejártát

A hat adónemmel és a két adók módjára behajtandó köztartozással kapcsolatos adóhatósági feladatokon kívül az adóhatóság látja el az adóigazolások (15 db), adó- értékbizonyítványok (58 db) kiállításával, ingatlankataszter vezetésével, a TakarNet rendszer kezelésével kapcsolatos feladatokat is. A TakarNet rendszerből Tarcal és Tiszatardos települések tekintetében összesen 272 tulajdoni lapot és térképmásolatot töltöttünk le az év eddig eltelt időszakában.

Adóbevételek, adóhátralékok alakulása és megoszlása

Tarcal Község Önkormányzatának feladatellátását a saját bevételek, az állami támogatások, valamint az átengedett központi adók biztosítják. Ennek összetétele az ország költségvetési helyzetének és az országgyűlés döntésének függvénye. A helyi adókból származó bevételek az önkormányzat saját bevételeit növelik. Az önkormányzati adóhatóság által beszedett központi adók (gépjárműadó, adók módjára kimutatott helyszíni bírságok, szabálysértési bírságok, közigazgatási bírságok egy része) eltérő mértékben szintén az önkormányzatot illetik meg.

Az önkormányzat rendeleteiben szabályozza a helyi adók mértékeit, kedvezményeit, mentességeit, melyek alapvetően hatással vannak az adóbevételek nagyságára. A Htv. ugyanis továbbra is lehetőséget biztosít az önkormányzatnak, hogy a vállalkozások és magánszemélyek teherviselő képességét mérlegelve, az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan határozza meg.

Adóbevételek alakulása 2015-2018. /e Ft-ban/

Adónemek/év	2015.	2016.	2017.	2018. I-IX. hó
Gépjárműadó	5.994	8.281	7.073	6.174
Helyi iparűzési adó	62.199	62.569	64.876	65.002
Talajterhelési díj	2.037	3.427	2.297	1.941
Telekadó	19.709	18.605	16.563	15.625
Beszedett idegenforgalmi adó	7.208	10.130	10.698	7.906
Egyéb közhatalmi bevételek	5.464	1.723	1.151	1.007
Pótlék, bírság	993	654	390	170
Adóbevétel összesen:	**103.604**	**105.389**	**103.048**	**97.825**

2013. évtől kezdődően a gépjárműadó beszedése – az elmúlt évekhez hasonlóan – az önkormányzat feladata, azonban a befolyt gépjárműadó bevétel 60 %-át köteles továbbítani az önkormányzat a központi költségvetés felé.

Az egyéb közhatalmi bevételek sorban tüntetjük fel a közadók módjára behajtott szabálysértési bírságot, közigazgatási bírságot és a szemétszállítási díj hátralékot.

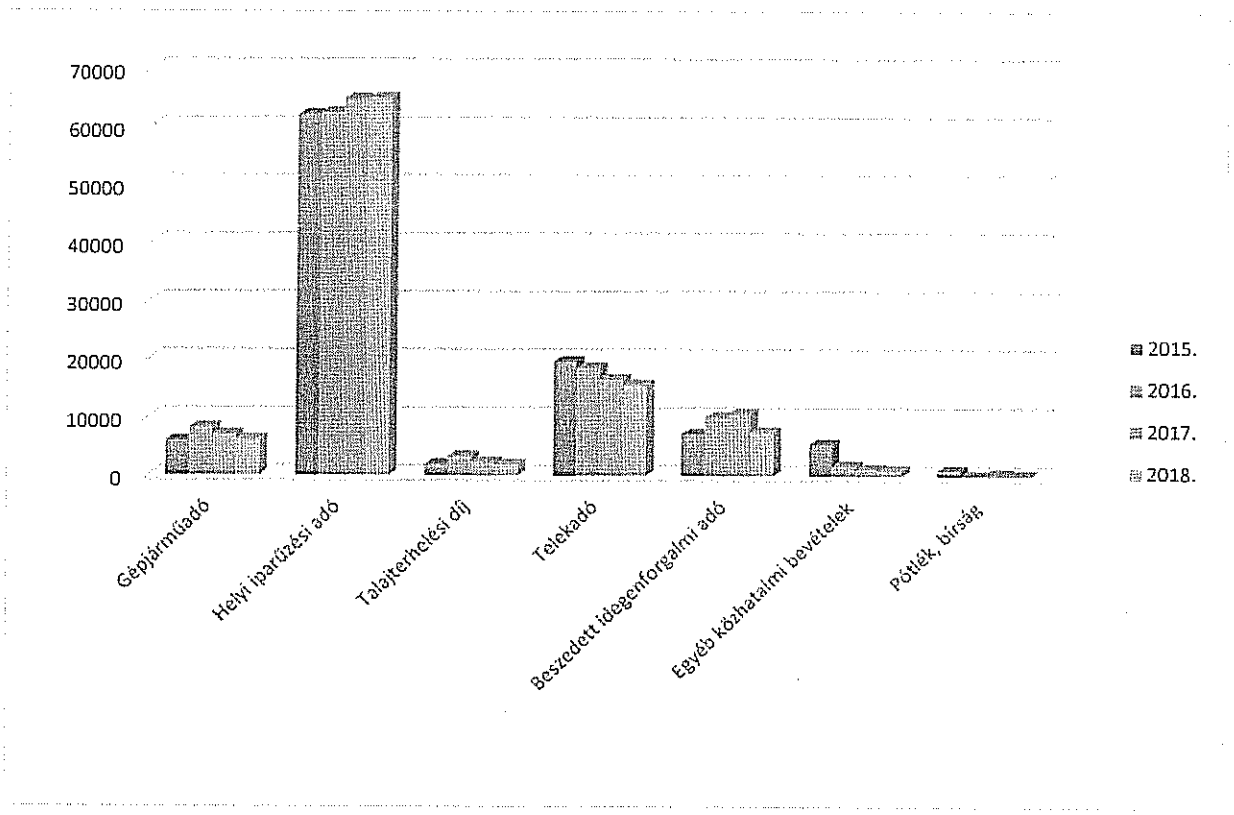

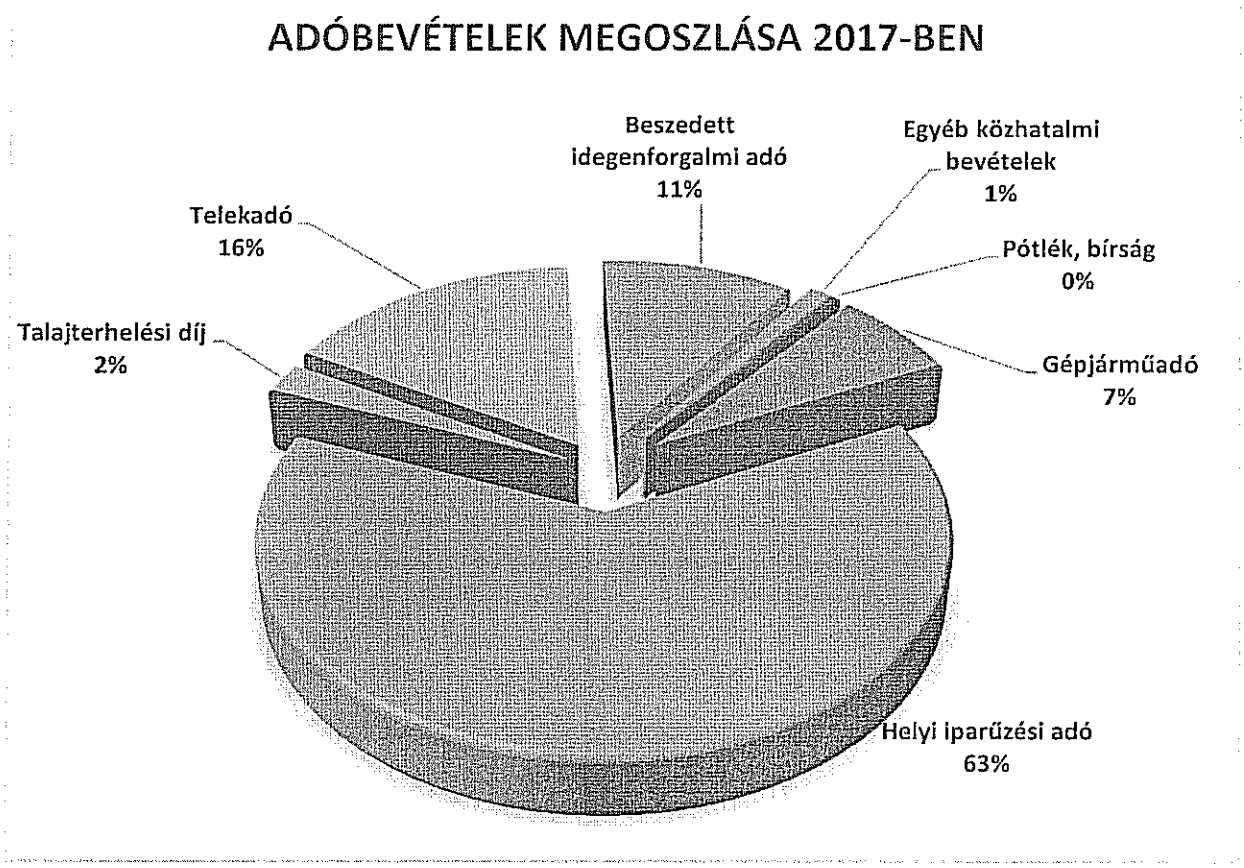

Adóhátralékok alakulása 2017-2018. /e Ft-ban/

Adónemek/év	2017.			2018. I-IX. hó		
	Előírás	Bevétel	Hátralék (göngyölített)	Előírás	Bevétel I-IX. hó	Hátralék I-IX. hó (göngyölített)
Gépjárműadó	7.648	7.073	6.092	5.878	6.174	5.796
Helyi iparűzési adó	66.841	64.876	5.289	69.017	65.002	9.304
Talajterhelési díj	4.008	2.297	1.605	3.779	1.941	3.443
Telekadó	18.900	16.563	485	16.560	15.625	1.420
Beszedett idegenforgalmi adó	7.879	10.698	47	8.141	7.906	282
Egyéb közhatalmi bevételek	188	1.151	5.351	718	1.007	5.062
Pótlék, bírság	135	390	3.272	502	170	3.604
Összesen:	**105.599**	**103.048**	**22.141**	**104.595**	**97.825**	**28.911**

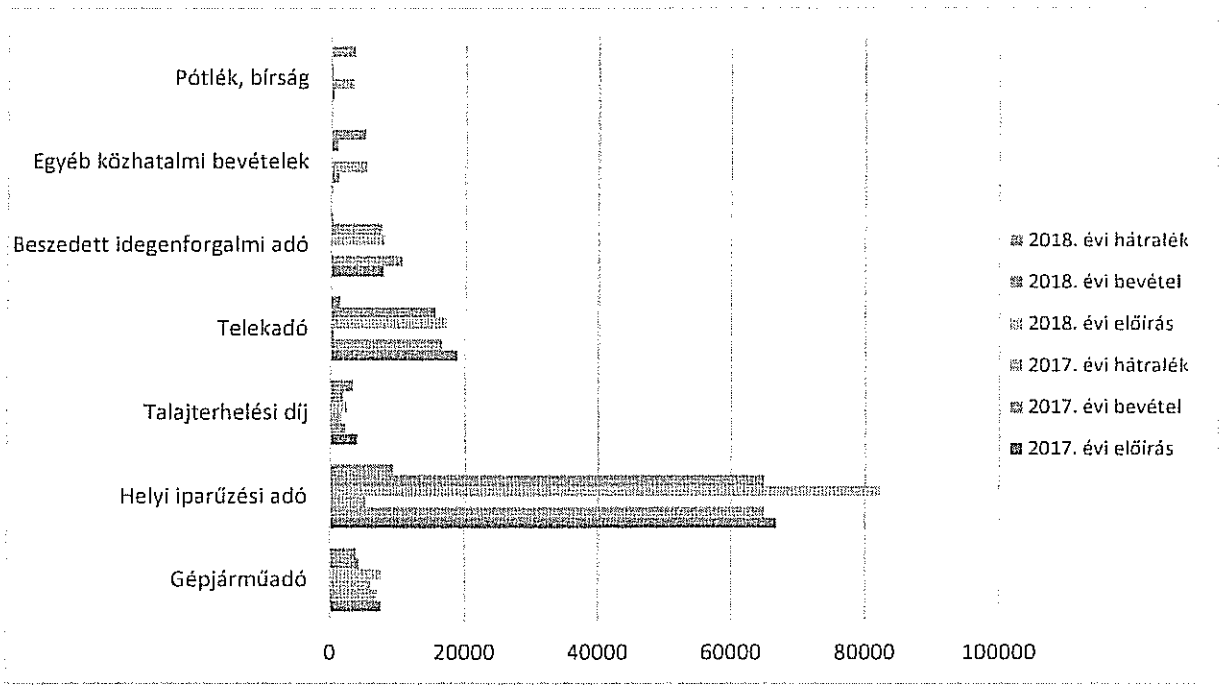

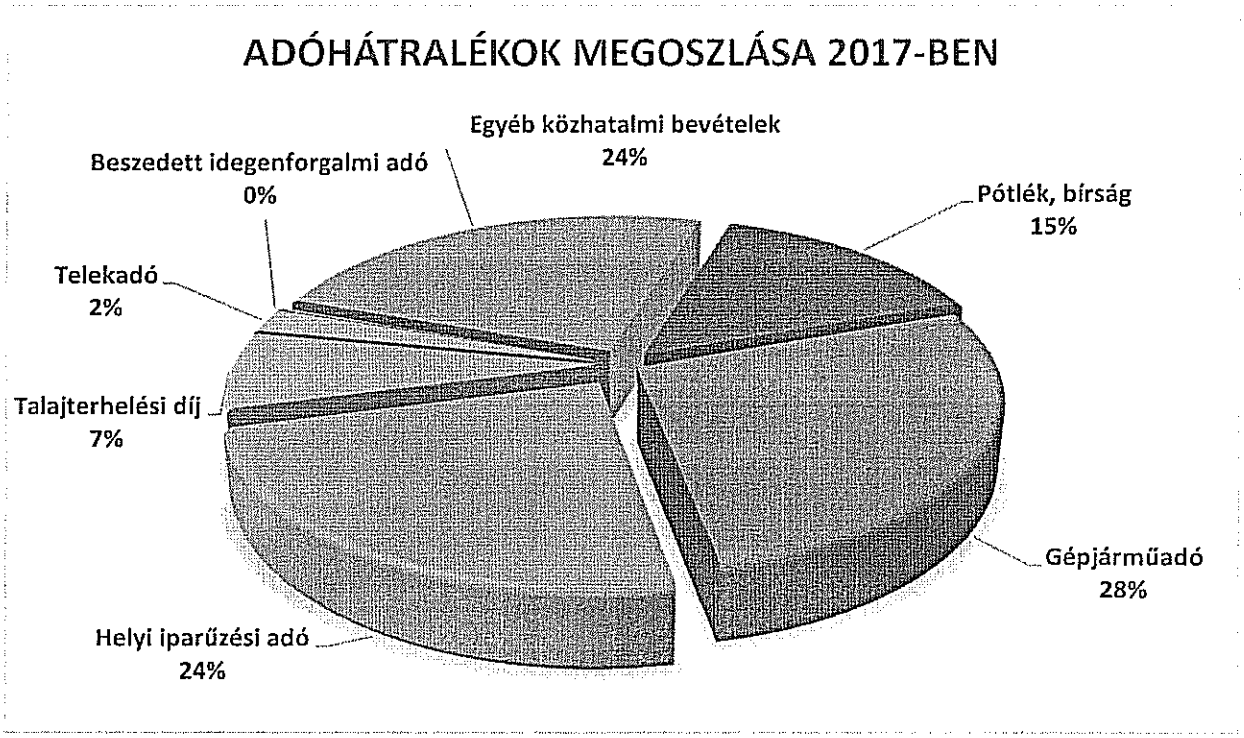

Az évek során az adózók adófizetési morálja, a fizetési nehézségek következtében bekövetkezett fizetési készség, és sok-sok egyéb tényező miatt megnövekedett a kintlévőségek nagysága. Az adóhatósági munkában egyre nagyobb hangsúlyt kapott a hátralékok kezelése, a követelések behajtása. Az apparátus munkáját nagymértékben nehezíti, hogy növekszik az önkéntes adóbefizetést nem teljesítők száma.

Az adózókat minden évben értesítővel figyelmeztetjük adófizetési kötelezettségükre, és tájékoztatjuk az egyenlegükről, ebben az évben az előző évekhez képest már két alkalommal került sor egyenlegközlő kiküldésére.

A nyilvántartott hátralék nagy része olyan adózóé, aki/amely felszámolási, kényszertörlési eljárás alatt áll vagy állt, illetve bíróság felfüggesztette a végrehajtást az ügy elbírálásáig, adószáma törlésre vagy felfüggesztésre került. Emellett jelentős részt képvisel a behajthatatlan hátralék is, ami a tartásdíj megelőlegezésből, közigazgatási bírságból áll. Jelenlegi szabályozás értelmében a hátralék csak az elévülési idő letelte (5+fél év) után törölhető. A felszámolási eljárás és a jelzálogjog bejegyzés ideje alatt az elévülés szünetel. Így fordulhat elő az, hogy a hátralékos vállalkozás rég törlésre került, de a hátralékát továbbra is nyilván kell tartani, mivel behajthatatlanság jogcímén nincs lehetőség a törlésre

Az önkormányzat a továbbiakban sem hagyhat fel a hátralékok behajtására tett intézkedésekkel. Folyamatban van a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál hatóságunk regisztrációja, amely lehetővé teszi, hogy a helyi adók és a közigazgatási bírságtartozások behajtása érdekében elektronikusan, Hivatali kapun keresztül behajtási megkeresést küldhessünk a NAV felé, magánszemélyek és vállalkozások esetén egyaránt. Az adózók befizetéseit folyamatosan figyelemmel kísérjük. Amennyiben az adóalanyok határidőben nem fizetnek, munkabérükből, nyugdíjukból történő levonást, vagy hatósági átutalási megbízást kezdeményezünk.

Adók fajtái Tarcal község illetékességi területén

Az önkormányzatok helyi adóztatási joga a gazdasági önállóság biztosításának egyik eszköze.

A helyi adók bevezetésének célja minden esetben az önkormányzatok gazdaságilag függetlenné válásának biztosítása, valamint a befolyt adókból megfelelő pénzügyi forrás biztosítása a közfeladatok magas szintű ellátásához.

A Helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban Htv.) biztosítja az önkormányzat adó megállapítási jogát, amely alapján szuverén módon dönthet arról, hogy gazdálkodási feladatai és az ehhez szükséges forrásképzés érdekében él-e, és milyen mértékben a helyi adóztatás eszközével. A Képviselő-testület e törvényi felhatalmazás alapján vezette be közigazgatási területén az időközben megszüntetett magánszemélyek és a vállalkozók kommunális adóját, valamint a helyi iparűzési adót, a telekadót és az idegenforgalmi adót.

A helyi adóktól eltérően a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban Gjt.) minden Önkormányzat számára kötelező jelleggel írja elő a gépjárműadó bevezetését és beszedését.

- Gépjárműadó

A gépjárműadóban érintett járművek központilag egységes szabályok alapján kerülnek adóztatásra. Az Önkormányzati adóhatóság a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Tokaji Járási Hivatal Kormányablakának adatszolgáltatása alapján állapítja meg az adót. A Gjt. szerint az adó alanya az a személy, aki a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény alapján vezetett járműnyilvántartásban az év első napján üzemben tartóként, ennek hiányában tulajdonosként szerepel.

Év közben újonnan vagy újra forgalomba helyezett gépjármű utáni adó alanya az, aki/amely a forgalomba helyezés hónapjának utolsó napján a hatósági nyilvántartásban tulajdonosként szerepel.
Településünkön érint minden tarcali lakcímmel rendelkező lakos tulajdonában lévő, érvényes forgalmi rendszámmal rendelkező, nem mezőgazdasági gépjárművet.
Az adó mértéke személygépkocsik és motorkerékpárok esetében a motor kilowattban kifejezett teljesítménye alapján, a jármű korának megfelelő szorzóval kerül megállapításra. Ez 2010. január 1-től 140 és 345 Ft/kilowatt között változik.

A tehergépjárművek esetében az adó számításának módja nem változott, de a mértéke emelkedett. Az adó mértéke az adóalap minden megkezdett 100 kilogrammja után:

a.) a légrugós vagy azzal egyenértékű rugózási rendszerű tehergépjármű,

nyergesvontató, autóbusz esetén 850 Ft,

b.) az a.) pont alá nem tartozó tehergépjármű, nyergesvontató, autóbusz esetén 1.380 Ft.

A Gjt. lényeges változása, hogy 2007. január 1-től a személygépkocsik esetében megszűnt az un. környezetvédelmi besorolással járó kedvezmény, továbbá szintén a személygépkocsik esetében a korábbi években elfogadott, más, a családban élő mozgáskorlátozott jogán igénybe vehető mentesség 2011. január 1-től maximum 13.000 Ft erejéig vehető igénybe.

Fontos változás, hogy a 2013. évi központi költségvetésről szóló 2012. évi CCIV. törvény 32.§ (1) bekezdése alapján a belföldi gépjárművek után a települési Önkormányzat által az adó megállapításához való jog elévülési idején belül megállapított és 2013. január 1-től beszedett (megfizetett, behajtott) a Gjt. Szerinti gépjárműadó 40 %-a illeti meg a települési Önkormányzatot. Tehát a gépjárműadó kivetésével, beszedésével kapcsolatos feladatokat továbbra is teljes egészében a helyi adóhatóságnak kell ellátnia, ám a befolyt bevétel 60 %-át a tárgyhót követő hónap 10. napjáig kell a Magyar Államkincstár által megjelölt fizetési számlára átutalni.

A gépjármű-adóztatás kapcsán megállapított mulasztási bírságból, adóbírságból és a késedelmi pótlékból, valamint a végrehajtási költségből származó bevétel 100 %-a továbbra is a települési Önkormányzatot illeti meg.

- Helyi iparűzési adó

1999-ben vezette be a Képviselő-testület ezt az adónemet, melyet jelenleg a 18/2011.(XII. 16.) számú hatályos adórendeletünk szabályoz.

A jogszabály alapján az adó alanya minden tarcali székhellyel, és telephellyel rendelkező vállalkozó. Mértéke állandó tevékenység esetén a vállalkozási adóalap 2 %-a. A 25 %-os kedvezmény továbbra is érvényesíthető a 2,5 millió Ft alatti adóalap után.

Az ideiglenes jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén 2011. január 01-től 1000 Ft/nap-ban határozta meg az adó mértékét az önkormányzati rendelet.

2013. január 01-től az egyéni vállalkozó jövedelem szerinti adózás helyett, adóévenként az adóév egészére, az egyéni vállalkozói tevékenységének egészére átalányadózást választhat, ha

- az átalányadózás megkezdését közvetlenül megelőző adóévben az egyéni vállalkozói bevétele a 15 millió forintot nem haladta meg, és
- az egyéni vállalkozói bevétele az adóévben nem haladja meg a 15 millió forintot.

Ebből következik, hogy 2013. január 1-től már nem feltétele az átalányadózás választásának, hogy a vállalkozó ne álljon munkaviszonyban is valahol.

2013. július 1-től vezették be az útdíjat, amely az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díj. A törvény hatálya kiterjed a szerződött díjfizetőkre, az útdíj köteles elemi útszakaszokon közlekedő útdíjköteles gépjárművek üzembentartóira és használóira is.

A székhely, illetve telephely szerinti önkormányzathoz az adóévre fizetendő adóból, legfeljebb annak összegéig terjedően levonható az adóalany által

- az ideiglenes jellegű tevékenység után az adóévben megfizetett adó,
- ráfordításként, költségként az adóévben elszámolt, az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő úttal arányos díj (útdíj) 7,5 %-a.

Az adókhoz tartozó előlegeket két egyenlő részben kell befizetni, melynek az első felét március 15. napját követő első munkanapig, a második felét pedig szeptember 15-ig, illetve az azt követő első munkanapig kell megfizetni. Az iparűzési adó esetében még két fizetési határidőt kell betartani. Május 31-ét, amikor az előző évi tényleges adóra kell kiegészíteni az előző évi adóelőleget, illetve december 20-át, amikor is a kettős könyvvitelt gyakorló társas vállalkozásoknak az un. feltöltéssel kell kiegészíteni az éves adóelőleget az év végére várható adóra.

- Talajterhelési díj

A talajterhelési díj tulajdonképpen nem adó, hanem inkább adók módjára beszedendő bírság, mely bevétel az Önkormányzatnál marad. Talajterhelési díjat kötelesek fizetni a település azon vezetékes ivóvíz hálózatára csatlakozott lakások tulajdonosai, akik a szennyvízkibocsátásukkal nem csatlakoztak a község területén kiépített csatornahálózathoz.

A díj alapja a fogyasztott vízmennyiség. Mértéke 1.200 Ft/m^3, szorozva a törvényileg meghatározott területérzékenységi szorzóval, amely Tarcal esetében 1,5. A díj számításához szükséges bevallás mindig az előző évről szól, így a díj mértéke is ugyanezen időszakra vonatkozik. A 2003. évi LXXXIX. törvény 12.§ (3) bekezdése értelmében 2012. február 1. napjától a talajterhelési díj településünkön – figyelemmel a területérzékenységi szorzóra - 1.800 Ft/m^3-re változott.

Az önkormányzat a 70 éven felülieknek továbbra is mentességet biztosít, amennyiben az ehhez szükséges nyilatkozatot megteszik.

A többi adónemtől eltérően a talajterhelési díjat minden év március 31-ig kell bevallani és befizetni.

A talajterhelési díjjal kapcsolatos feladatok nagy részét a bevallások átvételét követően, a számszaki ellenőrzés, az ASP programban a bevallott fizetési kötelezettség felvezetése mellett sajnos a befizetések elmaradása miatti felszólítások elkészítése és a hátralék kezelése teszi ki.

Ezen adóbevétel nem képezi a folyó működési bevételek összegét, mivel elkülönített számlán kell nyilvántartani, jogszabály alapján felhasználása külön szabályozott.

-Telekadó

A telekadót 1995-ben vezették be, alanyai a vállalkozások, alapja az adókötelezettséggel érintett telek területe, mértéke előbb 50, majd 100 Ft/m^2/év volt. Bevezetése óta a telekadó több

változáson is átment, jelenleg a mértéke belterület esetében 50 Ft/m^2, külterület esetében 10 Ft/m^2.

- Beszedett idegenforgalmi adó

A 2006. január 1-én bevezetett adónem, a legkésőbb bevezetett adónem Tarcalon. Az adó alanya az a magánszemély, aki nem tarcali lakosként az Önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt. 2008. január 1-től az ezt megelőző időszakkal ellentétben az adó nem a fizetett szállásdíj, vagy a szállásért bármilyen jogcímen fizetett ellenértékének a 3 %-a, hanem a településen eltöltött vendégéjszakák száma után beszedett idegenforgalmi adó. Az adó mértéke 2016. január 1-től személyenként és vendégéjszakánként 500 Ft, 50 %-os adókedvezményben részesül az a magánszemély, aki falusi szálláshely, vagy panzió szolgáltatást vesz igénybe. Az adót továbbra is a vendég fizeti, a szállásadó vallja be, és fizeti be az Önkormányzat számlájára tárgyhót követő 15-ig.

Az idegenforgalmi adó esetében a szállásadónak havonta kell adóbevallást benyújtani, még akkor is, ha az nemleges.

Az idegenforgalmi adó beszedésére kötelezettek (szálláshely szolgáltatók) adminisztrációs kötelezettségeiről szóló 13/2016. /(IX.30.) önkormányzati rendelet az egységes nyilvántartást és az ellenőrzési eljárás gördülékeny lebonyolítását kívánja biztosítani.

- Helyi jövedéki adó

A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény magánfőzésre vonatkozó szabályai 2016. január 1-jével jelentősen módosultak. Az adófizetés változása az önkormányzati adóhatóság feladatkörében is változást eredményezett. Az új szabály szerint párlat adójegy igénylésére csak a lakóhely szerinti önkormányzati adóhatóság által regisztrált magánfőző jogosult. Az önkormányzatnál regisztrált, az önkormányzati adóhatóság által rendszeresített nyomtatványon bejelentett magánfőzőnek magánfőzés keretében történő párlat előállításához 2016. január 1-től – az előállítást megelőzően – párlat adójegyet kell igényelni, beszerezni a lakóhelye szerint illetékes Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) megyei/fővárosi adó-és vámigazgatóságtól. A párlat adójegy egy olyan igazoló szelvény, amely adójegyenként egy liter párlat előállítására jogosítja a magánfőzőt. Igazolja egy liter párlat 700 forint jövedéki 11 adótartalmának megfizetését, valamint a magánfőzött párlat eredetét is. A magánfőzőnek tárgyévi első párlat előállítása előtt, legalább 5 darab 700 forint értékű párlat adójegyet kötelező igényelnie.
A párlat adójegyet csak az a magánfőző igényelhet, aki a desztillálóberendezés megszerzését a tulajdonszerzéstől számított 15 napon belül előzetesen bejelentette a lakóhelye szerinti önkormányzati adóhatóság részére, amely a bejelentésről a teljesítést követő hónap 15. napjáig értesíti az illetékes megyei/fővárosi adó- és vámigazgatóságot.
Párlat adójegyeket a vámhatóság kizárólag az önkormányzati adóhatóság értesítését követően tudja kiadni a magánfőző részére. Mindezen szabályok azt mutatják, hogy a jövedéki adóztatásban az önkormányzati adóhatósághoz történő bevallás benyújtási kötelezettség, valamint állami adóhatósághoz történő adatszolgáltatási kötelezettség megszűnt a magánfőzött párlat tekintetében, de a NAV-val történő szoros együttműködés továbbra is fennáll.

<u>Önkormányzati adóhatóság hatásköre</u>

Ellenőrzi a magánfőzés szabályainak betartását:

- a desztilláló berendezés bejelentését

- a párlat adójegy beszerzését

- a bejelentés valóságtartalmát

Felszólítja a magánfőzőt a kötelezettségek 15 napon belül történő teljesítésére, bírságot szab ki legfeljebb 200 ezer forintig terjedően, lefoglalhatja a desztilláló berendezést és az azon előállított párlatot. Ha az önkormányzati adóhatóság, az ellenőrzés során az évente előállítható mennyiségi korlát túllépését észleli, haladéktalanul értesítenie kell a vámhatóságot.

- Egyéb (szemétszállítási díj)

A közadók módjára beszedendő köztartozások közé tartozik a közadók módjára előírt és beszedett hulladékkezelési szolgáltatásból eredő „szemétszállítási díjhátralék".

Az Önkormányzat és a szolgáltató között létrejött szerződés alapján a háztartások által ki nem fizetett szolgáltatási díjat 2011. december 31-ig az önkormányzat fizette ki, majd az adóhatóság, a szolgáltatótól kapott, a hátralékosokat tartalmazó lista segítségével előírta a hátralékosok terhére a tartozást.

2012. január 1-től az Önkormányzatot már nem terheli ez a hátralék, a szolgáltató közvetlenül az adósokra rendeli el a hátralékok közadók módjára történő végrehajtását.

2013. január 1-től pedig a helyi önkormányzatok helyett a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hatásköre a hulladékkezelési szolgáltatásból eredő díjhátralék beszedése.

- Késedelmi pótlék, bírság

A szankciók (adóbírság, mulasztási bírság, késedelmi pótlék) alkalmazása során, ha az adóhatóság megállapítja, hogy az adózó valamely adókötelezettségét nem megfelelően teljesítette, a törvény által előírt jogkövetkezményeket kell alkalmazni.

Az Art. előírja, hogy az adó meg nem fizetése vagy késedelmes befizetés esetén késedelmi pótlékot kell fizetnie az adózónak, az eredeti esedékesség napjától számítottan. Az „Önkado" program a napi kamatot folyamatosan számítja, beterhelése egy évben egyszer és évzárás keretében történik. A késedelmi pótlék sajátosságából adódóan – bár mértéke a jegybanki alapkamat csökkenésével együtt csökken – a késedelmes fizetések és kamathalmozódások miatt nagyságrendje évről-évre igen jelentős. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

A bejelentési és bevallási kötelezettség elmulasztása vagy késedelmes teljesítése az adózók terhére mulasztási bírság kivetésének lehetőségét helyezi kilátásba. Az adóhatóság mérlegelési körébe rendeli annak alkalmazását a mulasztás súlyának, gyakoriságának és a körülmények vizsgálata alapján. Az önadózók többsége általában a törvényi határidőben teljesíti bejelentési és bevallási kötelezettségét, illetve az ügyintéző által megállapított hiányzó kötelezettséget a nyomtatvány megküldése vagy az első felhívás után pótolják. Ez az ügyintézők és ügyfelek, könyvelők között kialakult jó és „korrekt munkakapcsolatnak" is köszönhető. Természetesen azokban az esetekben, amikor kirívó mulasztás ténye, körülménye merül fel, minden esetben a törvény szigorával kell ezen a területén az eljárást lefolytatni. A feltöltésre kötelezett adózókat mulasztási bírság terheli az Art. alapján, amennyiben feltöltési kötelezettségüket nem teljesítik. Adóhatósági munkánk során általánosságban elmondható, hogy csak ritkán élünk a jogszabály által biztosított jogkövetkezmény alkalmazásával, inkább az „ügyfélbarát" közigazgatás elvét

követve elsősorban a felszólításokat tekintjük elsődleges eszköznek az adókötelezettséget mulasztókkal szemben.

A mulasztási bírság mértéke magánszemély adózónak 100.000 Ft-ig terjed, más adózó 200.000 Ft-ig terjedő mulasztási bírsággal sújtható, ha az adózás rendjéről szóló törvényben foglaltak szerinti kötelezettségeinek nem tett eleget.

A helyi adóhatóság feladatkörébe tartoznak még az un. közadók módjára behajtandó saját és más hatóságok által előírt, nyilvántartott bírságok, költségek, adósságok. Ezeknek csak egy része marad az önkormányzatnál, a többit tovább kell utalni a végrehajtást elrendelő hatóság részére.

Az adófizetés elmaradása és az adóbehajtási módszerek

A helyi adók súlyát a saját bevételeken belüli részaránya mutatja. Egyrészt részben fedezetet nyújt a működési kiadásokra, másrészt saját erőként komoly szerepe van a különböző pályázatokon való részvételben, így a fejlesztések egyik támasza is egyben.

Az adóhatósági munkában egyre nagyobb hangsúlyt kapott a hátralékok kezelése, a követelések behajtása. Az adóhatóság munkáját nagymértékben nehezíti, hogy növekszik az önkéntes adóbefizetést nem teljesítők száma. Az adóbevételek viszonylag nagy hányada csak adóhatósági ráhatás, egyéb kényszerintézkedés megtételének eredményeképpen realizálódott. Sok esetben az adózó csak a végrehajtási intézkedések elkerülése, vagy éppen ezek következtében hajlandó teljesíteni adófizetési kötelezettségét. Az egyéni vállalkozók jelentős száma nem rendelkezik pénzforgalmi számlával, illetve a vállalkozók számláin nincs pénzforgalom (fedezet). Az Egészségbiztosítási Pénztár adatszolgáltatása alapján az adóhátralékkal, illetve egyéb ún. közadó hátralékkal rendelkezők jelentős részének nincs nyilvántartott jogviszonya, melynek következtében munkabérből, járandóságból letiltást az adóhatóság nem tud eszközölni. Igen jelentős azok száma, akik csak olyan jövedelemmel rendelkeznek, melyből végrehajtási jogszabály előírásai alapján letiltás nem foganatosítható (pl. rokkantsági járadék, ápolási díj, segélyek, gyermekápolási díj, gyes). Sok eseten előfordult, hogy mire az OEP-től megérkezett a foglalkoztatói jogviszony adatszolgáltatás és kiküldésre került a letiltási rendelvény, addigra a hátralékkal rendelkező munkaviszonya már meg is szűnt.

A végrehajtási cselekmények előkészítése, a megtehető intézkedések megtétele igen sok adminisztratív munka eredményeképpen jön létre. A behajtási munkafolyamat során sok esetben a megismételt adatkérés, felszólítás vagy letiltás is eredménytelen, illetve csak többször megkísérelt behajtási cselekmény eredményeképpen folyik be a tartozás vagy annak egy része. Gyakran az adósnak bejelentett foglalkoztatója sincs (ez jellemző a több évre visszanyúló gépjárműadó- tartozással, helyszíni-, szabálysértési-, közigazgatási bírsághátralékkal rendelkező személyekre).
A végrehajtási intézkedések során munkahely és bankszámla-keresés, inkasszó kibocsátása, NAV megkeresés, ingó és ingatlan foglalás, jelzálog és végrehajtási jog bejegyzés, munkabér és nyugdíj letiltás, gépjármű forgalomból való kivonása, helyszíni megkeresésre kerül sor. A felsorolásból is látszik milyen sokrétű a feladat.

További problémát okoz, hogy a behajthatatlan hátralékokat csak az elévülési idő után törölhetjük, amit meghosszabbíthat az a szabály, hogy az elévülési idő a felszámolás és a jelzálogjog bejegyzés időtartama alatt nyugszik. Így olyan tételek növelik a hátralék összegét, amelyek esetében az adós akár több éve törlésre került a cégnyilvántartásból.

A letiltások foganatosításában nagy jelentősége van a közmunkaprogramban foglalkoztatott magas létszámnak.

2017-ben inkasszó által 2.002 e Ft, egyéb kifizetőhelyi letiltás által 1.073 e Ft, ez évben egyéb kifizetőhelyi letiltás révén 535 e Ft került behajtásra és folyamatban van a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felé történő regisztrációnk, melyet követően átadásra kerülnek a jogszabályban meghatározott adótartozások.

Bár az önkormányzati adóhatóság mindent megtesz az adótartozások behajtása érdekében, az eljárás sikeressége nagyrészt nem az adóhatóságon múlik. Ahogy az adózói kör anyagi helyzete és fizetőképessége észrevehetően romlott az utóbbi időszakban, úgy válik egyre nehezebbé az adótartozás behajtása. Történik mindez annak ellenére, hogy egyre több időt és energiát kellett belefektetni a végrehajtási tevékenységbe. A fizetési morál településünkön továbbra is viszonylag jó, bár ebben is valószínűsíthető kismértékű visszaesés; az *„adó nem fizetést"* inkább a fizetésképtelenség vagy nehéz anyagi helyzet okozza.
Az anyagi nehézségek ugyanúgy érintenek magánszemélyeket, mint társas vállalkozásokat. Ez utóbbiak jellemzően magasabb adófizetési kötelezettsége miatt az e részről eredő kiesések is érzékenyebben érintik a város költségvetését.

Sajnos a kényszer-végelszámolás és felszámolási eljárás alá kerülő társaságok száma is megugrott az utóbbi egy-két évben, a hátralékok ezen cégek adósságait is tartalmazzák.
Behajtási cselekményre ilyen esetekben nincs mód, a felszámoló felé bejelentett követeléseink megtérülésére pedig igen kicsi az esély.
A felszámolás alatt lévőkön túl vannak adózók, akik a tapasztalatok alapján tartósan fizetésképtelenek, sem önként nem fizetnek, sem a végrehajtások nem vezetnek eredményre. Ide tartoznak azok az adózók is, akik címükön, székhelyükön elérhetetlenek, ismeretlen helyre (vagy magánszemélyek esetében külföldre) költöztek. Vannak vállalkozások, amelyek nem szűntek meg ugyan, de inaktív a vállalkozásuk, semmilyen tevékenységük, bevételük nincs, számláikon pénzmozgás nincs. Adóalanyiságuk és adókötelezettségük ettől függetlenül folyamatos, hátralékaik is fennállnak.

Az adóbevétel csökkenése és az adóhátralékok növekedése részben a gazdasági helyzettel, a jövedelmek csökkenésével magyarázható.
Ennek ellenére, természetesen szem előtt tartva a méltányosság elvét, továbbra is minden rendelkezésünkre álló eszközt fel fogunk használni annak érdekében, hogy az adóbevételt tovább növeljük és csökkentsük az adóhátralék nagyságát.

Tisztelt Képviselőtestület!

Fentiek alapján kérem a beszámoló elfogadását.

Tarcal, 2018. október 24.

Gulyás Éva
adóügyi főelőadó

Határozati javaslat

Tárgy: Az adózás helyzetéről szóló beszámoló elfogadása

Tarcal község Önkormányzatának Képviselőtestülete az adózás helyzetéről szóló beszámolót megtárgyalta, s megállapította, hogy a helyi adóbevételek alakulása az elvárásoknak, illetve az önkormányzat likviditási szükségletének megfelelőn alakulnak.

A Képviselőtestület felhívja az adóztatásban dolgozók figyelmét, hogy minden szükséges és lehetséges intézkedést tegyenek meg az év hátralévő részében az adóbevétel növelése érdekében, éljenek a hatályos adózás rendjéről szóló törvény által biztosított intézkedési lehetőségekkel, az adók beszedéséhez végső soron vegyék igénybe a Nemzeti Adó- és Vámhivatal közreműködését.

A Képviselőtestület mindezekre figyelemmel az adózás helyzetéről szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: jegyző, adózásban dolgozók

Határidő: 2018. december 31.

HATÁROZATI JAVASLAT

Tárgy: Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása, jóváhagyása

Tarcal Község Önkormányzata az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet szabályaira figyelemmel Tarcal település 2018-2023. időszakra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját jelen határozat mellékleteként elfogadja, jóváhagyja.

A Képviselőtestület felkéri az önkormányzat valamennyi intézményének vezetőjét, az intézkedési terv végrehajtásában érintetteket, hogy minden lehetséges eszközzel segítsék elő az esélyegyenlőségi programban foglaltak megvalósítását.

Felelős: intézményvezetők, tisztségviselők

Határidő: folyamatos

HELYI ESÉLYEGYENLőSÉGI PROGRAM

TARCAL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

2018 – 2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) ... 3
Bevezetés ... 3
A település bemutatása ... 3
Értékeink, küldetésünk ... 4
Célok ... 4
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) ... 5
1. Jogszabályi háttér bemutatása ... 5
2. Stratégiai környezet bemutatása ... 6
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége ... 12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység ... 26
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége ... 38
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége ... 41
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége ... 46
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása ... 49
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága ... 49
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) ... 49
1. A HEP IT részletei ... 50
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése ... 50
Jövőképünk ... 50
Az intézkedési területek részletes kifejtése ...
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) ... 63
3. Megvalósítás ... 65
A megvalósítás előkészítése ... 65
A megvalósítás folyamata ... 65
Monitoring és visszacsatolás ... 67
Nyilvánosság ... 67
Érvényesülés, módosítás ... 68
4. Elfogadás módja és dátuma ... 69

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel Tarcal Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

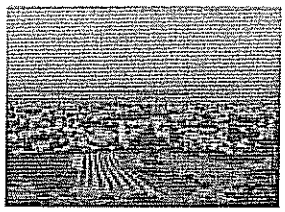

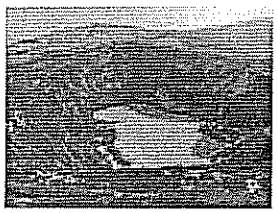

Tarcal a Zempléni hegység legdélibb peremén fekvő honfoglalás kori település. Árpád ajándékozta Turzul vezérnek a birtokot, lovasversenyben elért győzelméért. A vezér vélt sírját 1894-ben tárták fel; a leleteket a Nemzeti Múzeum őrzi. A falu első hiteles említése egy 1278-ban kelt oklevél, melyet IV. (Kun) László készíttetett, s benne fiának, Tamás comesnek adományozta Luch (Tiszalúc) és Torchol (Tarcal) nevű földjeit. A legnagyobb becsben tartott dokumentum egy 1517-ben íródott urbarium, melyben már mezővárosként (oppidum Tharczal) szerepel a falu. 1562-ben a mind jobban megerősödő református egyház zsinatot tartott a városban, melynek eredménye az ún. tarcal-tordai hitvallás lett.

A Rákóczi-szabadságharc előzményeként kitört felkelés Tarcalról indult el. A község építészeti emlékei nagyrészt a Rákóczi családhoz, majd a birtokok elkobzása után a Korona-uradalomhoz fűződnek.

Hangulatos mezővárosi jellegével, csodálatos geológiai képződményeivel, a természetvédelmi területen fellelhető növény- és állat ritkaságaival, téli és nyári sportolási, turisztikai adottságaival feltétlenül érdemes arra, hogy hozzátartozóival, barátaival felkeresse.

A világhírű Tokaj-hegyaljai borvidék talán *legkiválóbb* szőlő- és bortermelő helye. Már a honfoglaláskor ideérkező őseink is találtak szőlőt Tarcalon. Az első írásos feljegyzések 1072-ből származnak a szőlőművelésről és borkészítésről. A szőlő- és borkultúra virágkorát a XVI. században élte.

Az 1600-as években egyre több törvényi szabályozás lépett életbe, sőt 1655-ben az országgyűlés is foglalkozott az aszúborral. Ez is mutatja az aszúbor előállításának gazdasági súlyát.

Tarcal meghatározó szerepet töltött be a borvidék szakmai és gazdasági életében, mivel itt működött a királyi birtokközpont és a Vincellérképző Iskola (1873-tól 1953-ig). Ezen a helyen tevékenykedett a Tokaj Kereskedőház Rt. kutató és oktatóbázisa.

A tradicionális szőlőfajták, a *furmint*, a *hárslevelű*- és *sárga muskotály* - melyek mindegyike jól aszúsodik - kiváló faj borok, különleges minőségű *szamorodni* és a 3-6 puttonyos *aszúbor* készítésére alkalmasak. Ezek a borok tölgyfahordókban, nemespenésszel borított pincékben érlelődnek, ahol szíves vendéglátásban részesülnek az idelátogatók. A település 2002-ben a Tokaj-hegyaljai borvidékkel a Világörökség része lett. Tokaj-Hegyalja az egyetlen olyan magyarországi borvidék, ahol földrajzi eredetjelöléssel bíró bor terem.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossággal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Tarcal község Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

<u>A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja</u>

Tarcal település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:
az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,
a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Tarcal Községi Önkormányzat 3/2015 (II.25.) önkormányzati rendelete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, 5/2017 (III.29.) A lakáshoz jutás helyi támogatásáról,valamint a 49/2018. (IV.24.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodás körébe tartozó alapellátások, a gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított étkezési térítési díjakról szóló rendelete szabályozza a kötelezően ellátandó, valamint az önként vállalt feladatokat.
A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy kerületünkben olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll, ezért is kívánja önkormányzatunk támogatni a lakáshoz jutást helyi szinten.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.
Született Oktatási esélyegyenlőségi program, valamint Esélyegyenlőségi tervvel is rendelkezik az önkormányzat, ami jelen esélyegyenlőségi terv elkészítésével kerül felülvizsgálatra.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Tarcal község önkormányzata rendelkezik gazdasági programmal. Az ebben megfogalmazottak szerint:

Az Önkormányzat Célja

- „A közös célunk, hogy a település fejlődjön, a lakosság életminősége,
- életkörülményei javuljanak.
  - mindenkinek legyen esélye arra, hogy békében és harmóniában élhessen a
- községben
  - fejlődjön a település
  - az egészséges élet lehetőségei mindenki számára váljanak elérhetővé
  - minden gyerek egyaránt érték, függetlenül attól, hogy szegény, vagy gazdag
- családban él. Az iskolában fel kell készíteni a diákokat az élethosszig tartó
- tanulásra, javítani kell a nyelvoktatás színvonalát, a kreativitásra, a megértésre
- és a nyitottságra nevelés körülményét.
  - erősíteni kell a társadalmi szolidaritást, a családok, az egyének szociális
- helyzetük megrendülésekor kapják meg a szükséges segítséget.
  - Tarcal község kulturális sokszínűsége fejlődjön, a kultúrateremtő, közvetítő,
- őrző, alkotó közösségek kapjanak kellő támogatást.
  - A rendészeti erők és a lakosság összefogásával javuljon a közbiztonság és a vagyonbiztonság.

Tarcal község Önkormányzata annak érdekében dolgozik, hogy a lakosság közérzete javuljon és olyan közélet alakuljon ki, melyben az emberek szívesen és aktívan vesznek részt. A Képviselő-testület céljainak elérését rendeletek alkotásával, határozatok meghozatalával és gazdasági döntések útján valósítja meg. A törvények adta kötelezettségek és az önként vállalt feladatok maradéktalan ellátása mellett célja a település fejlesztése, infrastrukturális beruházások, és kulturális programok megvalósítása.

A közösségi célok elérése érdekében szervezi és jó kapcsolatot tart fenn a lakossággal, a civilszervezetekkel és a gazdasági szféra szereplőivel. Tarcal adottságait figyelembe véve a fejlesztések elsősorban infrastrukturális téren, illetve az idegenforgalom területén indíthatók el. Az Önkormányzat
törekszik arra, hogy a lakosság és a turisták számára is kedvelt hellyé váljon a község. A vonzóerő növelését a Tarcal és térsége turisztikai desztináció, az önkormányzati intézmények és a civilszervezetek támogatásán keresztül éri el.
Az infrastruktúra az a terület, amely a lakosság komfortérzetét biztosítja, ezért az utak, járdák, és közművek fejlesztése az Önkormányzat kiemelt feladata.
A humán szféra működtetése, az oktatás-nevelés, egészségügyi és szociális ellátások biztosítása kötelező feladat az önkormányzat számára. A Képviselő-testület a kötelező és az önként vállalt feladatokat egyre magasabb színvonalon kívánja biztosítani a lakosság számára. Környezetünk tisztasága, rendezettsége, esztétikussága fontos a számunkra, ezért a környezeti károk felmérése és a további szennyezések elkerülése alapvető célunk. Az önkormányzat közélet alakító szerepéből adódóan elősegíti, hogy a lakosság és a gazdasági szervezetek védjék, ápolják és fejlesszék a környezetet.
Munkánk során törekszünk a közösségi tudat, a „tarcali tudat" kialakításával, múltunk és jelenünk megőrzésével az egymás tiszteletén alapuló jó viszony fejlesztésére. A község vezetése közösségi teret biztosít lakóinak, támogatja a civil kezdeményezéseket. A Képviselő-testület takarékos gazdálkodást kíván folytatni annak érdekében, hogy megteremtse a Tarcal fejlődéséhez szükséges pénzeszközöket, és önerőt biztosítson a fejlesztésekhez. Célunk az Önkormányzat vagyonának hatékony használata és lehetőség szerint az ebből eredő bevételek növelése. A közbiztonság mindannyiunk számára fontos, ezért az önkormányzás lényegéből fakadóan kidolgozzuk a bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepciót, melynek végrehajtását a lakossággal, a rendőrséggel és a polgárőrséggel közösen kiemelt feladatnak tekintünk.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Tokaji járás térségében lévő települések problémái igen különbözőek, azonban a célcsoportok mindegyik helységben megtalálhatóak, ezért a gondjaik kezelésére fel kell készülni minden település vezetésének. Mivel a városok, községek fejlettsége, anyagi lehetősége különböző, ezért nincs összehangolt esélyegyenlőségi stratégia, mindenhol a helyi sajátságoknak megfelelően szeretnék a célcsoportok szükségleteit kielégíteni.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	2898	
2013	2886	99,6%
2014	2866	99,3%
2015	2794	97,5%
2016	2799	100,2%
2017	n.a	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

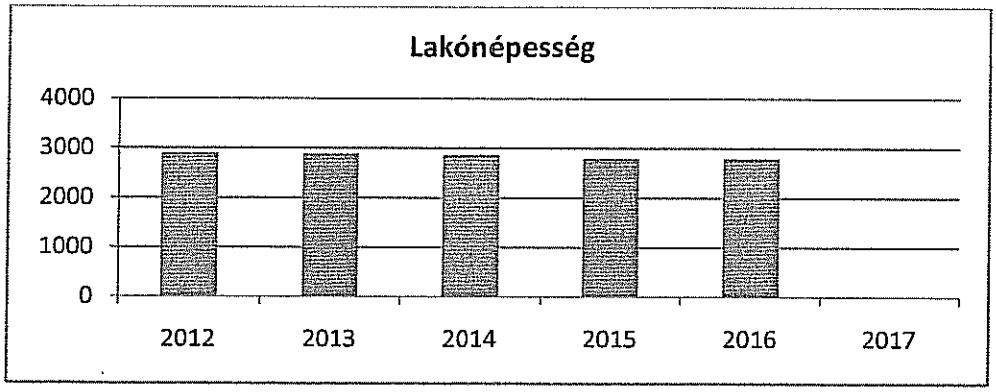

Az állandó lakosok száma évről évre lassan, de csökkenő tendenciát mutat, kivéve a 2016-os évet ,amikor minimális növekedés volt tapasztalható. A csökkenés oka a település „elöregedése", valamint az alacsony születésszám.

2. számú táblázat - Állandó népesség

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	1313	1542	2 855	45,99%	54,01%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			80	2,80%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	203	203	406	7,11%	7,11%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	49	52	101	1,72%	1,82%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	835	835	1 670	29,25%	29,25%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	77	121	198	2,70%	4,24%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	145	331	476	5,08%	11,59%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

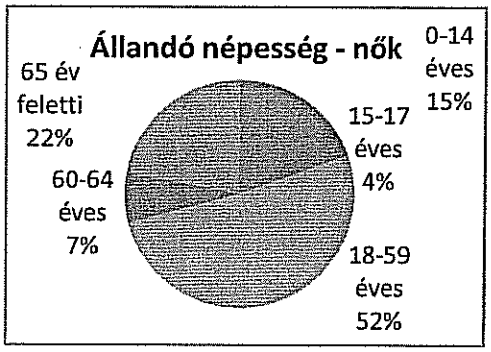

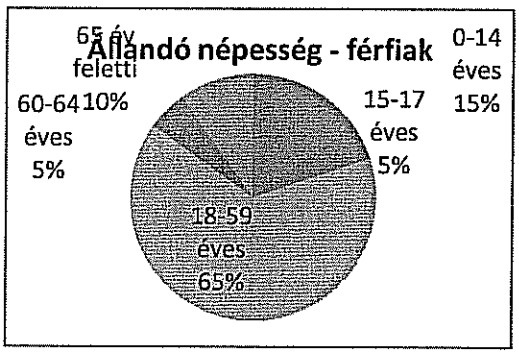

Jól érzékelhető, hogy az idősek száma magas, valamint, hogy az idősebb korosztály esetében a nők száma magasabb.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	154	117	-37
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	44	38	-6
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	40	47	7
Összesen	238	202	-36

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

Folyamatosan csökken a gyermekek száma településünkön is.

3. számú táblázat - Öregedési index

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2012	469	431	
2013	464	410	113,17%
2014	464	404	114,85%
2015	461	408	112,99%
2016	458	386	118,65%
2017	457	385	118,70%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

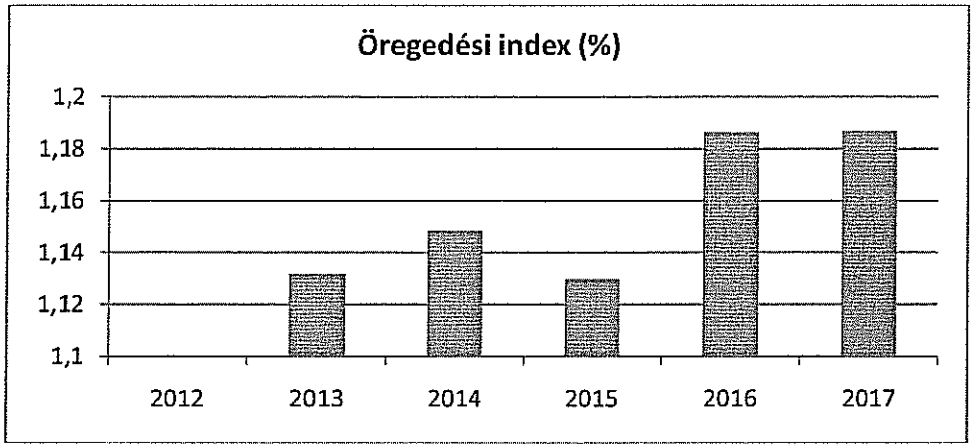

Folyamatos a település elöregedése, ami az elvándorlás, valamint az alacsony születésszám következménye.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2013	49	82		-11,2
2014	57	71		-4,8
2015	52	59		-2,4
2016	41	89		-16,78
2017	81	78		1,05

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

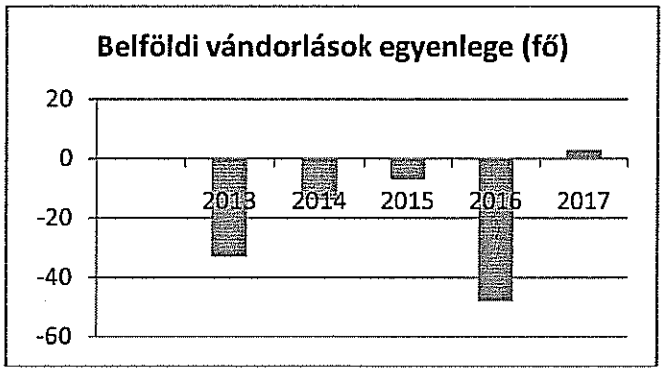

Az elvándorlások száma lényegesen meghaladja az idevándorlók számát. Ennek legismertebb oka környékünkön a munkavállalási lehetőségek beszűkülése, valamint a fiatalok élettervezési kilátásainak alakulása.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2012	22	34	-12
2013	29	38	-9
2014	28	35	-7
2015	22	34	-12
2016	25	34	-9
2017	n.a.	n.a	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

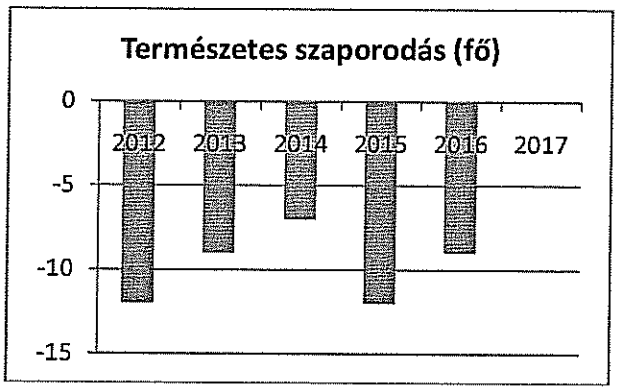

Az 5. számú táblázat szintén alátámasztja a település elöregedő jellegét. A születésszám szűk határok között mozog, az elhalálozások száma a születések számához viszonyítva magas.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értik a szakemberek, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjenek.
A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. „A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhöz tartoznak.
Hazánkban a mélyszegénység fogalmát gyakran azonosítják a cigánysággal, holott a mélyszegénység nem egyértelműen bőrszín függő. Bár kijelenthető, hogy a mélyszegénységben élők nagy része cigány származású.

Magyarországon a mélyszegénységben élők területi elrendeződése nagyjából egybeesik a leghátrányosabb helyzetű kistérségek területével.

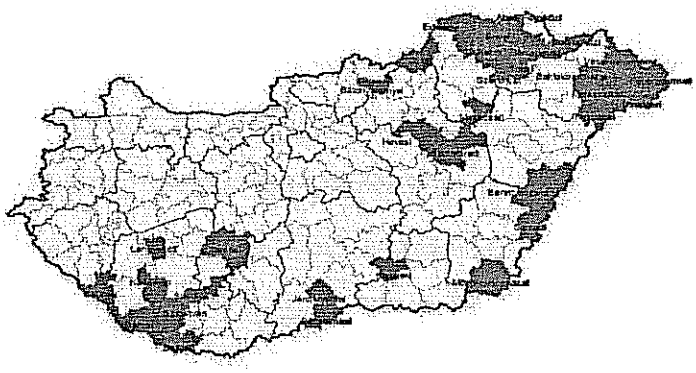

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.
Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.
Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Kerületünkben tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	(TS 0803)	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	1 039	1 038	2 077	222	21,3%	226	21,7%	447	21,5%
2013	1 032	1 033	2 065	168	16,2%	164	15,9%	332	16,1%
2014	1 017	1 032	2 049	192	18,9%	177	17,1%	368	18,0%
2015	998	1 014	2 012	160	16,0%	158	15,6%	317	15,8%
2016	986	1 008	1 994	128	13,0%	140	13,9%	268	13,4%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	125	#ÉRTÉK!	133	#ÉRTÉK!	258	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		332	368	317	268	210	#ÉRTÉK!
20 év alatti (TS 1002)	Fő	9	11	12	12	14	n.a.
	%	2,8%	2,9%	3,9%	4,4%	6,5%	#ÉRTÉK!
20-24 év (TS 1003)	Fő	47	52	49	44	28	n.a.
	%	14,2%	14,1%	15,4%	16,4%	13,2%	#ÉRTÉK!
25-29 év (TS 1004)	Fő	42	45	36	31	25	n.a.
	%	12,6%	12,2%	11,2%	11,6%	12,0%	#ÉRTÉK!
30-34 év (TS 1005)	Fő	31	37	27	25	17	n.a.
	%	9,3%	10,1%	8,4%	9,3%	8,0%	#ÉRTÉK!
35-39 év (TS 1006)	Fő	38	43	34	24	19	n.a.
	%	11,5%	11,7%	10,6%	9,1%	8,9%	#ÉRTÉK!
40-44 év (TS 1007)	Fő	55	61	53	38	27	n.a.
	%	16,4%	16,6%	16,8%	14,2%	13,0%	#ÉRTÉK!
45-49 év (TS 1008)	Fő	40	43	36	33	27	n.a.
	%	12,1%	11,5%	11,4%	12,3%	13,0%	#ÉRTÉK!
50-54 év (TS 1009)	Fő	35	35	27	24	16	n.a.
	%	10,4%	9,4%	8,6%	8,8%	7,5%	#ÉRTÉK!
55-59 év (TS 1010)	Fő	32	38	32	27	20	n.a.
	%	9,7%	10,3%	10,0%	9,9%	9,6%	#ÉRTÉK!
59 év feletti (TS 1011)	Fő	3	4	12	11	18	n.a.
	%	0,9%	1,1%	3,8%	4,0%	8,3%	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

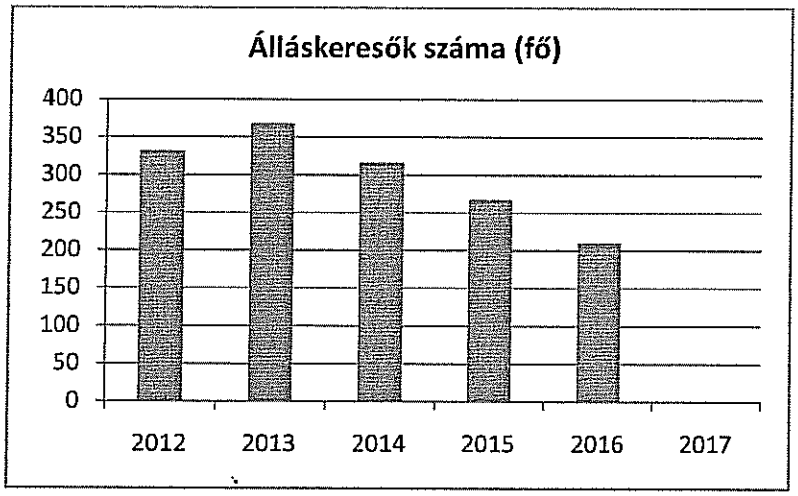

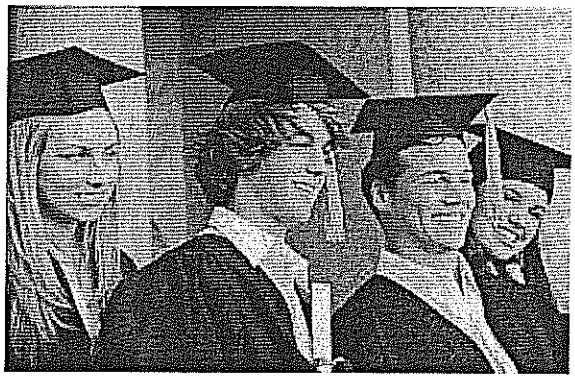

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	91,1%	81,7%	8,9%	18,3%
2011	94,5%	88,1%	5,5%	11,9%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

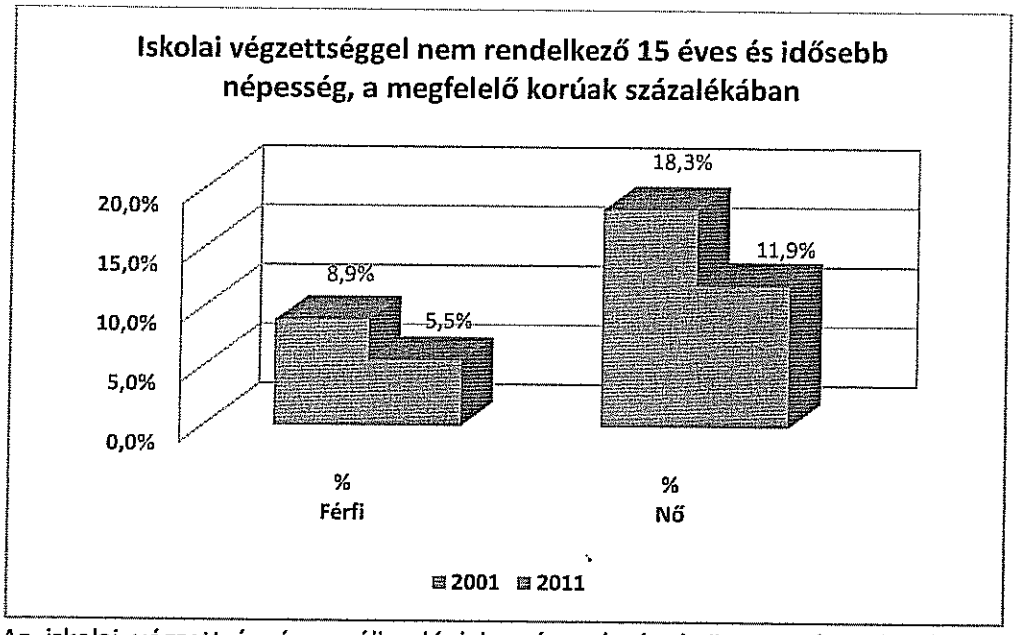

Az iskolai végzettség és az állandó lakosság számának összevetése alapján érzékelhető, hogy magas azoknak a száma, akik az általános iskolát sem végezték el. Ebben a csoportban a nők száma magasabb, ami azzal magyarázható, hogy a roma lakosság kultúrájában elfogadott és gyakori a 15-18 éves korban gyermeket szülők száma, különösen tapasztalható ez azoknál a lányoknál, akik nem végzik el 14-15 évesen az általános iskolát.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	447	45	10,1%	168	37,5%	234.25	#ÉRTÉK!
2013	332	29	8,7%	115	34,6%	188.25	#ÉRTÉK!
2014	368	34	9,2%	137	37,3%	197	53,4%
2015	317	41	12,9%	113	35,7%	163	51,5%
2016	268	35	13,1%	96	35,8%	137	51,1%
2017	258	39	15,1%	103	39,9%	116	44,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

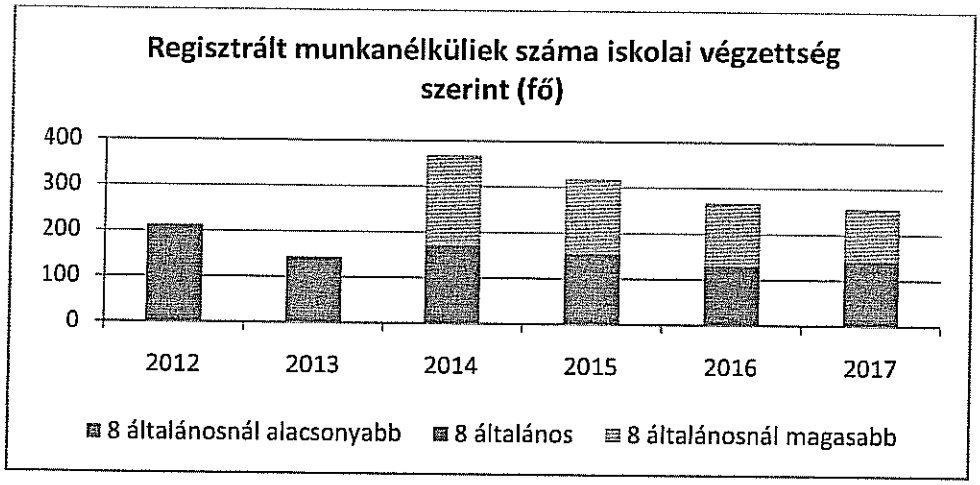

A 3.2.1 – 3.2.6. sz. táblázatok: A munkanélküliek iskolai végzettségét összehasonlító adatok szerint egyre magasabb azoknak a száma, akik valamilyen magasabb képzésben részesültek. Ennek oka lehet a nem megfelelő képzés választása, esetleg, hogy aki már rendelkezik szakképzettséggel, érettségivel, diplomával, nem vállal el bármilyen munkát, míg az általános iskola végzettséggel sem rendelkezők az alkalmi munka, a segéd- és betanított munkát is vállalják.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

c) közfoglalkoztatás

Tarcal tekintetében a közfoglalkoztatásnak komoly szerepe van évek óta. Az intézményi feladatok ellátásán túl (iskola, óvoda, idősellátás, konyha, stb.) a település közterületeinek rendben tartása és egyéb, a közmunkaprogramban meghatározott feladatok is így valósulnak meg.

A közmunkáért járó bérezés csökkenése óta a foglalkoztatottak száma ugyan növekedett, de méltánytalannak tartják, hogy a napi 6-8 óra munkáért csak töredék fizetést kapnak más munkavállalókhoz képest, ami a munkamorál tekintetében erősen romboló hatású. Önkéntes munkavégzés is biztosított.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Tarcal a Nyíregyháza – Miskolc útvonal felezésénél található. A vasúti közlekedés biztosított, azonban a magas jegy- ill. bérlet árak kedvezőtlenül befolyásolják a más településen való munkavállalást.

Helyben a bor- és szőlőtermelés, a falusi turizmus szolgáltat munkalehetőséget. Több pince és panzió is működik a településen.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok munkahelykeresése a munkaügyi központtal közösen történik, munkalehetőség -vagy tanfolyamok lehetőségének felajánlásával.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Munkaügyi központ közvetítésével, valamint a közfoglalkoztatás keretében az önkormányzat segíti a munkavállalást.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A saját intézményben történő foglalkoztatás részben megvalósul. A szakképzettséget nem igénylő munkák esetében foglalkoztat az önkormányzat mélyszegénységben élőket és romákat egyaránt.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Ilyen estről nincs tudomás.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A településen sokasodó szociális problémákra csak részben ad megoldást a szociális segélyezési rendszer, melyet a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III.27.) kormányrendelet, valamint a Képviselőtestület helyi rendelete szabályoz.
2013. január 1-től néhány szociális ellátás, melyet az 1993. évi III. törvény szabályoz, átkerült a Megyei Kormányhivatal Tokaji Járási Hivatala hatáskörébe.
Az önkormányzat hatáskörében maradt ellátások:

- foglalkoztatást helyettesítő támogatás
- rendszeres szociális segély (együtt aktívkorúak ellátása)
- lakásfenntartási támogatás

A települési önkormányzat képviselő testülete az e törvényben, ill. az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint

- méltányossági ápolási díjat
- átmeneti segélyt
- temetési segélyt
- méltányos közgyógyellátást

állapít meg.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	2 077	3	0,1%
2013	2 065	4	0,2%
2014	2 049	2	0,1%
2015	2 012	14	0,7%
2016	1 994	22	1,1%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

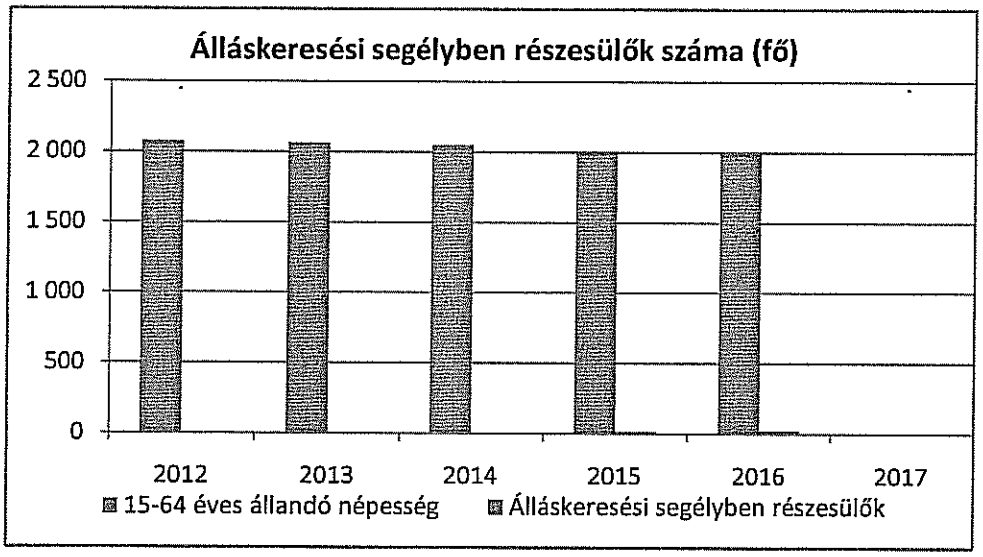

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	2 077	3	0,1%
2013	2 064	4	0,2%
2014	2 049	2	0,1%
2015	2 012	14	22,0%
2016	1 994	22	2,0%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

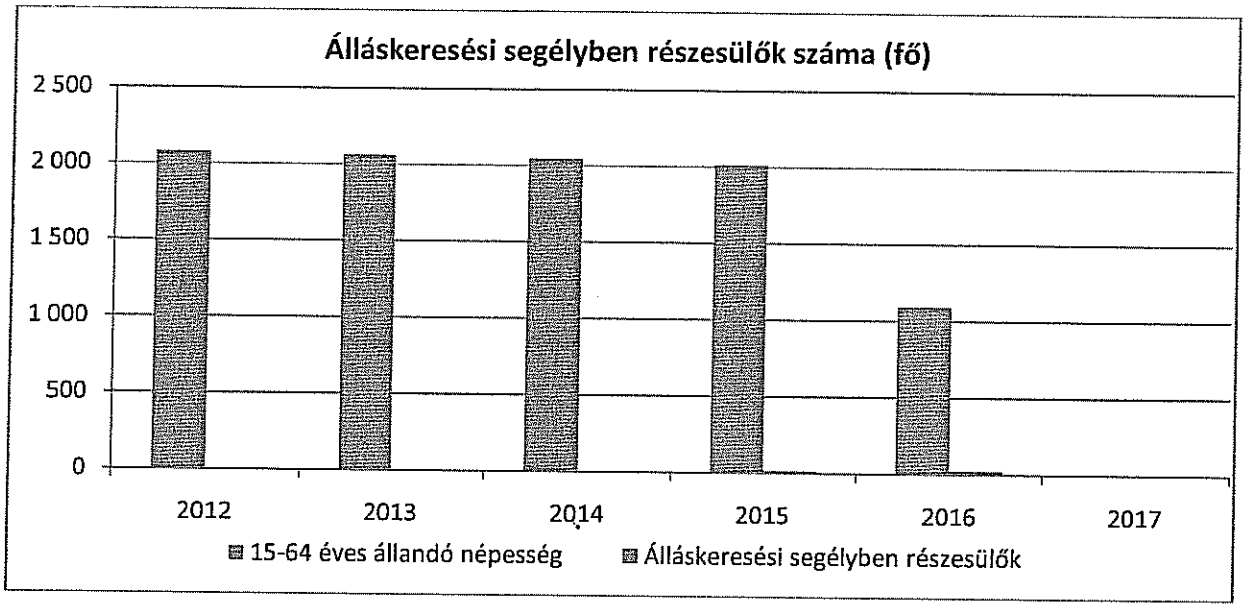

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyil-vántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	447	21	4,6%
2013	332	17	5,1%
2014	368	25	6,8%
2015	317	13	4,1%
2016	268	14	5,1%
2017	258	16	6,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

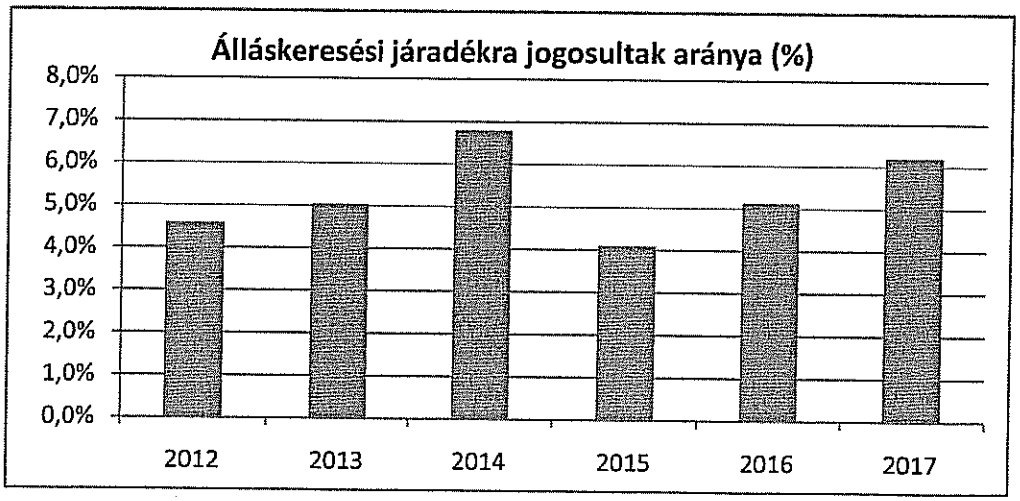

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

2003. évi CXXV. tv. III. fejezete rögzíti az egyenlő bánásmód követelményeinek érvényesítését egyes területeken, mint pl. a foglalkoztatás, a szociális biztonság és egészségügy, lakhatás, oktatás és képzés, áruk forgalma és szolgáltatás igénybevétele.

Településünkön nincs olyan személy vagy család, akinek nem megoldott a lakhatása, vagyis hajléktalan. Ez sokszor csak úgy oldható meg, ha a szülők fogadják be a már családot alapított gyermekeiket lakásuk egyik szobájába. Bár nagyon sok Tarcalon az eladó lakások száma, albérletbe mégsem szívesen adják ki,

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma
2012	1 295	0	0		0		0	
2013	1 295	0	0		0		0	
2014	1 295	0	0		0		0	
2015	1 295	0	0		0		0	
2016	1 294	0	0		0		0	
2017	n.a.	n.a.	n.a.		n.a.		n.a.	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

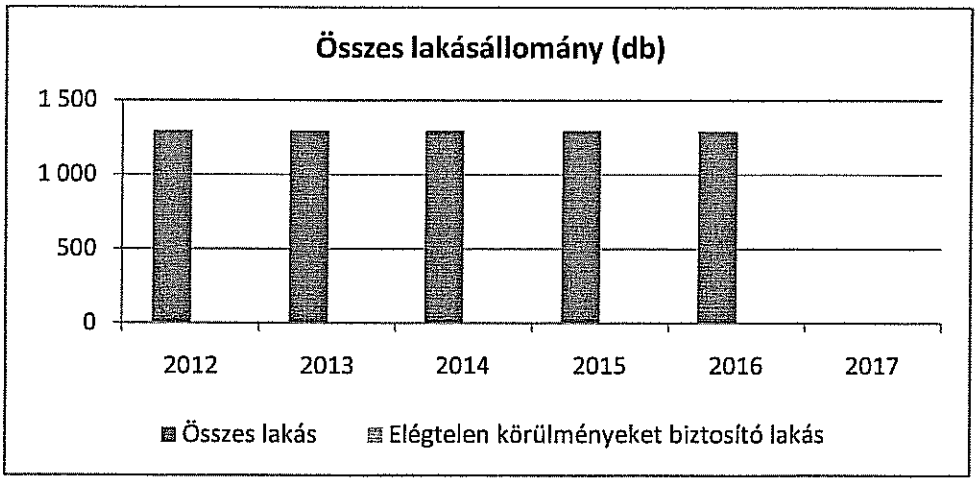

b) szociális lakhatás

Településünkön jellemzően saját tulajdonú házak biztosítják a lakhatást, a második leggyakrabban előforduló forma az albérlet. Önkormányzati bérlakás csak korlátozott számban biztosított. Az elmúlt években magasabb számban állt rendelkezésre bérlakás, azonban ezeket az ingatlanokat a bérlők megvásárolják, havi törlesztéssel kerül a tulajdonukba.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem releváns

d) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem releváns

e) lakhatást segítő támogatások

Lakásfenntartási támogatásban részesülők száma növekvő tendenciát mutat. Ennek oka a jövedelemcsökkenés, valamint a törvényi szabályozás, ami lehetővé tette a magasabb egy főre jutó jövedelemmel rendelkezők számára is a támogatás igénylését. Ide tartozik még az az intézkedés, ami lehetővé tette az önkormányzati bérlakásban élők számára, hogy havi törlesztéssel a lakott ingatlant megvásárolva az ő tulajdonukba kerülhessenek ezek az ingatlanok, elősegítve ezzel a saját lakáshoz jutást.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	335	0
2013	337	0
2014	353	0
2015	320	0
2016	n.a.	0
2017	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

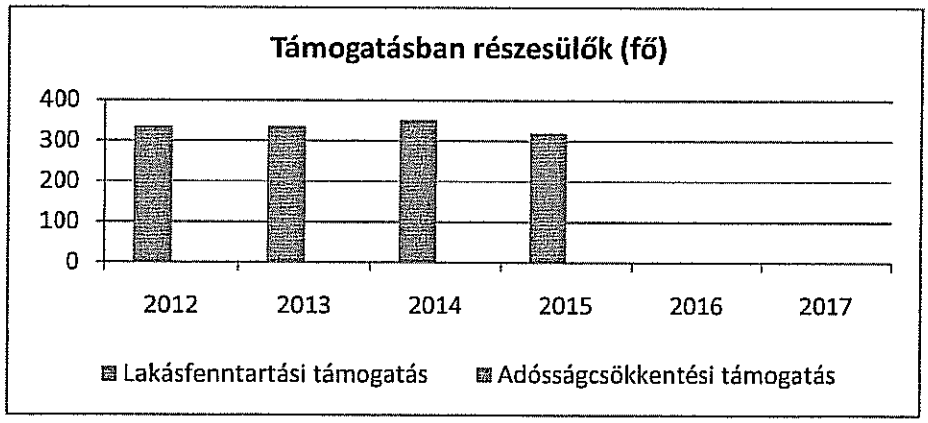

f) eladósodottság

Egyre jellemzőbb fogalom, ami első körben a közüzemi számlák terén jelentkezett. Egyre több családnál jelenik meg kisebb- nagyobb tartozás a szolgáltatók felé. A jogosultak szinte kivétel nélkül élnek a védett fogyasztói státusszal, ami meghosszabbítja a számlák be nem fizetése és a szolgáltatás kikapcsolása között eltelt időt. Sajnos azt tapasztaljuk, hogy sok esetben még ez sem menti meg a családokat az áram, vagy víz kikapcsolásától. Fűtés terén jellemző volt, hogy a településen a családok jelentős része csatlakozott a gázszolgáltatáshoz, de az utóbbi években akinek lehetősége volt, az visszatért a szilárd tüzelésre, mivel az egyre növekvő gázárakat nem voltak képesek fizetni. Egyre nő az előre fizetős órával felszerelt ingatlanok száma, ami egyenlőre jó megoldásnak tűnik. Egyrészt jobban odafigyelnek így a fogyasztásra, tehát ösztönzi a tudatos fogyasztást, másrészt alacsonyabb költséggel jár, mivel különböző a normál számlán megjelenő tételeket ebben a formában nem kell megfizetni.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületeken csak néhány lakóház található és egy tanya, ahol életvitel szerűen is élnek. A lakóháza mindegyike rendelkezik a szükséges infrastrukturális feltételekkel, a tanyán is biztosított az ivóvíz, áram szolgáltatás, valamint bitumenes úton lehet megközelíteni.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A szegregátumok az ún. alacsony státuszú népesség aránya, vagyis legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezőknek és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezőknek az aktív korúakon belüli aránya alapján jelölhetők ki.
Szegregátumnak minősülnek azok a területek, ahol az alacsony státuszú népesség aránya meghaladja a 40%-ot.

Tarcalon ilyen jelegű szegregátum a Haladás utca, vagyis a „cigánytelep". Az itt található lakóházak jelentős része magántulajdon, és a közelmúltban még az önkormányzat tulajdonát képező ingatlanokat is folyamatos részletfizetéssel vásárolják meg a bennük lakók.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Tarcal egyetlen szegregátuma a település alsó részén helyezkedik el. Megközelítése jó, a nemrégiben felújított 3617-es Tarcal – Prügy közötti úton közelíthető meg. Néhány éve a Haladás utca is aszfaltréteget kapott.
Az áramellátás biztosított, a vízszolgáltatás közkutak igénybevételével történik.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A szegregátumban élők az állandó lakosok kb. 10%-át teszik ki. Szociális helyzetük, az egészségtelen életmód, táplálkozási szokások eredményeképp a 65 év felettiek száma nagyon alacsony. A férfilaknál ez a szám még alacsonyabb. A családonként 2-7 gyermeknek köszönhetően az életkori megoszlás egyértelmű, a 0-18 év közöttiek aránya messze meghaladja az aktív- és nyugdíjas korúak számát. Alacsony iskolázottságuk, a képzettség szinte teljes hiánya miatt munkavállalási esélyeik alacsonyak, leginkább a közfoglalkoztatás, és a térségre jellemző szőlőtermeléssel kapcsolatos alkalmi, ill. napszámos munka biztosít számukra megélhetést. Az állam vagy az önkormányzat által biztosított szociális jellegű segélyeknél számuk nagyon

magas. Alacsony jövedelmi viszonyaik miatt mindenféle ellátásra jogosultak. (pl. aktívkorúak ellátása, lakásfenntartási támogatás, gyermekvédelmi kedvezmény, átmeneti segély). Gyakorlatilag ezek az ellátások biztosítják sok család esetében a megélhetést, nők esetében még a Gyes, Gyet képez jövedelmet. Mivel a szülők iskolázottsága és jövedelmük alacsony, általában 3 vagy több gyermeket nevelnek családonként, így a szegregátumban élők között a halmozottan hátrányos gyermekek száma többszöröse a teleülés többi részén élőkének.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A telepen elő családok száma 15-20 évvel ezelőtt lényegesen kisebb számot mutatott. Akkor még több gyermek vállalása volt a jellemző, nem volt ritka a 7-11 gyermek sem. Az eltelt időszakban ezek a gyermekek önálló családot alapítottak. Jellemzően a telepen élnek, önálló házban vagy együtt a szülőkkel. Akinek lehetősége volt rá beköltözött a településre. Abban az időszakban, amikor még szocpolra lehetett építkezni, több családnak is sikerült a település belső utcáiban telket vásárolni. Ez a folyamat lelassult, ill. leállt. Ingatlan vásárolása önerő és munka nélkül szinte lehetetlen, albérletet pedig nehezen tudnak megfizetni.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A helyi állampolgárok a közszolgáltatások többségét eléri. A népesség egészségügyi helyzetére jellemző, hogy egyes népbetegségek, mint a magas vérnyomás, a szív-és érrendszeri elváltozások magas számban jelen vannak a településen. Az emésztőszervi és az anyagcsere betegségek aránya is magas. A háziorvosi egészségügyi statisztikák alapján megállapítható, hogy az ún. belgyógyászati megbetegedések fordulnak elő leggyakrabban (magas vérnyomás, különböző szívbetegségek, anyagcsere-kórképek, cukorbetegség, rosszindulatú daganatok). A gyermekek esetében továbbra is az asztma az általános immunrendszer elváltozásai valamint a táplálkozási és anyagcseremegbetegedések a legjellemzőbbek.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás
- védőnői ellátás,

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	2	2	0
2013	2	2	0
2014	2	2	0
2015	2	2	0
2016	2	2	0
2017			

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	92
2013	96
2014	95
2015	128
2016	100
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

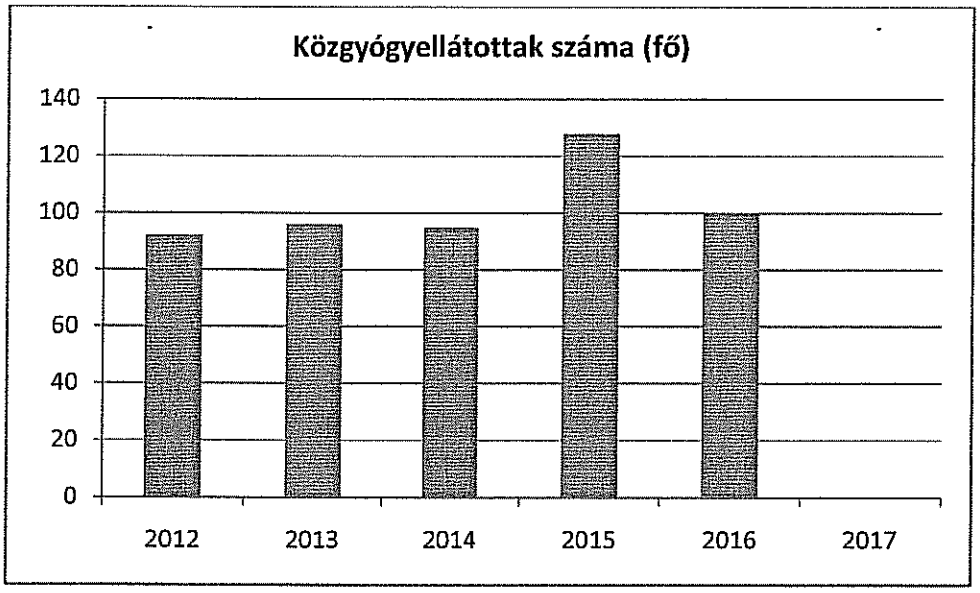

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított.
A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a szakorvosi ellátás biztosítja.
Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvosok végeznek az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.
Az önkormányzat minden köznevelési intézményben, bölcsődében és idősek klubjaiban megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátások szintén elérhetőek bárki számára, akinek ez szükséges.

Gyermekek esetében nevelési tanácsadó vagy pedagógiai szakszolgálat javaslata alapján a helyi iskolában érhető el ez az ellátás, esetleg ha a javaslat ezt tartalmazza, más, erre megfelelő oktatási intézményben (pl. Abaújkér).
Felnőtt rehabilitációra Nyíregyházán van lehetőség, esetleg előre egyeztetett időpontban Szikszói kórházban, de mindenki számára elérhető ez az ellátási forma is.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Közétkeztetés az önkormányzat által működtetett Napközi Konyháról történik. Az egészséges táplálkozás fenntartás alapvető, ennek megfelelően a konyha modernizálása is ennek jegyében történt a közelmúltban. Az alapanyagokat helyi termelőktől igyekeznek beszerezni, az étlapokból jól kiolvasható a rost- és zöldségdús étkezés.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Iskolai szinten a testnevelés órákon túl tömegsport-jellegű foglalkozások, kézi- és kosárlabda, futballedzések is találhatóak a délutáni szabadidős programok között. U 19 és felnőtt szinten a helyi futball csapat kínál lehetőséget a sportolásra. Több tánccsoport is működik a településen. Mivel ezen csoportok gyakori és intenzív próbákat tartanak, így ez is tekinthető bizonyos tekintetben „sportnak". Az ilyen jellegű tevékenységben résztvevők száma többtíz.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutást az Idősek Klubja és a Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a társulás keretében működő családsegítés biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Az egyes telephelyeken a preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, bölcsőde. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka, folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nincs erről információ

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoporthoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A településen működő szervezeteknek (Harlequin TSE, Ötök Egyesülete, Polgárőr Egyesület, Gold Dance, Színjátszó Kör) helyet biztosít a Hatputtonyos Borfalu, ami a helyi közösségi élet központja. Minden évben megrendezésre kerülő ünnepségeken (pl. Szentiványéji mulatságok, Tarcali Nap, Mindenki karácsonya) aktívan részt vesznek.
A tánccsoportok rendszeresen készülnek és fellépnek minősítéseken és versenyeken, ahol kimagasló eredményeket érnek el. Harlequin és Gold Dance pl. Európa-bajnoki aranyérmes.)

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Településünkön ritkán fordulnak elő etnikai jellegű konfliktusok, azonban a bűncselekmények túlnyomó többségét roma származásúak követik el.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A családsegítő szolgálat közvetítésével rendszeresek az adományozások, melyeket egyrészt a település lakosai ajánlanak fel, másrészt az EU által kiírt pályázaton nyer az önkormányzat.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Tarcalon nem működik roma kisebbségi önkormányzat, azonban a település mindennapjaiban nem szenvednek hátrányt emiatt. Segélyezésben, adományozásokból való részesedésben szociális, anyagi helyzetük miatt, valamint mivel náluk jellemző a nagycsalád, elsősorban ők élveznek előnyt.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Adósságcsapda- pénzgazdálkodási hiányosságok	Életviteli tanácsadás saját környezetben Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
Alulképzettség, nem piacképes szakmák megléte	OKJ-s képzési lehetőségek, munkaügyi tanfolyamokon való részvétel ösztönzése

Legnagyobb probléma a térségben így Tarcalon is a munkanélküliek magas száma, valamint az iskolázottság hiánya, ami sok más problémát is hordoz magában. Kihatással van a családok szociális, anyagi helyzetére, de a gyermekekkel kapcsolatos problémák jelentős része is ebből adódik. Mivel a szülők sem rendelkeznek szakképzettséggel, vagy nem piacképes szakképzetségük van, a megfelelő minta hiányzik a családban, a gyerekeket nem motiválja sem a szülő, sem a környezet továbbtanulásra, szakma szerzésére. 18. életévük betöltése után pályakezdő munkanélküliként kerülnek regisztrálásra, jobb esetben elvégeznek egy-egy tanfolyamot, de általában nem piacképes képesítést szereznek, így elhelyezkedési esélyük nem javul.

Szociális helyzetükre rányomja bélyegét a munkanélküliség, pénztelenség, lakhatási feltételek romlása, számlatartozások halmozódása, ami a szolgáltatások korlátozásához, vagy megszüntetéséhez vezethet. Ha áram nélkül marad egy lakás, az életminőség még inkább romlik (hűtési, mosási lehetőség csökkenése, tanulási lehetőség főként a téli időszakban beszűkül).

A megoldáshoz vezető út első lépcsője lehet a közfoglalkoztatás kiterjesztése, ami településünkön az elmúlt években fejlődő, maximális lehetőségkihasználtsággal pályáznak közmunkaprogramra.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

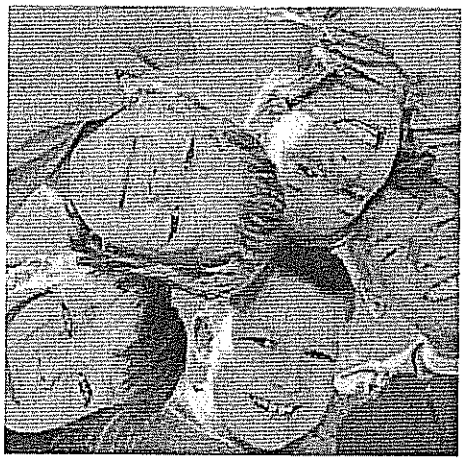

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	7	138
2013	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	5	n.a.
2017	n.a	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

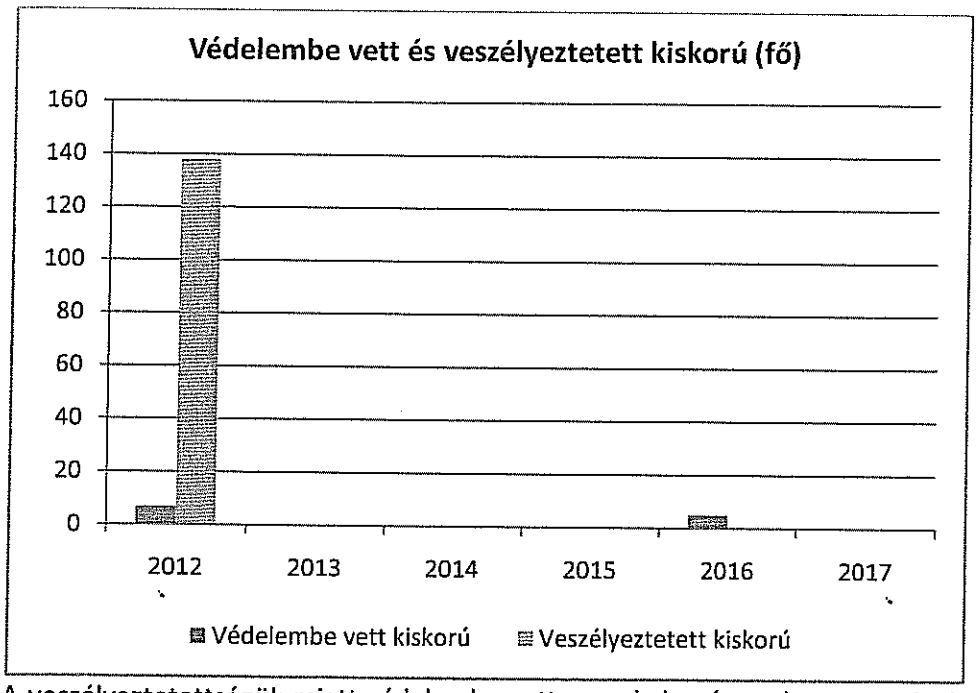

A veszélyeztetettségük miatt védelembe vett gyerekek száma alacsony, mivel jellemző az együttműködési készség mind a szülők, mind a gyermekek részéről, így alapellátás keretében megszüntethető a veszélyeztető helyzet.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében kerül megállapításra, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása.
Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	362
2013	408
2014	258

2015	354
2016	311
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

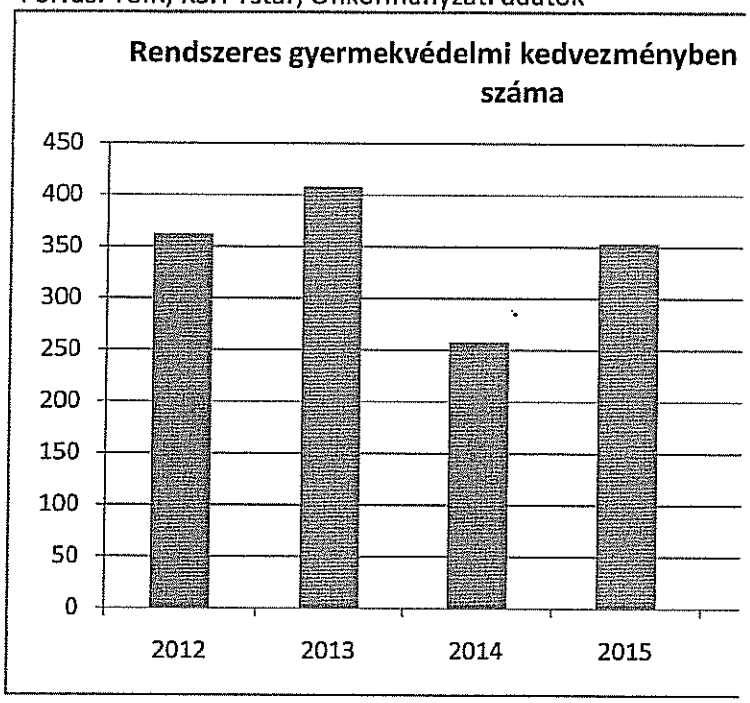

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Helyi juttatások közé sorolható a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, ami az átmeneti segély feltételeinek felel meg gyermekes családok esetében. Évente max. 4 alkalommal igényelhető, legkisebb összege 3.000 Ft, ami pénzbeli és természetben (élelmiszercsomag) egyaránt nyújtható. Az átmeneti segélyben részesülők közel ¾ része gyermeket nevelő család. Élelmiszersegély, ruhaosztás esetében is előnyt élveznek a gyermekes családok.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.
Ingyenes tankönyvellátásra, továbbá 50%-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, autista, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az tanuló is, aki: nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).
A nyári gyermekétkeztetés megszervezését a korábbi években pályázat keretében oldotta meg az önkormányzat, a napi 1x-i meleg étkezést a napközi konyha biztosítja, elvitellel.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Településünkön nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A szegregátumban élő gyermekek helyzete eltérő, nagy mértékben függ a szülők életszemléletétől, következetességétől. Utcán belül is hatalmas eltérések vannak a házak, azok berendezése, műszaki állapota, felszereltsége között. Gyakori az egyszerű, de tiszta, környezetére odafigyelő család, ugyanakkor még ma is jelentős problémák okoz az intézményekben pl. a fejtetvesség, ami az otthon higiénés viszonyoknak is köszönhető. Tapasztalható már az óvodában és iskolában is, hogy azokat a roma származású gyerekeket, akiknél nincs probléma a ruházat- és testi higiéniával, automatikusan befogadja a közösség, viszont a tisztaságra nem igényes családból származó gyerekeket még a roma származásúak is spontán kiközösítik.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	2	176
2013	2	172
2014	2	168
2015	2	163
2016	2	162
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

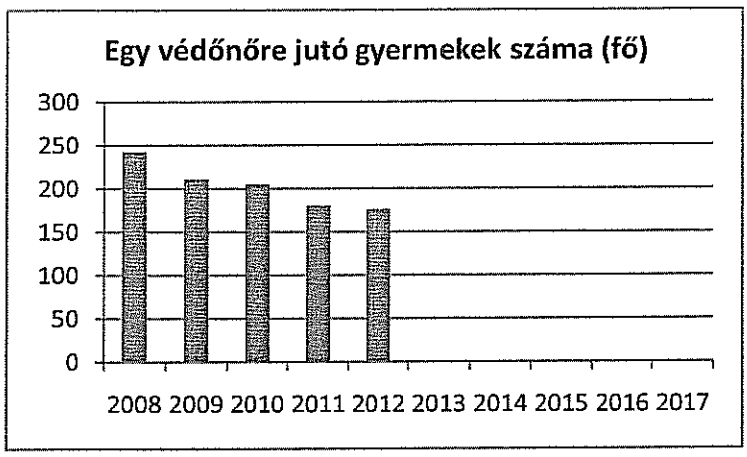

Tarcalon a két háziorvosi körzetnek megfelelően két védőnő látja el a feladatokat. Ők mindketten csak ezen a településen dolgoznak főállásban. Nincs betöltetlen státusz.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Két felnőtt háziorvos látja el a település igényeit, nincs külön gyermekorvos, de havi rendszerességgel jár gyermek szakorvos a településre.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	358	n.a.	n.a.	0
2013	0	362	n.a.	n.a.	0
2014	0	355	n.a.	n.a.	0
2015	0	320	n.a.	n.a.	0
2016	0	332	n.a.	n.a.	0
2017	0	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801) ?	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	1	12	4	0
2013	1	12	5	0
2014	1	12	6	0
2015	1	12	5	0
2016	1	12	5	0
2017	1	24	4	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012	12	12	0	0
2013	12	12	0	0
2014	12	12	0	0
2015	12	12	0	0
2016	12	12	0	0
2017	24	24	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

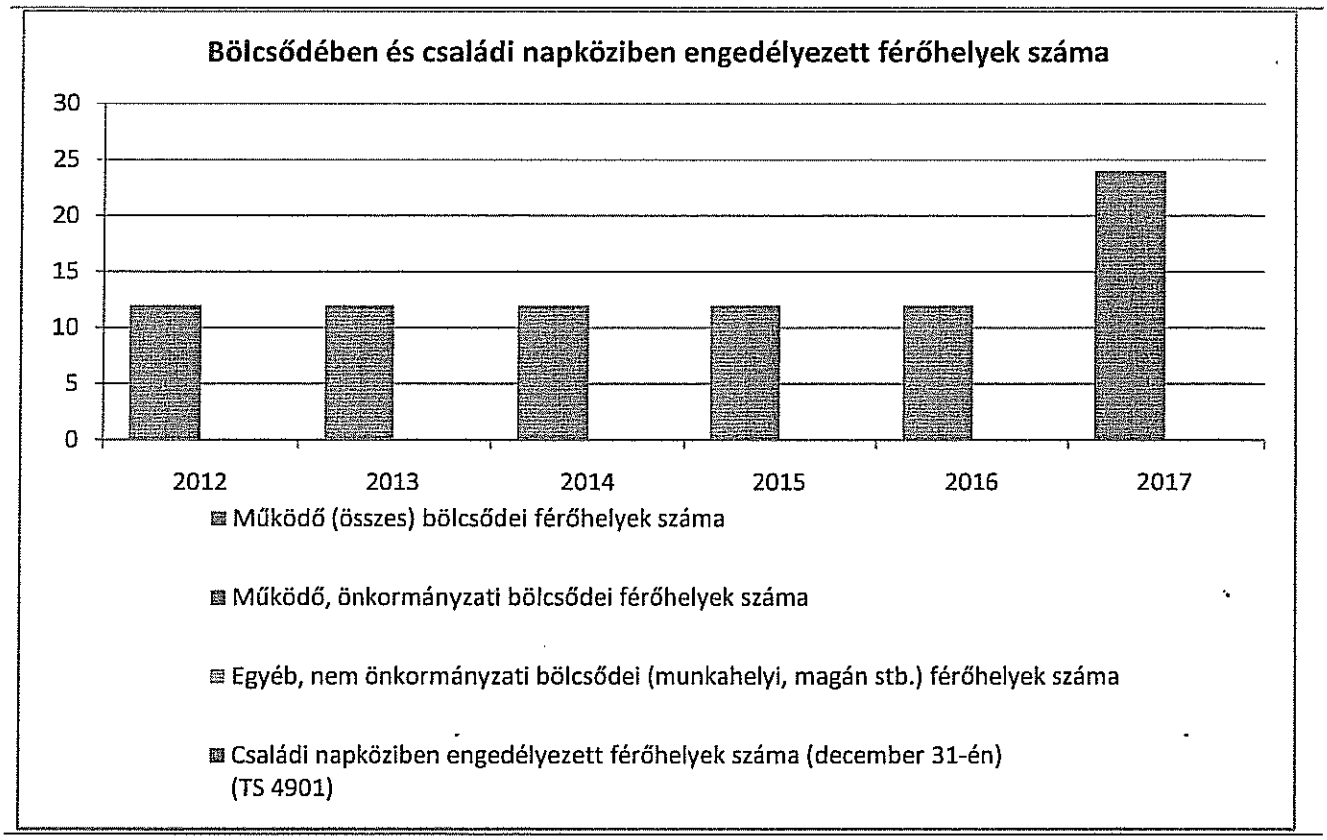

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	3	
Óvodai férőhelyek száma	75	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30 - 16.30-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	2 hét	
Személyi feltételek	**Fő**	**Hiányzó létszám**
Óvodapedagógusok száma	8	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	8	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

d) gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti alapellátás 1998-től működik, jelenleg önálló családgondozóval biztosított.
A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik.

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. A bölcsődékben, óvodákban, általános és középiskoláinkban zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki.
A védőnők családlátogatásaik során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékosságot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg.
A *halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók* nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.
A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását minden köznevelési intézmény vállalja.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai						
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	103	4	100	1	99	0
2013	101	4	100	1	97	0
2014	96	4	100	1	87	0
2015	86	4	100	1	77	0
2016	92	3	75	1	84	0
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés						

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma				
Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)

	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	91	101	192	36	18,8%
2012/2013	78	102	180	87	48,3%
2013/2014	74	99	173	79	45,7%
2014/2015	84	71	155	74	47,7%
2015/2016	74	81	155	69	44,5%
2016/2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

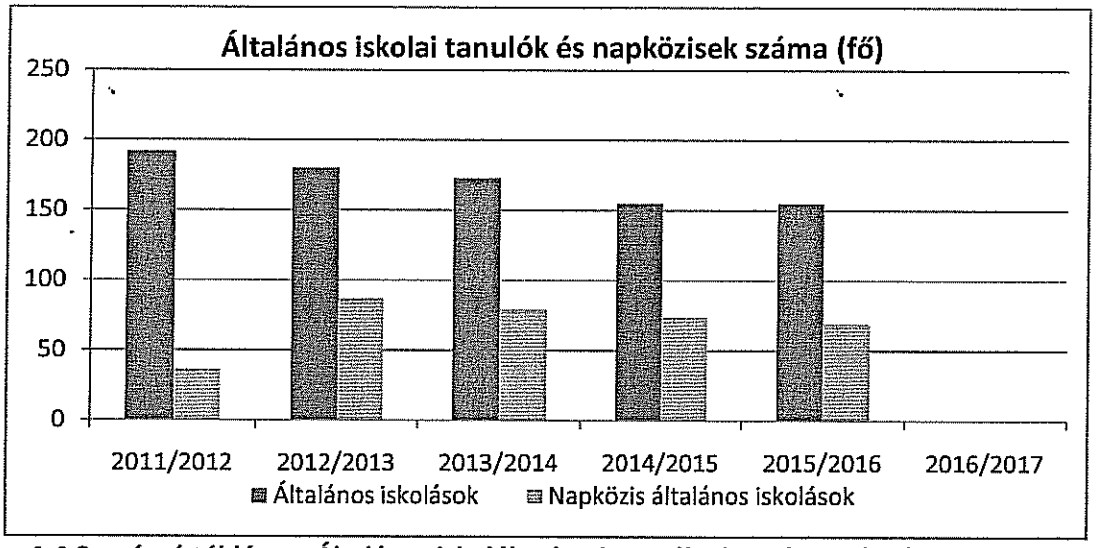

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek ?

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	0	0	0
2012/2013	0	0	0
2013/2014	0	0	0
2014/2015	0	0	0
2015/2016	0	0	0
2016/2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	32
2012/2013	21
2013/2014	13
2014/2015	26
2015/2016	15
2016/2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

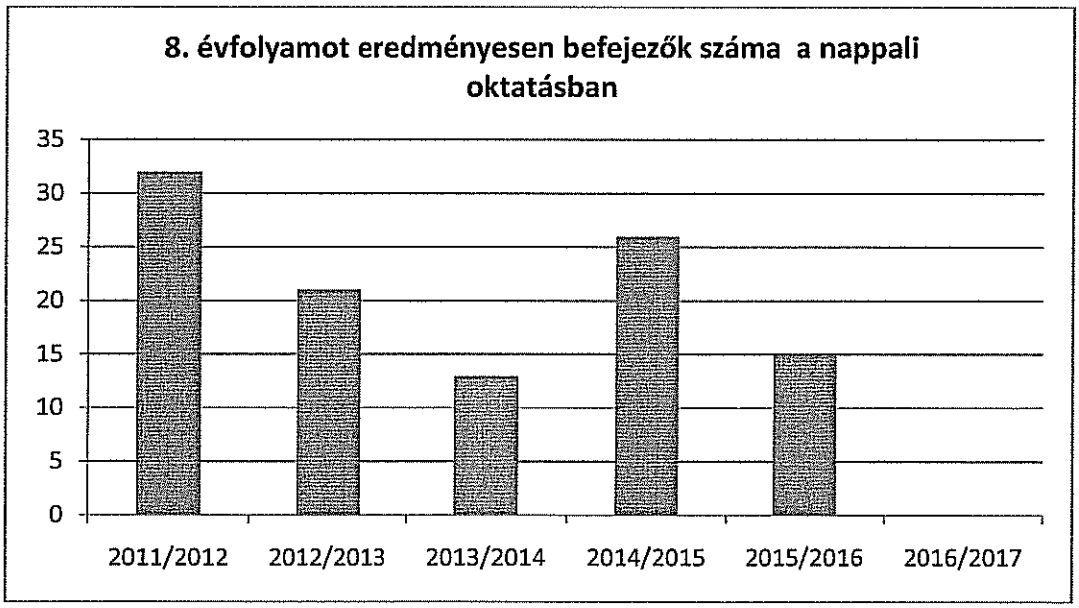

Egy általános iskola látja el a feladatot. Az országos mérési eredmények alapján az azonos lakosságszámú településekhez viszonyítva jó az eredmény.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szülők általi negatív minta átörökítése-szocializációs hiányok	kiscsoportos komplex foglalkozások a szülők és gyermekek bevonásával
Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya	az oktatás-nevelés minden szintjén, óvodától a középiskoláig egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Az állandó népességen belül a nők aránya a vizsgált időszakban mindvégig 55 % maradt.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	1 039	1 038	582	356	222	226
2013	1 032	1 033	580	350	167.5	164
2014	1 017	1 032	574	348	192	177
2015	998	1 014	540	352	160	158
2016	986	1 008	620	410	128	140

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

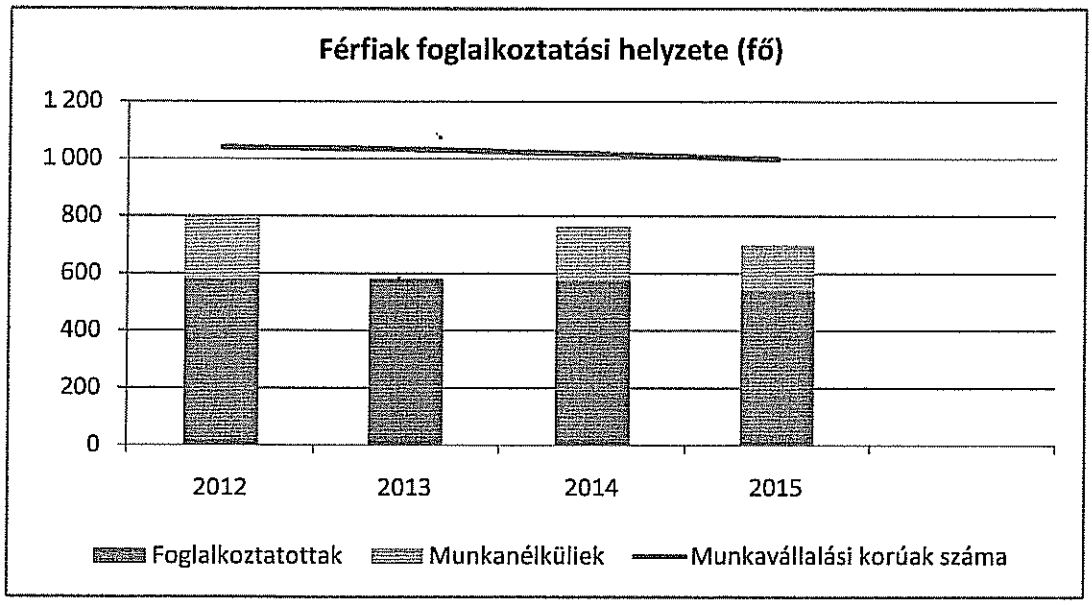

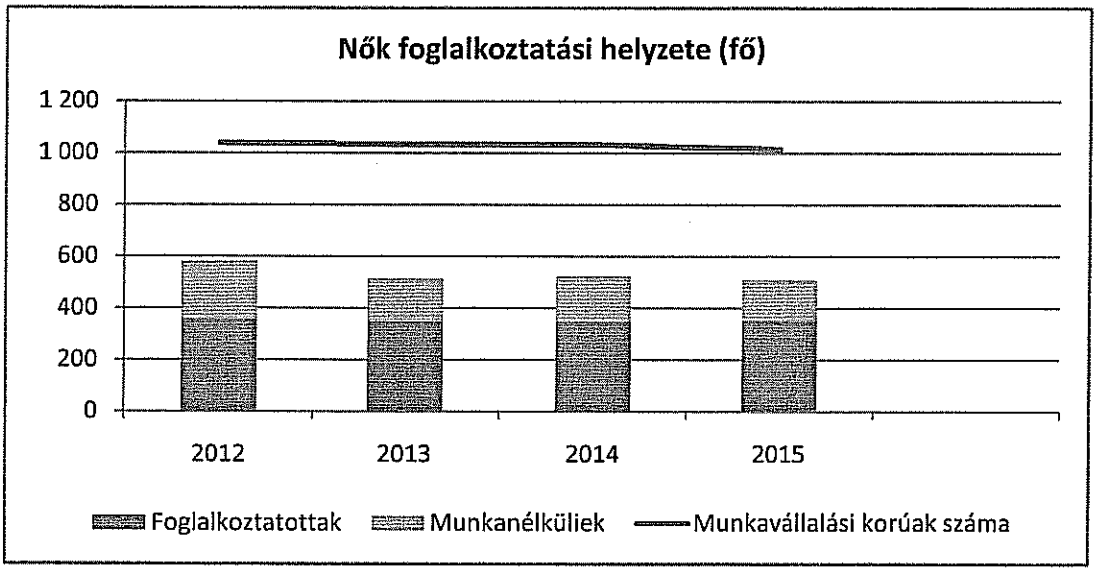

A munkanélküli nők százalékos aránya alacsonyabb a munkanélküli férfiakénál.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Munkaügyi központos által szervezett tanfolyamok, képzések.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Közfoglalkoztatásban való részvétel.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Bérkülönbség nem ismert.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Településünkön a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló bölcsődei férőhelyek száma minden igényt kielégít, váró lista nincs.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

- **5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe**

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	2	102	51
2013	2	98	49
2014	2	96	48
2015	2	95	48
2016	2	92	46

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

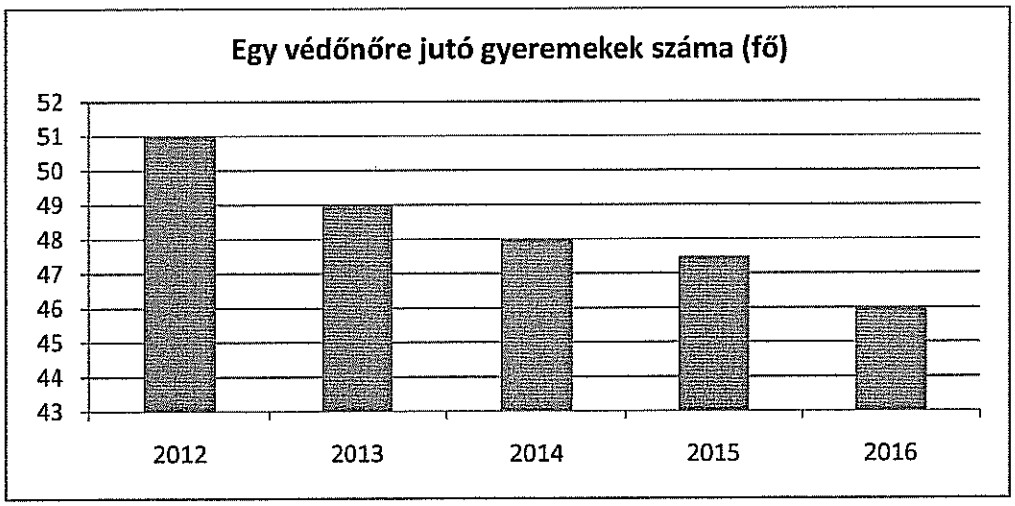

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Megyei szinten biztosított. Probléma esetén megoldják az elhelyezést családon, rokonságon belül. Eddig nem volt példa arra, hogy valaki családok átmeneti otthonába került volna.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A képviselőtestületben vannak egyedül többségében a férfiak, de intézményi vezetői szinten, valamint az önkormányzati dolgozók arányában lényegesen magasabb a nők aránya.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem releváns

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Alacsony képzettség	Képzések, tanfolyamok szervezése, részvétel ösztönzése
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása, a családban legyen legalább egy kereső.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	295	535	830
2013	282	518	800
2014	264	502	766
2015	252	476	728
2016	247	479	726

Forrás: TeIR, KSH Tstar

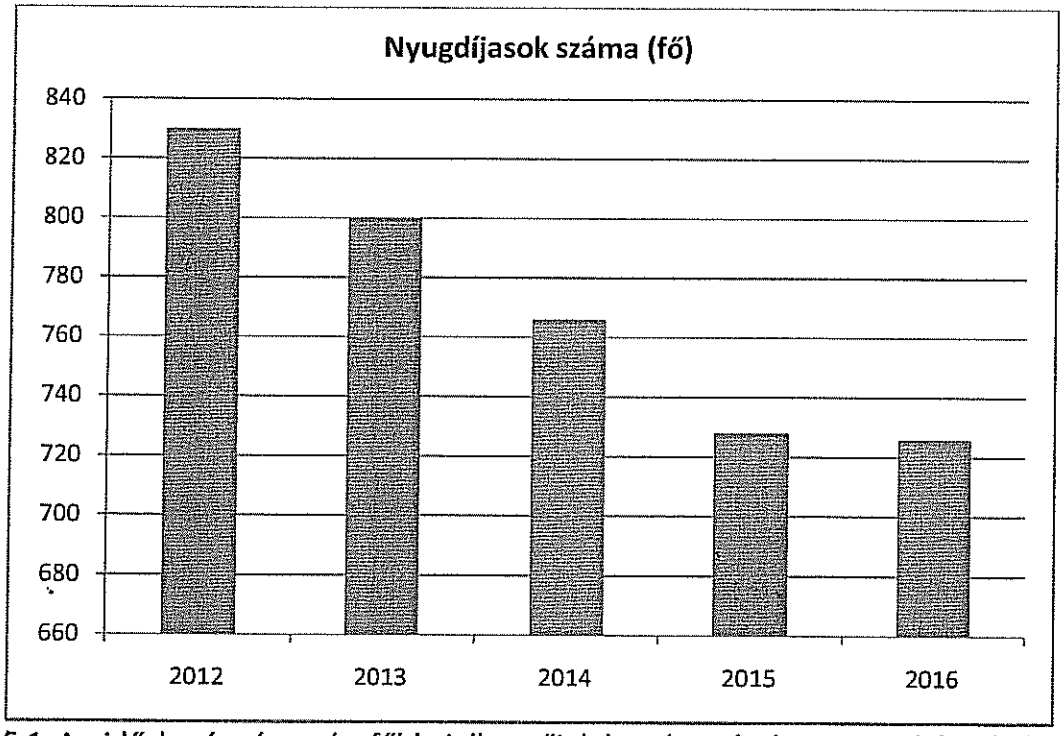

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasok, és növekszik az özvegyek aránya.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

– növekszik az átlagéletkor,

– magasabb a középkorúak halandósága,

– nők hosszabb élettartama

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a dementia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott dementia.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma ?	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	447	57	13%	123	48	39%
2013	232	44	19%	152	40	26%
2014	368	54	15%	102	46	45%
2015	319	61	19%	138	52	38%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

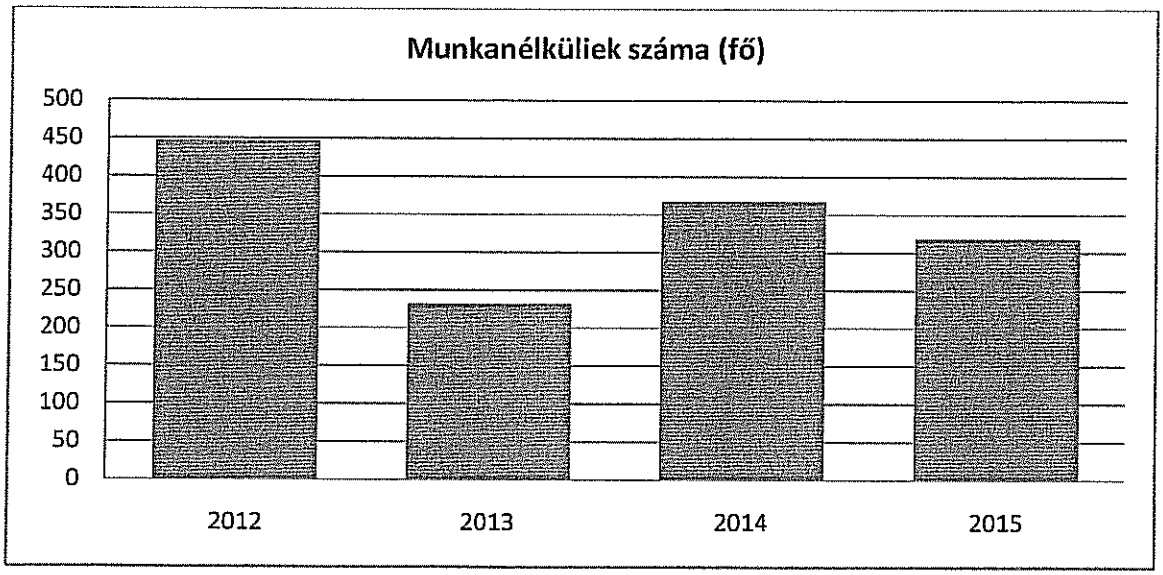

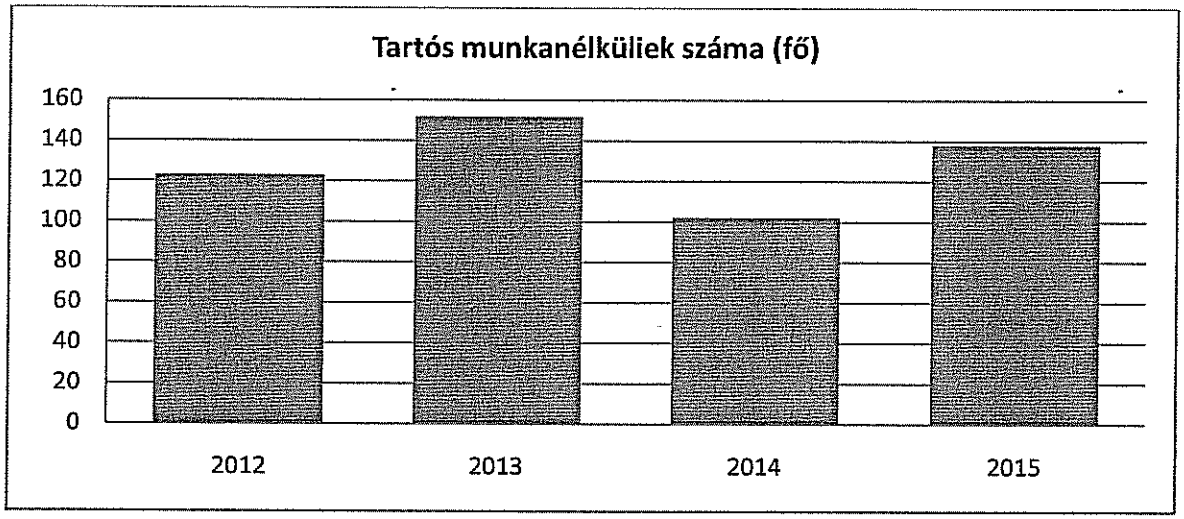

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	458	28	6,11%
2013	457	32	7,00%
2014	456	30	6,58%
2015	463	26	5,62%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

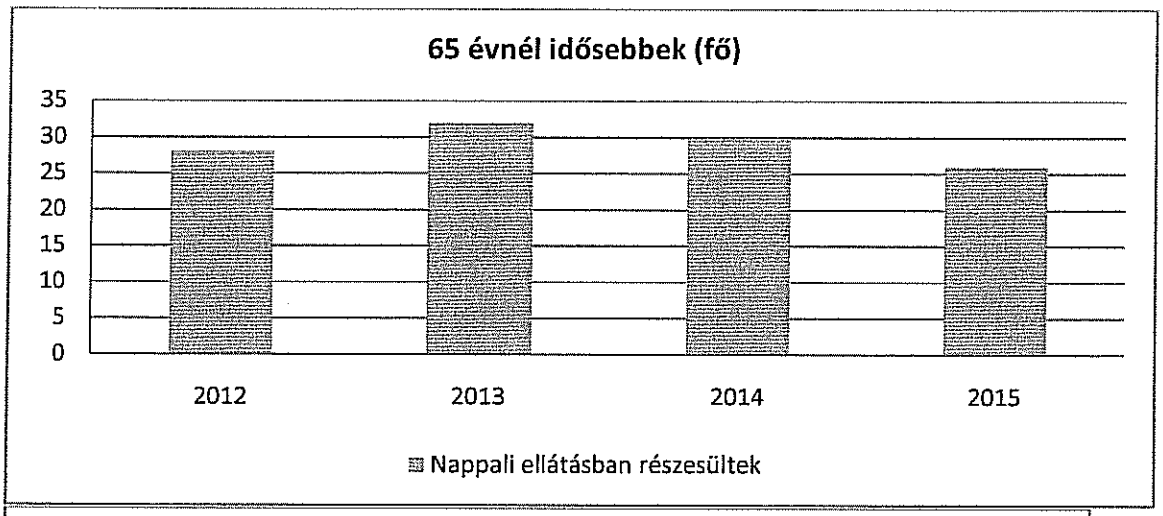

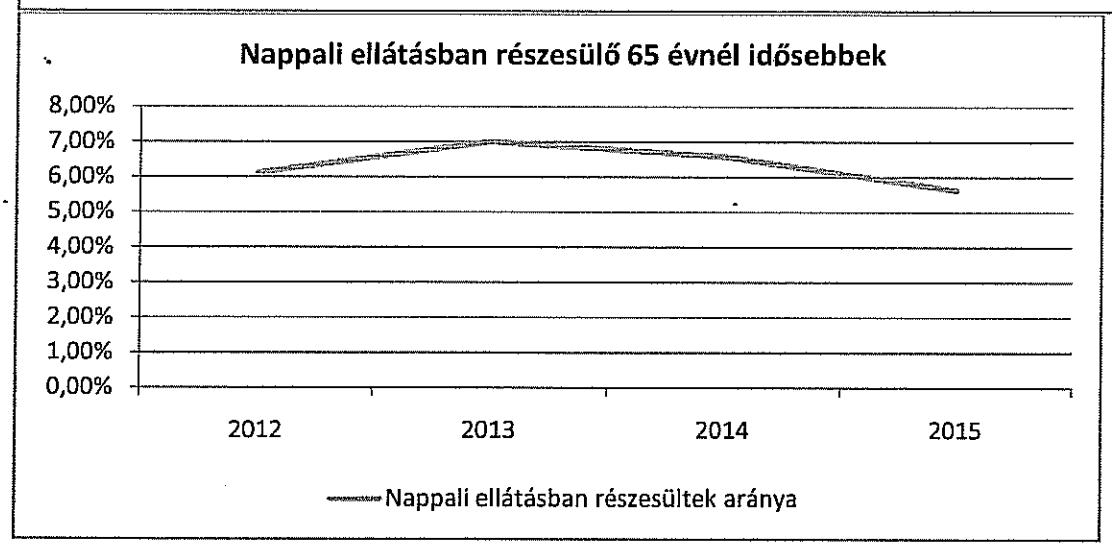

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	362
2013	408
2014	258
2015	354
2016	311

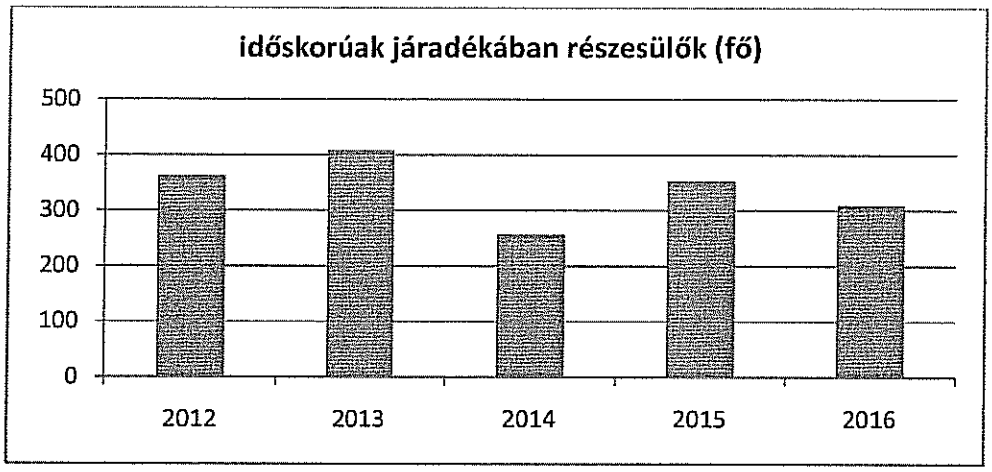

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A fogl. tv. 24. § értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresési segély valamint költségtérítés jár.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkezik.

Önkormányzatunk kiemelten kezeli az időseket, és intézményein keresztül biztosítja az aktív bekacsolódásukat a közéletbe.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Nem biztosított

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs adat

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Kerületünkben a szolgáltatások köre rendkívül színes képet mutat. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Jellemző a kerületi szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, az egyes ellátások személyre szabottak és egyéni szükséglet felmérésen alapulnak. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja.

Alapvető célunk az aktív életvitel biztosítása, hiszen az aktivitással kivédhető a feleslegessé válás érzése.

Az **alábbi alapelvek** mentén állítottuk össze a helyi programot, az abban foglalt célokat és intézkedéseket:

- Az emberek a korral mindinkább különböznek egymástól, nincs ún. egységes öregedési minta, de kimondható, hogy van egészséges öregedés.
- Az idős emberek azért betegek, mert megbetegedtek, és nem azért, mert idősek.
- Az idősödéssel mindinkább az "öt I"-vel lehet számolni orvoslásban, ápolásban, gondozásban egyaránt. Ezek: Immobilitás (mozgásképtelenség), Instabilitás (állásképtelenség vagy probléma),

Intellektuális hanyatlás és az Iatrogénia (az egészségügyi ártalmak Inkontinencia (vizelet-, széklettartási problémák)).

- Az idősebbeknél a már említett változások és jellemzőik miatt a velük való stratégiák speciálisak, körültekintő és gondos munkát igényelnek, személyre szabottan, a kapacitást figyelembe véve és mégis hatékonyan.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	15 025	0	1
2013	1	14 857	0	1
2014	1	15 045	0	3
2015	1	15 235	0	2
2016	1	16 152	0	2

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Informatikában való jártasság hiánya	Képzés szervezése, legalább felhasználói szinten, kapcsolattartás családdal, ismerősökkel, távol élőkkel
Egyedül élők elmagányosodása	Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékosságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %.A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékosságban szenvedők aránya.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2012	70	96
2013	60	85
2014	60	83
2015	53	78
2016	44	65
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

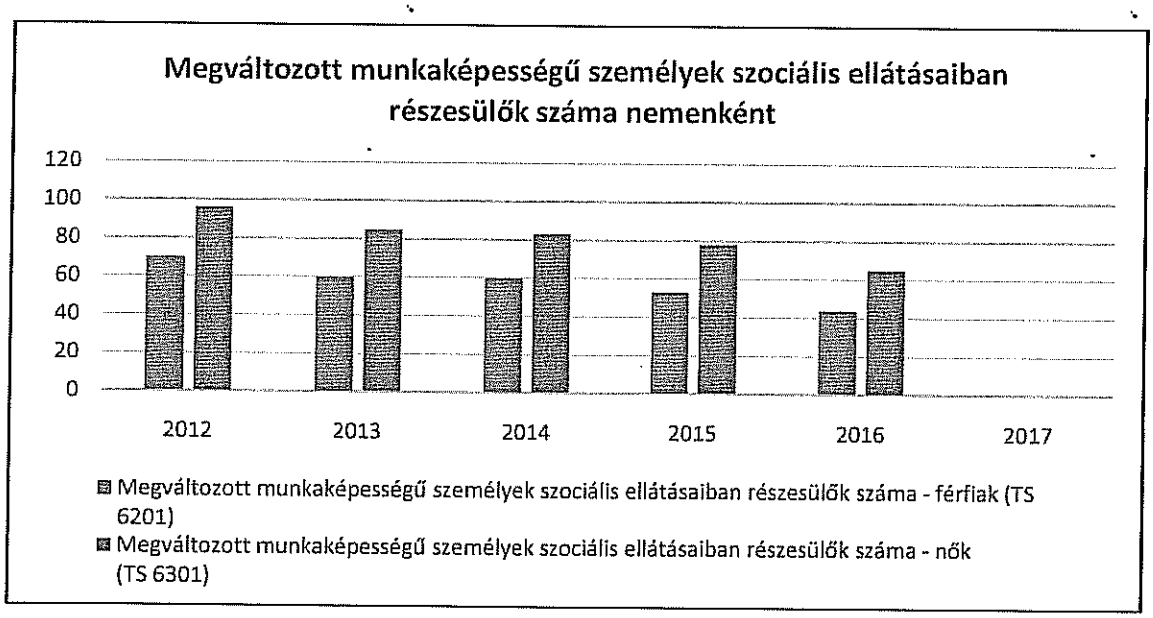

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.
A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékosság esetén még jelentősebb.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülők (2012. évben 1541 fő), az időskorúak járadékában (2012. évben 5 fő), súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában (2011. évben 111 fő), súlyos fogyatékos hozzátartozó ápolása címén (2012. évben 5 fő), részesülőkre vonatkozóan rendelkezünk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el.
A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.
Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Részben megoldott, fejlesztési tervek megvalósulásra várnak, valamint pályázati lehetőségekre

c) munkahelyek akadálymentesítettsége
A polgármesteri hivatal,, az óvoda, az idősek klubja, a Napközi Konyha, a Hatputtonyos Borfalu, a piac komplex akadálymentes.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége
Az újonnan épülő közlekedési utak, járdák kialakításánál erre figyelemmel vagyunk.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Nem releváns.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)
A fogyatékossággal élők karácsonykor ajándékcsomagot kapnak, valamint átm4eneti segélykérelem esetén előnyben részsülnek.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk à szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	A szükséges szűrőprogramokra való bejutás segítése, szervezése.
Az település honlapjának akadálymentesítése	A weboldalhoz olyan funkció csatolása, ami lehetővé teszi fogyatékkal élők számára is a honalp látogatását

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Kerületünkben a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

Az önkormányzati döntések előkészítésébe bevonják a szervezeteket. A civil szervezetek függetlenségét elismeri az önkormányzat és tiszteletben tartja azt. Partneri viszonyt alakított ki velük. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek.
A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrálódott. A tervezet az Önkormányzat honlapján, közzétételre kerül, így állampolgárok is véleményt mondhatnak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	**problémák beazonosítása rövid megnevezéssel**	**fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel**
	Adósságcsapda - pénzgazdálkodási hiányosságok kezelése	Anyagi erőforrásokkal való gazdálkodási hiányosságok kiküszöbölése
	Alulképzettség, nem piacképes szakmák ismerete	Ált. iskolai végzettség, piacképes szakma megszerzése
	Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya	óvodától a középiskoláig egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése
	A szülők általi negatív minta átörökítése-szocializációs hiányok	kiscsoportos komplex foglalkozások a szülők és gyermekek bevonásával
Nők	Alacsony képzettség	Képzések, tanfolyamok szervezése, részvétel ösztönzése

	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása, a családban legyen legalább egy kereső.
	Informatikában való jártasság hiánya	Képzés szervezése, legalább felhasználói szinten, kapcsolattartás családdal, ismerősökkel, távol élőkkel
	Egyedül élők elmagányosodása	Az érintett réteg közösségi életbe való bevonása
Fogyatékkal élők	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	A szükséges szűrőprogramokra való bejutás segítése, szervezése.
	Az település honlapjának akadálymentesítése	A weboldalhoz olyan funkció csatolása, ami lehetővé teszi fogyatékkal élők számára is a honlap látogatását

A beavatkozások megvalósítói

célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és mélyszegénységben élők	Adósságcsapda- pénzgazdálkodási hiányosságok	**Családsegítő Szolgálat** Védőnői Szolgálat
	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Védőnői Szolgála, Iskola **Családsegítő Szolgálat**
	Roma lakosság esetében szociális, lakhatási, anyagi és munkalehetőségek beszűkülése	Munkaügyi Központ **Önkormányzat** Családsegítő Szolgálat
	Alulképzettség, nem piacképes szakmák ismerete	**Munkaügyi Központ** **Önkormányzat**
Gyerekek	Jövőkép hiánya elsősorban a célcsoport esetében	**Általános Iskola** Családsegítő Szolgálat
	A szülők általi negatív minta átörökítése-szocializációs hiányok	Védőnői Szolgálat Óvoda, Iskola, Családsegítő Szolgálat
	Család működési zavarok - veszélyeztetettség emelkedése	Védőnői Szolgálat, Óvoda, Iskola, Önkormányzat, Családsegítő Szolgálat, Közművelődési Intézmény
	Települési demográfiai mutatók alapján csökken a gyermekek száma.	Védőnői Szolgálat, Önkormányzat, Családsegítő Szolgálat
Nők	Alacsony képzettség	**Munkaügyi Központ,** Önkormányzat
	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	**Önkormányzat** Munkaügyi Központ
	Gyes-gyet alatt kapcsolatok beszűkülése, magányosság érzése, depresszióra való hajlam előtérbe kerülése	civil szerveződések **közművelődési intézmények**
Idősek	Alacsony nyugellátás	Családsegítő Szolgálat
	Informatikában való jártasság hiánya	**Idősek Klubja** Családsegítő Szolgálat
	Egyedül élők elmagányosodása	Idősek Klubja
Fogyatékkal élők	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	**Önkormányzat** Családsegítő Szolgálat Idősek Klubja
	Az település honlapjának akadálymentesítése	**Önkormányzat**

Jövőképünk

Tarcal község Önkormányzatának egyik legfontosabb célja a településen élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,

Intézkedés címe	**A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A hátrányos helyzet öröklődése, újratermelődése
Célok-általános megfogalmazás és rövid-közép és hosszú távú időegységekre bontásban	• rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és partner szervezetekkel • közép és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése, hatékonyság tapasztalhatóvá tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása • bevonása • információk átadása, gyakorlati útmutatás
Résztvevők és felelős	Résztvevők: • Érintett célcsoport Felelősök: • Család és gyermekjóléti szolgálat • Védőnői Szolgálat • Iskola
Partnerek	Pályázati lehetőségek alapján
Határidő(k) pontokba szedve	• rövidtávú cél: 2019. június 30. • közép-és hosszútávú cél: 2023. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• meghívók, levelek, értesítő a-mailek • jelenléti ívek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	• passzivitás az érintett csoport részéről • hiányzások
Szükséges erőforrások	• humán erőforrás • pályázati forrás

Gyerekek

Intézkedés címe	**Jövőkép hiánya elsősorban a célcsoport esetében**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Otthoni minta hiánya - nincs a családban, szűkebb környezetben jövőképet adó életforma
Célok-általános megfogalmazás és rövid-közép és hosszú távú időegységekre bontásban	• rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és partner szervezetekkel • közép és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése, hatékonyság tapasztalhatóvá tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása • bevonása • információk átadása, gyakorlati útmutatás
Résztvevők és felelős	Résztvevők: • Érintett célcsoport Felelősök: • Iskola • Családsegítő Szolgálat
Partnerek	Pályázati lehetőség alapján
Határidő(k) pontokba szedve	• rövidtávú cél: 2019. június 30. • közép-és hosszútávú cél: 2023. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• meghívók, levele, értesítő a-mailek • jelenléti ívek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	• passzivitás az érintett csoport részéről • hiányzások
Szükséges erőforrások	• humán erőforrás

Intézkedés címe	**A szülők általi negatív minta átörökítése-szocializációs hiányok**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szocializációs hiányosságok - az életkornak megfelelő intézményi nevelésen kívül nem kapnak szocializálódó nevelést - az otthoni negatív minták öröklődnek
Célok-általános megfogalmazás és rövid-közép és hosszú távú időegységekre bontásban	• rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és partner szervezetekkel • közép és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése, hatékonyság tapasztalhatóvá tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása • bevonása • információk átadása, gyakorlati útmutatás
Résztvevők és felelős	Résztvevők: • Érintett célcsoport Felelősök: • Iskola • Óvoda • Védőnők • Családsegítő Szolgálat
Partnerek	Pályázati lehetőség alapján
Határidő(k) pontokba szedve	• rövidtávú cél: 2019. június 30. • közép-és hosszútávú cél: 2023. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• meghívók, levele, értesítő a-mailek • jelenléti ívek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	• passzivitás az érintett csoport részéről • hiányzások
Szükséges erőforrások	• humán erőforrás • pályázati forrás

Nők

Intézkedés címe	**Alacsony képzettség**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők nagy része nem rendelkezik képzettséggel, vagy ha igen, az nem piacképes
Célok-általános megfogalmazás és rövid-közép és hosszú távú időegységekre bontásban	• rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és partner szervezetekkel • közép és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése, hatékonyság tapasztalhatóvá tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása • bevonása • információk átadása, gyakorlati útmutatás
Résztvevők és felelős	Résztvevők: • Érintett célcsoport Felelősök: • Munkaügyi Központ • Családsegítő Szolgálat • Önkormányzat
Partnerek	Pályázati lehetőség alapján
Határidő(k) pontokba szedve	• rövidtávú cél: 2019. június 30. • közép-és hosszútávú cél: 2023. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• levelek, értesítő a-mailek • jelenléti ívek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	• passzivitás az érintett csoport részéről • hiányzások
Szükséges erőforrások	• humán erőforrás • pályázati forrás

Intézkedés címe	**A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az egykeresős és a több gyermeket nevelőcsaládoknál a jövedelem kiesés, valamint a jövedelem eloszlása miatt magas az elszegényedés kockázata
Célok-általános megfogalmazás és rövid-közép és hosszú távú időegységekre bontásban	• rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és partner szervezetekkel • közép és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése, hatékonyság tapasztalhatóvá tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása • bevonása • információk átadása, gyakorlati útmutatás
Résztvevők és felelős	Résztvevők: • Érintett célcsoport Felelősök: • Munkaügyi Központ • Önkormányzat
Partnerek	Pályázati lehetőség alapján
Határidő(k) pontokba szedve	• rövidtávú cél: 2019. június 30. • közép-és hosszútávú cél: 2023. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• levele, értesítő a-mailek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	• passzivitás az érintett csoport részéről
Szükséges erőforrások	• humán erőforrás • pályázati forrás

Intézkedés címe	**Informatikában való jártasság hiánya**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Idősek esetében kevés az informatikai jártassággal rendelkező
Célok-általános megfogalmazás és rövid-közép és hosszú távú időegységekre bontásban	• rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és partner szervezetekkel • közép és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése, hatékonyság tapasztalhatóvá tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása • bevonása • információk átadása, gyakorlati útmutatás
Résztvevők és felelős	Résztvevők: • Érintett célcsoport Felelősök: • Családsegítő Szolgálat • Önkormányzat • Idősek Klubja
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	• rövidtávú cél: 2019. június 30. • közép-és hosszútávú cél: 2023. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• kapcsolatok kiszélesítése • szabadidő eltöltésének hasznossága • ismerősökkel, családtagokkal kapcsolatok rendszeresebbé, élőbbé tétele
Kockázatok és csökkentésük eszközei	• passzivitás az érintett csoport részéről
Szükséges erőforrások	• humán erőforrás • pályázati forrás

Intézkedés címe	**Egyedül élők elmagányosodása**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Mozgásszervi, hangulati, egészségügyi okok miatt az idősek nehezebben mozdulnak ki otthonról, nehezebb a kapcsolattartás akár még a szomszédokkal is
Célok-általános megfogalmazás és rövid-közép és hosszú távú időegységekre bontásban	• rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és partner szervezetekkel • közép és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése, hatékonyság tapasztalhatóvá tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása • bevonása • információk átadása, gyakorlati útmutatás
Résztvevők és felelős	Résztvevők: • Érintett célcsoport Felelősök: • Családsegítő Szolgálat • Önkormányzat • Idősek Klubja
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	• rövidtávú cél: 2019. június 30. • közép-és hosszútávú cél: 2023. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• Idősek Klubja nappali ellátásba való bevonás • A mozgásukban korlátozottak részére szállítás megoldása • programok szervezése • közösségi életbe való bevonás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	• passzivitás az érintett csoport részéről
Szükséges erőforrások	• humán erőforrás • önkormányzati anyagi forrás

Fogyatékkal élők

Intézkedés címe	**A település honlapjának akadálymentesítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A látás- és hallássérültek nem tudnak tájékozódni a honlapon
Célok-általános megfogalmazás és rövid-közép és hosszú távú időegységekre bontásban	• rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és partner szervezetekkel • közép és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése, hatékonyság tapasztalhatóvá tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása • bevonása • információk átadása, gyakorlati útmutatás
Résztvevők és felelős	Résztvevők: • Érintett célcsoport Felelősök: • Önkormányzat
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	• rövidtávú cél: 2019. június 30. • közép-és hosszútávú cél: 2023. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• a honlap akadálymentesítése esetén információhoz juthatnak a fogyatékkal élő látogatók is
Kockázatok és csökkentésük eszközei	• passzivitás az érintett csoport részéről
Szükséges erőforrások	• humán erőforrás

Intézkedés címe	**Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékkal élő emberek számára problémás a közlekedés, a vizsgálatokra, szűrővizsgálatokra való bejutás
Célok-általános megfogalmazás és rövid-közép és hosszú távú időegységekre bontásban	• rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és partner szervezetekkel • közép és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése, hatékonyság tapasztalhatóvá tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása • bevonása • információk átadása, gyakorlati útmutatás
Résztvevők és felelős	Résztvevők: • Érintett célcsoport Felelősök: • Családsegítő Szolgálat • Önkormányzat • Idősek Klubja
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	• rövidtávú cél: 2019. június 30. • közép-és hosszútávú cél: 2023. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	• szükség szerinti szállítás megoldása • szűrővizsgálatok helyszínre történő kiszállásának biztosítása • közösségi életbe való bevonás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	• passzivitás az érintett csoport részéről
Szükséges erőforrások	• humán erőforrás • pályázati forrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Adósságcsapda-pénzgazdálkodási hiányosságok	Anyagi erőforrásokkal való gazdálkodási hiányosságok	A díjhátralékok csökkenése, a megélhetési gondok csökkenése	1.1, 2.1, 2.2 pontok	Életviteli tanácsadás saját környezetben	Családsegítő Szolgálat és Védőnői Szolgálat	Rövid távú cél: 2019. június Közép-és hosszú távú cél: 2023. június	résztvevők száma, statisztika, adósságcsökkenés	humán	folyamatos, következetes ellenőrzés, a családok számára ellenőrizhető fogyasztók ellenőrzése
2	Alulképzettség, nem piacképes szakmák ismerete	Ált. iskolai végzettség, piacképes szakma hiánya	Képességekhez mérten végzettség, hasznos szakképzettség megszerzése	1.1, 2.1, 2.2 pontok	Munkaügyi kp-tal együttműködve tanfolyamok indítása, ált. isk. végzettség megszerzésének segítése	Családsegítő, Munkaügyi Kp.	Rövid távú cél: 2019. június Közép-és hosszú távú cél: 2023. június	végzettséget megszerzők száma	humán, anyagi, technikai	ösztönzéssel, a siker motivációjával
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	A szülők általi negatív minta átörökítése, szocializációs hiányok	Szocializációs hiányosságok - negatív minták öröklődése	Pozitív jövőkép lehetősége	1.1, 2.1, 2.2 pontok	Iskolával együttműködve pozitív hozzáállás erősítése	Iskola, Családsegítő Szolgálat	Rövid távú cél: 2019. június Közép-és hosszú távú cél: 2023. június	Előre, tudatosan tervező felsősök, fiatal felnőttek száma	humán	ösztönzéssel, a siker motivációjával, pozitív minta bemutatásával
2	Jövőkép hiánya elsősorban a célcsoport esetében	Otthoni minta hiánya - nincs a családban pozitív jövőképet adó minta	Pozitív jövőkép, célkitűzés ösztönzése	1.1, 2.1, 2.2 pontok	kortárs csoport, deviancia kezelése	Iskola, Családsegítő Szolgálat	Rövid távú cél: 2019. június Közép-és hosszú távú cél: 2023. június	Fogékonyság a jövő tervezésére	humán, technikai	pozitív sorsok, motivációs előadások szervezése

III. A nők esélyegyenlősége										
1	Alacsony képzettség	Nem rendelkeznek képzettséggel, vagy ha igen, az nem piacképes	Nők részére tanfolyamok, szakképzések szervezése	1.1, 2.1, 2.2 pontok	Pályázat benyújtása tanfolyamokra, képzésekre	Önkormányzat polgármester, jegyző, munkaügyi központ	évente	Sikeresen munkát vállaló nők száma	Pénzügyi, pályázati	Fontos a folyamatosság a cél elérése érdekében
2	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas	Az egykeresős, vagy többgyermekes családoknál nagyobb az elszegényedés kockázata	Munkavállalás ösztönzése a munkaerőpiacon, egyéb juttatásokhoz való hozzájutás segítése	1.1, 2.1, 2.2 pontok	Hirdetések, lehetőségek keresése, kiaknázása	Családsegítő, Munkaügy, Önkormányzat	folyamatosan	Munkavállalás, anyagi lehetőségek javulása, életszínvonal emelkedése	pénzügyi, humán	Motivációval fenntartható
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Informatikában való jártasság hiánya	Idősek körében kevés az informatikai ismeretekkel rendelkező	Ismerjék és használják a számítógépet, internetet	1.1, 2.1, 2.2 pontok	Felmérés készítése az igényekről, ismeretátadás megszervezése	Idősek Klubja, Családsegítő Szolgálat	folyamatosan, igény szerint	Célcsoport ismereteinek bővülése, ismeretek használata	humán, technikai	Folyamatosan, szükség szerint
2	Egyedül élők elmagányosodása	Mozgásszervi, hangulati, egészségügyi okok miatt nehezen mozdulnak ki	Igényeljék a közösségi életet, váljon igénnyé a mindennapokban	1.1, 2.1, 2.2 pontok	Időskorúak, egyedül élők felkeresése, ösztönzése	Idősek Klubja, Családsegítő	folyamatosan	Nappali ellátásban, közösségi programokon rész vevők száma	humán, technikai	Működése esetén önmagát tarja fenn
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Település honlapjának akadálymentesítése	A látás ill. hallássérültek nem tudnak tájékozódni a honlapon	Akadálymentessé tenni településünk honalapját	1.1, 2.1, 2.2 pontok	Honlap szolgáltatásainak bővítése	Polgármester, jegyző	lehetőség szerint	Fogyatékkal élők által használt honlap	pénzügyi	fenntartható, egyszeri elkészítést igényel
2	Egészségügyi, preventív szolgáltatásokhoz való hozzájuttatás	A fogyatékkal élők nehezen jutnak el vizsgálatokra, szűrésekre	Megszervezni az érintettek szállítását	1.1, 2.1, 2.2 pontok	Összehangolni más tevékenységekkel a szállítást	Idősek Klubja, polgármester	folyamatosan	Több fogyatékkal élő jusson el vizsgálatokra, szűrésekre	pénzügyi, technikai, humán	tervszerű gazdálkodással folyamatossá tehető

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:
- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület képviselőinek részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

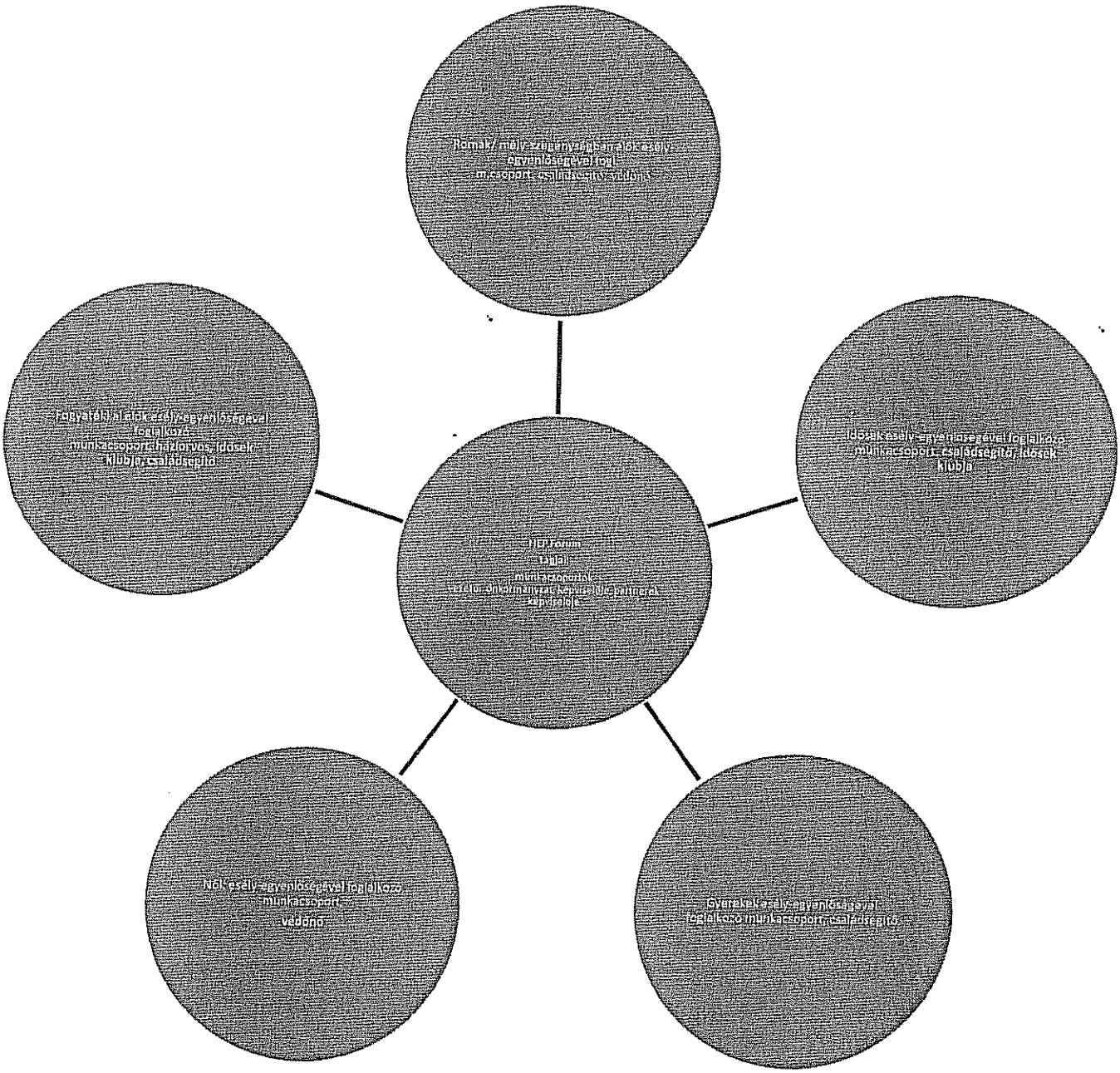

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Urbán Mária felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
    - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

ELŐTERJESZTÉS

A víziközmű rendszerek 2018-2032. időszakra vonatkozó módosított
Gördülő Fejlesztési Tervének jóváhagyásához

Tisztelt Képviselőtestület !

Az elmúlt ülésen a 2019-2033. évekre vonatkozó Gördülő Fejlesztési Terveket fogadtuk el.

Jelen ülésen az a feladatunk, hogy a 2018-2032. időszakra 2017-ben elfogadott Gördülő Fejlesztési Tervet a 2018-ban megvalósult munkálatoknak megfelelően módosítsuk, mely módosítások a határozati javaslat mellékletében szereplő táblázatokban, illetve szöveges indoklásban szürke satírozással külön is kiemelésre kerültek.

Javasoljuk a módosított Gördülő Fejlesztési Terv módosítását!

Tarcal, 2018. október 24.

Butta László
polgármester

Dr. Kovács Zoltán
jegyző

HATÁROZATI JAVASLAT

Tárgy: víziközmű rendszerek 2018-2032. időszakra vonatkozó módosított Gördülő Fejlesztési Tervének jóváhagyása.

Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete a víziközmű rendszerek (víz-szennyvíz) 2018-2032. időszakra (ágazatonként) elkészült módosított Gördülő Fejlesztési Terv **beruházási**, valamint **felújítási-pótlási** tervrészeit megismerte, azzal egyetért, s azt **elfogadja**, az abban foglaltak **végrehajtását javasolja**.

A 2018-2032. évekre vonatkozó Gördülő Fejlesztési Terv beruházási tervrészének módosítását az önkormányzat megbízása alapján a szolgáltatást végző /üzemeltető/ Borsodvíz Zrt. készítette el.

A Képviselőtestület felkéri tisztségviselőit, hogy jelen határozatot a Borsodvíz Zrt. részére haladéktalanul küldjék meg.

Felelős: polgármester, jegyző
Határidő: azonnal

Gördülő fejlesztési terv a 2018 - 2032. időszakra
BERUHÁZÁSOK ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZATA

A tervet benyújtó szervezet megnevezése: **BORSODVÍZ Zrt.** ellátásért felelős / ellátásért felelősök képviselője / víziközmű szolgáltató
Víziközmű-szolgáltató megnevezése: **Borsodvíz Önkormányzati Közüzemi Szolgáltató Zrt.**
Víziközmű -szolgáltatási ágazat megnevezése: **SZENNYVÍZELVEZETÉS**
A Vksztv. 11.§ (4) bekezdés szerinti véleményező fél megnevezése: **Tokaj, Tarcal, Tiszaladány, Tiszatardos, Csobaj, Taktabáj, Bodrogkisfalud, Bodrogkeresztúr, Szegilong, Szegi, Erdőbénye Községi Önkormányzat**
Víziközmű rendszer kódja: **21-18306-1-011-00-05**

A	B	C	D	E	F	G		H	I														
Fontossági sorrend	Beruházás megnevezése	Vízjogi létesítési / elvi engedély száma	Az érintett ellátásért felelős(ök) megnevezése	Tervezett nettó költség [eFt]	Forrás megnevezése	Megvalósítás időtartama		Tervezett időtáv	A beruházás ütemezése a tervezési időszak ével szerint														
						Kezdés	Befejezés	(rövid / közép / hosszú)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	Tokaj 1162/3 hrsz. (Jókai út) szennyvízhálózat bővítés D200 KGEM PVC 159,00 fm hosszban	35500/6923-12/2017	Tokaj Város Önkormányzat	4 057	használati díj	2018.08.01	2018.12.31	rövid	X														
2.	A Bodrogkeresztúr felől érkező szennyvíz főnyomóvezeték meghosszabbítása a Hárs utcán keresztül a Sportpályánál lévő TR2 jelű átemelőig (1200 fm DN 200 KPE nyomóvezeték) KIVITELEZÉS I. ütem	engedély szükséges	Tokaj, Tarcal, Tiszaladány, Tiszatardos, Csobaj, Taktabáj, Bodrogkisfalud, Bodrogkeresztúr, Szegilong, Szegi, Erdőbénye Községi Önkormányzatok	7 874	Önkormányzati saját forrás	2018.03.01	2018.10.31	rövid	X														
3.	Vagyonértékelés elkészítése	nem releváns		12 700	Önkormányzati saját forrás	2019. év	2019. év	közép		X													
4.	A Bodrogkeresztúr felől érkező szennyvíz főnyomóvezeték meghosszabbítása a Hárs utcán keresztül a Sportpályánál lévő TR2 jelű átemelőig (1200 fm DN 200 KPE nyomóvezeték) KIVITELEZÉS II. ütem	engedély szükséges		23 626	használati díj	2019. év	2019. év	közép		X													
5.																							
6.																							
7.																							
8.																							
9.																							
10.																							
11.																							
12.																							

Megjegyzés: 2023 - 2032. időszakra nem tervezünk beruházást

Gördülő fejlesztési terv a 2018 - 2032. időszakra
FELÚJÍTÁSOK és PÓTLÁSOK ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZATA

A tervet benyújtó szervezet megnevezése: **BORSODVÍZ Zrt.** ellátásért felelős / ellátásért felelősök képviselője / víziközmű szolgáltató
Víziközmű-szolgáltató megnevezése: **Borsodvíz Önkormányzati Közüzemi Szolgáltató Zrt.**
Víziközmű -szolgáltatási ágazat megnevezése: **SZENNYVÍZELVEZETÉS**
A Vksztv. 11.§ (4) bekezdés szerinti véleményező fél megnevezése: **Tokaj, Tarcal, Tiszaladány, Tiszatardos, Csobaj, Taktabáj, Bodrogkisfalud, Bodrogkeresztúr, Szegilong, Szegi, Erdőbénye Községi Önkormányzat**
Víziközmű rendszer kódja: **21-18306-1-011-00-05**

A	B	C	D	E	F	G		H	I														
Fontossági sorrend	Beruházás megnevezése	Vízjogi üzemeltetési / fennmaradási engedély száma	Az érintett ellátásért felelős(ök) megnevezése	Tervezett nettó költség [eFt]	Forrás megnevezése	Megvalósítás időtartama		Tervezett időtáv	A beruházás ütemezése a tervezési időszak évei szerint														
						Kezdés	Befejezés	(rövid / közép / hosszú)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	Tokaj szennyvíztisztító telep iszapvíztelenítő berendezés teljes felújítása, szalag cseréje	H-2685-85/2003., 3750-17/2010.	Tokaj, Tarcal, Tiszaladány, Tiszatardos, Csobaj, Taktabáj, Bodrogkisfalud, Bodrogkeresztúr, Szegilong, Szegi,	2600	használati díj, vagy önkormányzati forrás, vagy pályázat	2018. év	2018. év	rövid	X														
2.	Bodrogkisfalud FR 2 szennyvíz átemelő építészeti és gépészeti felújítása, 2db szivattyú cseréje		Bodrogkisfalud Községi Önkormányzat	8000		2018. év	2018. év	rövid	X														
3.	Szegilong LR1 szennyvíz átemelő építészeti és gépészeti felújítása, 2db szivattyú cseréje		Szegilong Községi Önkormányzat	8000		2018. év	2018. év	rövid	X														
4.	Gravitációs szennyvízhálózat aknáinak felújítása		Tokaj, Tarcal, Tiszaladány, Tiszatardos, Csobaj, Taktabáj, Bodrogkisfalud, Bodrogkeresztúr, Szegilong, Szegi, Erdőbénye Községi Önkormányzat	350 000	önkormányzati forrás, vagy pályázat	2023.	2032.	hosszú						X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.	62 db közterületi átemelő teljes építészeti és gépészeti felújítása			620 000		2023.	2032.	hosszú						X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6.	Szennyvíztisztító telep teljes építészeti és gépészeti felújítása			480 000		2030.	2032.	hosszú													X	X	X
7.	Szennyvízelvezető és tisztító rendszer teljes elektromos és irányítástechnikai felújítása			150 000		2023.	2032.	hosszú						X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
8.																							
9.																							
10.																							
11.																							
12.																							

Megjegyzés: 2018. időszakra nem tervezünk felújítást

Tokaj szennyvíz VKR
VKR neve: **SZ22**
VKR azonosítója: **21-18306-1-011-00-05**
2018 évi 1. számú módosítás

Beruházási, valamint felújítási és pótlási terv műszaki szükségességét indokoló alátámasztás – fontossági sorrendben

A VKR-en a 2018. évre figyelembe vehető, korábbi években keletkezett és fel nem használt használati díjak rendelkezésre álló összege: ~~9.973.593 Ft~~ **7.803.263 Ft**.

A használati díjat 2018. évre **15 %-ban tartalék keret formájában kívánjuk fenntartani**, az 58/2013. (II.27.) Korm. rendelet 90/C. § (2) bekezdése szerint, az I. ütemben a tervezési időszakban előre nem látható körülmények miatt a rendkívüli helyzetből adódó azonnali feladatok elvégzésére. Ennek összege ~~1.496.039 Ft~~ **1.170.489 Ft**.

A tartalék kereten felül fennmaradó, ~~8.477.554 Ft~~ **6.632.774 Ft**-ból 2 db beruházást és 3 db felújítást tervezünk 2018. évben.

I. Beruházás:

A VKR tekintetében az alábbi beruházásokat terveztük:

I.1. A Bodrogkeresztúr felől érkező szennyvíz főnyomóvezeték meghosszabbítása a Hárs utcán keresztül a Sportpályánál lévő TR2 jelű átemelőig I. ütem (2018. év)

A Bodrogkeresztúr felől érkező szennyvizek Tarcal belterületén meglévő fogadási pontra érkezve, a jelentős hossz és tartózkodási idő miatt már részben berothadva érkeznek, ezért gyakori szagproblémát okoz a meglévő lakóházak környezetében.
Ennek következtében a főnyomóvezetéket a Tarcal községi sportpálya mellett meglévő TR2 jelű átemelőig, mintegy 1200 fm hosszban meg kell hosszabbítani, amely így végig zárt rendszerben halad. A gravitációs rendszerbe ezen túl már nem érkezik a térségi szennyvíz, csak a saját gyűjtőterületéről összegyülekező friss szennyvizek, ezért a szagprobléma megszűnik.

A tervezett munkálatok költsége (anyag és munkadíj): ~~31.500.000 Ft~~ **7.874.000 Ft**

~~A tervezett beruházás költségét az ellátásért felelős települési önkormányzat saját forrásból finanszírozza.~~
A tervezett beruházás I. ütemét az önkormányzat saját forrásból finanszírozza (7.874.000 Ft). A II. ütem áthúzódik a 2019. évre, ennek költsége (23.626.000,- Ft) a használati díj terhére kerül elszámolásra.

I.2. Tokaj, 1162/3 hrsz. (Jókai út) szennyvízhálózat bővítés (2018. év)

Az Önkormányzat lakóingatlanok kialakítását tervezi a 1163/3 hrsz.- (Jókai út) ingatlan mentén ezért szükséges az utca közművesítése. A tervezett gravitációs szennyvízcsatorna D200 KGEM-PVC csőből épül, teljes hossza 159 m, összesen 2 db új vasbeton tisztítóakna és 1db közterületi tisztítónyílással.

A tervezett beruházás költsége: **4.056.420 Ft**

I.3. A Bodrogkeresztúr felől érkező szennyvíz főnyomóvezeték meghosszabbítása a Hárs utcán keresztül a Sportpályánál lévő TR2 jelű átemelőig II. ütem (2019. év)

A Bodrogkeresztúr felől érkező szennyvizek Tarcal belterületén meglévő fogadási pontra érkezve, a jelentős hossz és tartózkodási idő miatt már részben berothadva érkeznek, ezért gyakori szagproblémát okoz a meglévő lakóházak környezetében. Ennek következtében a főnyomóvezetéket a Tarcal községi sportpálya mellett meglévő TR2 jelű átemelőig, mintegy 1437 fm hosszban meg kell hosszabbítani, amely így végig zárt rendszerben halad. A gravitációs rendszerbe ezen túl már nem érkezik a térségi szennyvíz, csak a saját gyűjtőterületéről összegyülekező friss szennyvizek, ezért a szagprobléma megszűnik.

A tervezett munkálatok költsége (anyag és munkadíj): **23.626.000 Ft**

A tervezett beruházás II. ütem költségét a VKR-ben szereplő 11 Önkormányzat a közös – Tokaj Város Önkormányzat által vezetett – használati díj számla terhére egyenlíti ki.

I.4. Víziközművek vagyonértékelésének elkészítése (2019. év)

A *víziközmű szolgáltatásról szóló* **2011. évi CCIX. Törvény** valamennyi, a 2012. július 15-én meglévő üzemeltetési szerződés tekintetében **legkésőbb 2019. december 31-i** határidővel előírja a víziközművek vagyonértékelésének elkészítését a víziközművek tulajdonosai részére.
A vagyonértékelést *a víziközművek vagyonértékelésének szabályairól és a víziközmű-szolgáltatók által közérdekből közzéteendő adatokról szóló* **24/2013. (V. 29.) NFM rendelet** alapján kell elkészíteni.
Az elkészült vagyonértékelés táblázatos kivonatát a Borsodvíz Zrt. ***az NFM rendelet 4. számú táblázata szerinti tartalommal*** hivatalos honlapján közzéteszi.

A vagyonértékelés elkészítésének díja: **12.700.000 Ft**

A vagyonértékelés díját az ellátásért felelős települési önkormányzatok saját forrásból finanszírozzák.

II. Felújítás – Pótlás:

II.1. Tokaj szennyvíztisztító telep iszapvíztelenítő berendezés teljes felújítása (~~2019 – 2022. időszak~~ 2018. év)

A Tokaj térségi szennyvizeket fogadó és tisztító telep iszapvíztelenítő berendezésének kapacitása lecsökkent, műszaki állapota a rendszeres karbantartások ellenére leromlott.
Ennek következtében szükséges az iszapvíztelenítő berendezés teljes felújítása (szalag cseréje, meghajtás, motor teljes felújítása, görgők cseréje, tartószerkezet felújítása).

A tervezett munkálatok költsége (anyag és munkadíj): **2.600.000 Ft**

II.2. Bodrogkisfalud FR2 szennyvíz átemelő teljes építészeti és gépészeti rekonstrukciója (~~2019 – 2022. időszak~~ 2018. év)

Az átemelő betonfelületei és az átemelőben található szerelvények, csövek (csatlakozó idom, visszacsapó szelep, tolózár, szivattyú vezetőcső, nyomóvezeték stb.) a különböző vegyszerek, valamint a szennyvíz és szennyvízgőz károsító hatásai miatt korrodálódnak, műszaki állapotuk leromlott, az eredeti funkciójuk betöltését már nem garantálják.
A fentiek miatt az átemelő teljes építészeti és gépészeti felújítását irányoztuk elő, melynek során az átemelő betonfelületeinek javítását, vízzárózását, továbbá a visszacsapó szelepek, tolózárak, szivattyú megvezető csövek, valamint a nyomócsövek KPE anyagúra történő cseréjét tervezzük. Ezen felül cserére kerülnek a beépített szivattyúk.
A tervezett felújítás munkálatok során provizórikus üzemet kell fenntartani az átemelőbe érkező szennyvizek zavartalan továbbítása érdekében.

A tervezett rekonstrukció költsége (anyag és munkadíj): **8.000.000 Ft**

II.3. Szegilong LR1 szennyvíz átemelő teljes építészeti és gépészeti rekonstrukciója (~~2019 – 2022. időszak~~ 2018. év)

Az átemelő betonfelületei és az átemelőben található szerelvények, csövek (csatlakozó idom, visszacsapó szelep, tolózár, szivattyú vezetőcső, nyomóvezeték, stb.) a különböző vegyszerek, valamint a szennyvíz és szennyvízgőz károsító hatásai miatt korrodálódnak, műszaki állapotuk leromlott, az eredeti funkciójuk betöltését már nem garantálják.
A fentiek miatt az átemelő teljes építészeti és gépészeti felújítását irányoztuk elő, melynek során az átemelő betonfelületeinek javítását, vízzárózását, továbbá a visszacsapó szelepek, tolózárak, szivattyú megvezető csövek, valamint a nyomócsövek KPE anyagúra történő cseréjét tervezzük. Ezen felül cserére kerülnek a beépített szivattyúk.

A tervezett felújítás munkálatok során provizórikus üzemet kell fenntartani az átemelőbe érkező szennyvizek zavartalan továbbítása érdekében.

A tervezett rekonstrukció költsége (anyag és munkadíj): **8.000.000 Ft**

II.4. Gravitációs szennyvízhálózat aknáinak felújítása (2023 – 2032. időszak)

A VKR gravitációs szennyvízelvezető hálózatának tisztítóaknáin a szennyvíz és szennyvízgőz károsító hatásai miatt helyenként beton- és fémkorrózió jelei mutatkoznak. A betonkorrózió során az akna künete, valamint az oldalfala repedezik, kagylósan töredezik, az aknahágcsók, fedlapok és a fedlapkeretek korrodálnak, repednek, elmozdulnak. Ehhez társul még a környezet használatából (közutak) eredő dinamikus terhelés.
Fentiek alapján a gravitációs szennyvízelvezető rendszeren meglévő beton tisztítóaknák felújítását irányoztuk elő, amelynek során a betonfelületeket kijavítjuk, vízzárózzuk, a korrodált aknahágcsókat műanyag bevonatos hágcsókra cseréljük, a fedlap-keretek betonozását megerősítjük (szükség esetén szintbe emeljük), az elrepedt, korrodált keretet és fedlapot újra cseréljük. Amennyiben szükséges, a teljes akna cserére kerül.

A tervezett felújítás becsült költsége (anyag és munkadíj): **350.000.000 Ft**

II.5. 62 db közterületi szennyvízátemelő teljes építészeti és gépészeti rekonstrukciója (2023 – 2032. időszak)

A VKR-en lévő valamennyi szennyvízátemelő betonfelületei és az átemelőkben található szerelvények, csövek (csatlakozó idom, visszacsapó szelep, tolózár, szivattyú vezetőcső, nyomóvezeték stb.) a szennyvíz és szennyvízgőz károsító hatásai miatt korrodálódnak, műszaki állapotuk folyamatosan romlik, az eredeti funkciójuk betöltését már nem garantálják.
A fentiek miatt a VKR-en meglévő szennyvízátemelők teljes építészeti és gépészeti felújítását irányoztuk elő, amelynek során az átemelő betonfelületeinek javítását, vízzárózását, továbbá a visszacsapó szelepek, tolózárak, szivattyú megvezető csövek, valamint a nyomócsövek KPE anyagúra történő cseréjét tervezzük.
A tervezett felújítás munkálatok során provizórikus üzemet kell fenntartani az átemelőbe érkező szennyvizek zavartalan továbbítása érdekében.

A tervezett felújítás becsült költsége (anyag és munkadíj): **620.000.000 Ft**

II.6. Szennyvíztisztító telep teljes építészeti és gépészeti felújítása (2023 – 2032. időszak)

A VKR-en lévő településeken összegyűjtött és elvezetett szennyvizek tisztítása a Tokaj városban megépült 2400 m^3/d + 100 m^3/d (TFH) kapacitású szennyvíztisztító telepen történik.

A szennyvíztisztító telep műszaki állapota, a műtárgyak, gépészeti berendezések a folyamatos terhelés, üzem hatására, a rendszeres és időszakos karbantartás ellenére is gyengül, romlik, elhasználódik.

Ennek következtében hosszú távon, a stabil és biztonságos üzemeltetés, valamint az élővíz befogadóba bocsátott tisztított szennyvizek minőségének előírások szerinti biztosítása, a környezetvédelmi szempontok maximális betartása érdekében a térségi szennyvíztisztító telep teljes építészeti és gépészeti felújítása válik szükségessé. A felújítás valamennyi technológiai elemre, valamint azok épületére és a védőterületre is ki kell, hogy terjedjen

A tervezett felújítás munkálatok során provizórikus üzemet kell fenntartani, az érkező szennyvizek megfelelő, a környezetet legkevésbé terhelő tisztítása és a jogszabályok, illetve hatósági előírások lehető legteljesebb betartása érdekében.

A tervezett felújítás becsült költsége (anyag és munkadíj): **480.000.000 Ft**

II.7. Szennyvízelvezető és tisztító rendszer teljes elektromos és irányítástechnikai felújítása (2023 – 2032. időszak)

A térségi szennyvízelvezető hálózaton, valamint a központi szennyvíztisztító telepen üzemelő villamos gépek és berendezések elektromos megtáplálása, valamint a rendszer automatikája az évek során használódik, öregszik, elavul, ezért annak hosszú távon szükséges felújítása, illetve a kor követelményeinek megfelelő üzeme elengedhetetlen a biztonságos üzemvitel, a szennyvízelvezetés és –tisztítás, továbbá a környezetvédelmi előírások maximális betartása szempontjából.

A szennyvízelvezető rendszer teljes elektromos és irányítástechnikai felújítása nem vízjogi engedély köteles tevékenység.

A tervezett felújítás becsült költsége (anyag és munkadíj): **150.000.000 Ft**

Gördülő fejlesztési terv a 2018 - 2032. időszakra
BERUHÁZÁSOK ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZATA

A tervet benyújtó szervezet megnevezése: **BORSODVÍZ Zrt.** ellátásért felelős / ellátásért felelősök képviselője / víziközmű szolgáltató
Víziközmű-szolgáltató megnevezése: **Borsodvíz Önkormányzati Közüzemi Szolgáltató Zrt.**
Víziközmű -szolgáltatási ágazat megnevezése: **IVÓVÍZELLÁTÁS**
A Vksztv. 11.§ (4) bekezdés szerinti véleményező fél megnevezése: **Tokaj, Tarcal, Bodrogkeresztúr, Bodrogkisfalud, Szegi, Szegilong, Erdőbénye, Tiszaladány, Tiszatardos, Csobaj, Taktabáj települési Önkormányzatok**
Víziközmű rendszer kódja: **11-18306-1-011-00-07**

A	B	C	D	E	F	G		H	I													
Fontossági sorrend	Beruházás megnevezése	Vízjogi létesítési / elvi engedély száma	Az érintett ellátásért felelős(ök) megnevezése	Tervezett nettó költség [eFt]	Forrás megnevezése	Megvalósítás időtartama		Tervezett időtáv	A beruházás ütemezése a tervezési időszak évei szerint													
						Kezdés	Befejezés	(rövid / közép / hosszú)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	5. számú vízműkút kétutas kommunikáció kiépítése a Tokaji Üzemigazgatósággal és a vízműteleppel	nem releváns	Tokaj, Tarcal, Bodrogkeresztúr, Bodrogkisfalud, Szegi, Szegilong, Erdőbénye, Tiszaladány, Tiszatardos,	3 000	használati díj	2018.01.01	2018.12.31	rövid	X													
2.	Tokaj 1162/3 hrsz. (Jókai út) ivóvízhálózat bővítés D110 172,00 fm hosszban	35500/6923-12/2017	Tokaj Város Önkormányzata	3 514	használati díj	2018.08.01	2018.12.31	rövid	X													
3.	1.,2/a, 3., 8., 9., számú kutak frekvenciaváltóval történő ellátása, irányítástechnikai átalakítással, vezérlési rendszerbe történő beillesztéssel	nem releváns	Tokaj, Tarcal, Bodrogkeresztúr, Bodrogkisfalud, Szegi, Szegilong, Erdőbénye, Tiszaladány, Tiszatardos, Csobaj, Taktabáj települési Önkormányzatok	5 000	használati díj	2019. év	2019. év	közép		X												
4.	16214 fm azbesztcement, 7448 fm acél és 92593 fm KMPVC elosztóhálózat teljes rekonstrukciója - TERVEZÉS + KIVITELEZÉS	engedély szükséges		3 490 000	Önkormányzati saját forrás, vagy pályázat	2023. év	2032. év	hosszú						X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.																						
5.																						
6.																						
7.																						
8.																						
9.																						
10.																						
11.																						
12.																						

Megjegyzés:

15
X

Tokaj ivóvíz VKR
VKR neve: **V70**
VKR azonosítója: **11-18306-1-011-00-07**
2018 évi 1. számú módosítás

Beruházási, valamint felújítási és pótlási terv műszaki szükségességét indokló alátámasztás – fontossági sorrendben

A VKR-en a 2018. évre figyelembe vehető, korábbi években keletkezett és fel nem használt használati díjak rendelkezésre álló összege: ~~10.567.214 Ft~~. **11.648.084 Ft**

A használati díjat 2018. évre ~~15 %~~ **44,1 %-ban tartalék keret formájában kívánjuk fenntartani**, az 58/2013. (II.27.) Korm. rendelet 90/C. § (2) bekezdése szerint, az I. ütemben a tervezési időszakban előre nem látható körülmények miatt a rendkívüli helyzetből adódó azonnali feladatok elvégzésére. Ennek összege ~~1.585.082 Ft~~ **5.134.766 Ft.**

A tartalék kereten felül fennmaradó, ~~8.982.132 Ft~~ **6.513.318 Ft-ból** ~~1 db~~ 2 db beruházást tervezünk 2018. évben.

I. Beruházás:

A VKR tekintetében az alábbi beruházásokat terveztük:

I.1. 5. számú vízműkút kétutas kommunikáció kiépítése (2018. év)

A Tokaj térségi vízmű vízbázisának 5. számú kútjának vezérléséhez, a kút üzemének nyomon követéséhez, a termelés volumenének mindenkori távoli szabályozásához, a hibák azonnali észleléséhez a kút és a vízműgépház között egy kétutas kommunikációt biztosító PLC-s, rádiós jeltovábbítású rendszert szükséges kiépíteni.
Az elektromos berendezések vezérlését biztosító PLC-k üzeméhez az elektromos megtáplálást is ki kell építeni, továbbá a beadott jeleket feldolgozó hardvert és szoftvert ki kell bővíteni (az adatokat a vízminőség-javító KEOP beruházás során megvalósított irányítástechnikai rendszerbe kell illeszteni).

A tervezett beruházás (tervezés és kivitelezés) költsége: **3.000.000 Ft**

I.2. Tokaj, 1162/3 hrsz. (Jókai út) ivóvízhálózat bővítés

Az Önkormányzat lakóingatlanok kialakítását tervezi a 1163/3 hrsz.- (Jókai út) ingatlan mentén ezért szükséges az utca közművesítése. A tervezett vízvezeték D110 KPE (P10)

SDR17csőből épül, teljes hossza 172 m, 1 db csomópont építés, 1 db DN100 FF. tűzcsap telepítéssel.

A tervezett beruházás költsége: **3.513.318 Ft**

I.3. Az 1., 2/a., 3., 8., 9., számú kutak frekvenciaváltóval történő ellátása, irányítástechnikai átalakítással, vezérlési rendszerbe történő beillesztéssel (2019 – 2022. időszak)

A kútszivattyú lágy indítását, valamint a beadott nyersvíz mennyiségét a szivattyú munkapontjának változtatásával szabályzó frekvenciaváltó biztosítja. Indokolt a kutak frekvenciaváltóval történő ellátása, irányítástechnikai átalakítással, vezérlési rendszerbe történő beillesztéssel.

Irányítástechnika szükséges eszközök, vezérlés és adatátvitel:

- PC-program
- PLC program
- Siemens PLC S7-1200 + be. ill. kimenetek függvényében digitális, analóg bővítő
- Rádió Icom IC-F200
- Rádió modem S7-200
- Antenna + tartozékok
- Glóbus vízszintmérés

A tervezett beruházás költsége (anyag és munkadíj): **5.000.000 Ft**

I.4. Azbesztcement, acél és KMPVC elosztóhálózat teljes rekonstrukciója – tervezés és kivitelezés (2023 – 2032. időszak)

Hosszú távon a települési elosztóhálózat kritikus elemeit, amelyek a használat során elöregedhetnek (pl. 16214 m azbesztcement, 7448 fm acél és 92593 m KMPVC vezetékek, szerelvények, tűzcsapok, közkifolyók, aknák, bekötések) átfogó rekonstrukció keretében javasolt átépíteni. A tervezett beruházás vízjogi létesítési engedély köteles tevékenység.
A javasolt beruházás becsült költsége (tervezés, kivitelezés, építés alatti provizor ellátás) kb. **3.490.000.000 Ft.**

A VKR vonatkozásában a jelenlegi fogyasztási volumen alapján 15 évre számított használati díj – mint jelenleg figyelembe vehető forrás – kb. 64.000.000 Ft. Ez nem jelent megfelelő fedezetet egy átfogó víziközmű fejlesztési beruházáshoz.
A jövőben a víziközmű rendszer fejlesztését, rekonstrukcióját igénylő beruházást más forrás (önkormányzati, magán forrás vagy pályázat) alapján szükséges megvalósítani.

II. Felújítás – Pótlás:

A Tokaj térségi VKR-en 2018. időszakokban nem terveztünk víziközmű felújítást, illetve pótlást.
Ennek oka a vízellátó rendszer általánosan megfelelő műszaki állapota (a víziközmű rendszeren az ivóvízminőség-javító és Svájci (SH/3/11) program keretében 2016. évben jelentős fejlesztés történt, amelynek során a vízkezelési technológia és az elosztóhálózat egy része is megújult).

II.1. A településeken lévő közkifolyók, tűzcsapok, tolózáraknák teljes felújítása (2023 – 2032. időszak)

Hosszú távon a települési elosztóhálózatok azon aknáit, szerelvényeit, amelyek a használat során elöregedhetnek (pl. tűzcsapok, közkifolyók, aknák) cserélni, illetve felújítani szükséges, azok stabil, megfelelő üzeme és a vízellátás biztonságának folyamatos fenntartása érdekében. Az egyes szerelvények felújítása, pótlása nem vízjogi engedély köteles tevékenység.
A felújítások, pótlások becsült költsége: kb. **300.000.000 Ft**

II.2. Vízbázis, vízkezelési technológia, vízműépület, védőterületek átfogó felújítása (2023 – 2032. időszak)

A települések ivóvízellátását biztosító vízbázis és vízműtelep üzeme jelenleg stabil, a kívánt igényeket mind mennyiségileg, mind minőségileg biztosítja. Azonban a vízellátás mindenkori biztonságos megteremtéséhez – a rendszeres és időszakos karbantartási, javítási feladatokon túl – a vízműkutak, víztisztítási és fertőtlenítési technológia, valamint ezek épületeinek, védőterületeinek, valamint a vízműtelepen meglévő közbenső tárolóterek átfogó felújítása szükséges, amelyet hosszú távon tervezünk ütemezni és elvégezni.
A vízbázis és vízműtelep építészeti és gépészeti felújítása, pótlása nem vízjogi engedély köteles tevékenység, azonban a felújítás ideje alatt provizórikus üzemet kell biztosítani.

A felújítások becsült költsége: kb. **140.000.000 Ft**

II.3. Ivóvíztároló magaslati medencék teljes építészeti és gépészeti felújítása (2023 – 2032. időszak)

A települések ivóvízellátásának nyomását, a fogyasztási ciklusok kiegyenlítését a meglévő, vízműtelepi összesen 700 m^3 térfogatú térszinti medencék, valamint a települési, összesen 2000 m^3 térfogatú magaslati ivóvíz tárolómedencék és összesen 600 m^3 térfogatú víztornyok biztosítják, amelyek a vízellátás szempontjából alapvető jelentőségű vízilétesítmények.
A biztonságos, stabil ivóvízellátás mindenkori megteremtéséhez a víztároló medencék kifogástalan állapota szükséges, így az időszakos rendszeres karbantartási munkák

ellenére, hosszabb távon elengedhetetlen azok átfogó építészeti és gépészeti felújítása.
A medencék és szerelvényeik felújítása, pótlása nem vízjogi engedély köteles tevékenység.

A felújítások, pótlások becsült költsége: kb. **150.000.000 Ft**

II.4. Nyomásfokozó telepek teljes építészeti és gépészeti felújítása (2023 – 2032. időszak)

A települések közötti ivóvíz továbbítást a meglévő nyomásfokozók biztosítják, amelyek az ivóvíz továbbítás szempontjából alapvető jelentőségű vízilétesítmények.
A biztonságos, stabil ivóvízellátás mindenkori megteremtéséhez a nyomásfokozók kifogástalan állapota szükséges, így az időszakos rendszeres karbantartási munkák ellenére, hosszabb távon elengedhetetlen azok átfogó építészeti és gépészeti felújítása, a szivattyúk cseréje.
A nyomásfokozók és szerelvényeik felújítása, szivattyúk cseréje, pótlása nem vízjogi engedély köteles tevékenység.
A felújítások, pótlások becsült költsége: kb. **60.000.000 Ft**

II.5. Ivóvízellátó rendszer irányítástechnikai rendszerének és elektromos ellátásának teljes felújítása (2023 – 2032. időszak)

Az ivóvízellátó rendszeren üzemelő villamos gépek és berendezések elektromos megtáplálása, valamint a rendszer automatikája az évek során használódik, öregszik, elavul, ezért annak hosszú távon szükséges felújítása, a kor követelményeinek megfelelő üzeme elengedhetetlen a biztonságos üzemvitel és vízellátás szempontjából.
A vízellátó rendszer elektromos és irányítástechnikai felújítása nem vízjogi engedély köteles tevékenység.

A felújítások, pótlások becsült költsége: kb. **50.000.000 Ft**

A hosszú távon tervezett felújításokat – a képződő használati díj elégtelen összege miatt – más forrás (önkormányzati, magán forrás, vagy pályázat) alapján javasoljuk megvalósítani.

ELŐTERJESZTÉS

a Központi Orvosi ügyelet feladatellátási szerződés elfogadásához

Tisztelt Képviselő-testület!

A tokaji kistérség önkormányzatai közigazgatási területén a központi házi-és gyermek orvosi ügyeleti feladatokat jelenleg az OXYTRANS Kft. (3400 Mezőkövesd, József Attila u. 3.) látja el a Tokaji Többcélú Kistérségi Társulás 11 települése vonatkozásában.

Tokaji Többcélú Kistérségi Társulás és az OXYTRANS Kft. között 2018. március 11. napjától 24 hónap időtartamra jött létre megbízási szerződés, melyet a megbízott 2018. október 10. napján írásban felmondott.

A megbízási szerződés felmondásában az OXYTRANS Kft arra hivatkozik, hogy a jelenlegi finanszírozás mellett, mely a NEAK és az önkormányzati hozzájárulásból tevődik össze, a háziorvosi ügyelet havi bruttó 400.000.- Ft veszteséget termel. Álláspontja szerint jelenleg havi 100 Ft/fő/hó hozzájárulás emelkedés lenne indokolt az orvosi ügyelet biztonságos működése érdekében. (Megjegyzem, hogy a havi 100 Ft/fő/hó hozzájárulás emelkedés 1.284.000.- Ft plusz bevételt jelentene a Kft részére a havi 400.000.- Ft veszteséggel szemben.)

A Társulás önkormányzatainak képviselői egyöntetűen úgy foglaltak állást, hogy fenti pénzügyi követelés irreális és teljesíthetetlen.

Az OXYTRANS Kft által írásban benyújtott felmondás rendkívül nehéz helyzetbe sodorta a kistérség településeit, különös tekintettel a szerződés 60 napos felmondási idejéből eredő, 2018. december 9. napján megszűnő ügyeleti ellátásra. Közismert tény, hogy az karácsonyi és újévi ünnep fokozott igénybevételt jelent az orvosi ügyelet vonatkozásában, plusz kiadásokat is jelentve ezzel.

Tekintettel arra, hogy az önkormányzatok kötelező feladatai közé tartozik az orvosi ügyelet biztosítása, ezen feladat ellátása érdekében sürgősen alternatívákat kellett kidolgoznunk.

2013-ban már felmerült az az opció, hogy az orvosi ügyeleti feladatok ellátását a Kistérség adja át a Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság részére. Jelen helyzetben szintén ezt a megoldást kellene preferálni, ugyanis az hosszútávon több előnnyel is jár:

- Az Egészségfejlesztő Központ az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő társaság, ha több anyagi forrást kell beinvesztálni az orvosi ügyeleti feladatok ellátásába, akkor inkább a saját gazdasági társaságunkat finanszírozzuk, mint egy idegen céget.
- Az Egészségfejlesztő Központ vonatkozásában nem kell évente közbeszerzési eljárást lefolytatni, feladat-ellátási szerződés keretében az orvosi ügyeleti feladatok átadhatóak.
- Az Egészségfejlesztő Központ egy nonprofit társaság, a Kft a feladatellátás során nem a nyereségre törekszik, így az jóval olcsóbb lehet az önkormányzatok számára, mint a profitorientált gazdasági társaság esetében. A jelenlegi 129,- Ft/fő/hó hozzájárulással szemben ugyan ebben az esetben 160,- Ft/fő/hó hozzájárulást kellene fizetnünk, azonban ez még mindig jelentősen kevesebb, mint az Oxytrans által kért 229,- Ft/fő/hó hozzájárulás.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a határozati javaslatot megtárgyalni és elfogadni szíveskedjen.

Tarcal, 2018. október 24.

Butta László
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

Tárgy: *A központi alapellátási orvosi ügyelet megszervezéséről szóló feladat-ellátási szerződés elfogadása*

A képviselő-testület

1. úgy dönt, hogy 2018.december 10. napjától a Központi alapellátási orvosi ügyeleti feladatellátást a Tokaji Többcélú Kistérségi Társulás keretében át kívánja adni a Társulás többségi tulajdonában lévő Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság részére.

2. elfogadja jelen határozat mellékletét képező, a központi alapellátási orvosi ügyeleti Feladat-ellátási szerződését.

3. felhatalmazza a polgármestert, hogy a Tokaji Többcélú Kistérségi Társulás Társulási Tanács ülésén az 1. és 2. pontban foglalt döntését képviselje.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

1. melléklet a ...../2018. (.....) határozathoz

Feladat- ellátási szerződés

Központi alapellátási orvosi ügyelet megszervezéséről

amely létrejött :

- egyrészről : **a Tokaji Többcélú Kistérségi Társulás**
  (székhely: 3910. Tokaj Rákóczi u. 54

  Képviseletében Posta György elnök)

mint a feladatot 2018. december 9. napjáig ellátó társulás (továbbiakban:: **Társulás),**

- másrészről **Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság**
  székhelye: 3910 Tokaj, Bodrogkeresztúri út 52/a.

  cégjegyzékszáma: Cg. 05-09-016257.

  adószáma: 14460706-2-05

  KSH számjele: 14460706-8621-599-05

  képviseli: **Dr. Szentesiné dr. Sallai Zsuzsanna ügyvezető,**

mint a feladatot átvevő és ellátó (továbbiakban: **Tokaji Egészségfejlesztő Központ)**

között a központi alapellátási orvosi ügyeleti feladatok ellátása tárgyában a mai napon, az alábbi feltételek szerint :

1.) A Tokaji Többcélú Kistérségi Társulás a tag önkormányzatok részére 2005. július 1. napjától a háziorvosi, házi gyermekorvosi alapellátáshoz kötődő ügyelet ellátásáról szóló szerződések szerint vállalta a központi orvosi ügyeleti ellátást (továbbiakban: Központi Orvosi Ügyelet) biztosítását.

2.) Szerződő felek kijelentik és rögzítik, hogy a Társulás a Központi Orvosi Ügyeleti feladatokat 2018. december 9. napjáig az **Oxytrans Kft** –vel (székhelye:3400 Mezőkövesd, József A. u. 3.) kötött megbízási szerződés alapján látja el, mely időponttól hivatkozott megbízási szerződés felmondás útján megszűnik.

3.) A Társulás tag önkormányzatai kijelentik, hogy 2018. december 10. napjától a Központi Orvosi Ügyeletet a tag önkormányzatok többségi tulajdonában lévő Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Kft. –n keresztül kívánják biztosítani.

4.) A Társulás átadja, Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Kft pedig átvállalja Önkormányzatok közigazgatási területén a Központi Orvosi Ügyelet komplex szervezését, jogszabályokban meghatározott és az egészségügyi szakmai szabályokban leírt tartalmi követelményeknek megfelelő, előírt szakmai színvonalú működtetését jelen szerződésben szabályozott feltételek szerint.

5.) Központi Orvosi Ügyelet helye: 3910 Tokaj, Bodrogkeresztúri út 52/a.

6.) A Központi Orvosi Ügyelet ellátási ideje:

a) hétköznap 16.00 órától másnap reggel 8.00 óráig,
b) heti pihenőnapon, munkaszüneti napon a pihenőnap, munkaszüneti nap reggel 8.00 órától az azt követő első munkanap 8.00 óráig tart.

7.) A Társulás hozzájárul, hogy Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Kft a Központi Orvosi Ügyelet működtetésére jelen szerződés alapján a Borsod –Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Szerencsi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályától működési engedély kérjen.

8.) A Társulás hozzájárul, hogy a Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Kft jelen szerződés alapján az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral közvetlenül finanszírozási szerződést kössön a 4.) pontban rögzített feladat vonatkozásában, és a finanszírozás összege közvetlenül a Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Kft számlájára kerüljön átutalásra.

9.) Szerződő Felek rögzítik, hogy Központi Orvosi Ügyelet működési engedélyének beszerzésére, a finanszírozási szerződés megkötésére, és minden, a Központi Orvosi Ügyelet működésével kapcsolatos szerződés megkötésére Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Kft jogosult és egyben köteles.

10.)Társulás kijelenti, hogy 2018. december 9. napjával az Országos Egészségbiztosítási Pénztárnál kezdeményezi az Oxytrans Kft-vel kötött finanszírozási szerződés megszüntetését, valamint a működési engedély visszavonását a Borsod –Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Szerencsi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályánál.

11.)Társulás 2018. december 10. napjával leltár szerint a Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Kft részére térítésmentesen, ingyenes használatba adja az 1. pontban körülírt szerződés fennállása alatt beszerzett tárgyi eszközöket, gondoskodik a feladatellátáshoz kapcsolódó, általa kötött szerződések megszüntetéséről. Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Kft a használatra átvett tárgyi eszközöket kizárólag a jelen megállapodás tárgyát képező orvosi ügyeleti ellátás során használhatja. Az így átadott tárgyi eszközök továbbra is a Társulás tulajdonát képezik.

12.)Felek rögzítik, hogy 2018. december 10. napjától Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Kft részére Tokaj Város Önkormányzata 1 db ügyeleti célokat szolgáló Suzuki típusú gépjárművet térítésmentesen használatba ad.

13.)Jelen szerződés hatályba lépésének napjától a Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Kft köteles gondoskodni

a.) a működéshez szükséges 5.) pont szerinti rendelő és kapcsolódó helyiségeinek a mindenkori hatályos jogszabályok által előírt alapfelszerelés körébe tartozó műszerek, berendezési tárgyak 100.000.-Ft/év összeghatár alatti biztosításáról, a Társulástól átvett tárgyi eszközök rendeltetésszerű használatáról, pótlásáról, kiegészítéséről,
b.) a rendelő és a kapcsolódó helyiségek közüzemi díjának megfizetéséről,
c.) a veszélyes hulladék kezeléséről és ártalmatlanításáról,
d.) a működtetéshez szükséges felelősségbiztosítás megkötéséről,
e.) a feladatellátáshoz szükséges személyi feltételek megteremtéséről,
f.) a tevékenységhez előírt nyilvántartások vezetéséről, információk szolgáltatásáról.

14.)A Társulás és Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Kft rögzítik, hogy a Központi Orvosi Ügyelet működtetéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek költségeinek fedezeteként elsődlegesen „az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendeletben biztosított pénzeszközök szolgálnak, a finanszírozás kizárólag a Központi Orvosi Ügyelet kiadásaira használható fel.

15.)A tag önkormányzatok a feladat ellátásához a tárgyévet megelőző év január 1-jei lakosságszámuk arányában 160.-Ft/fő/hó támogatást nyújtanak, mely összeget havonta tárgyhó 4-ig átutalnak a Tokaji Többcélú Kistérségi Társulás 68500012-11056861-00000000 számú bankszámlájára. A Társulás a Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Kft által benyújtott számla alapján, a tárgyhó 5. napjáig a Tokaji Egészségfejlesztő Központ .....számú bankszámlájára átutalja a hozzájárulás összegét. Amennyiben a tag önkormányzat a Társulás számlájára fenti időpontig nem utalja át a hozzájárulás összegét, a Társulás jogosult a szerződés mellékletét képező felhatalmazó levél alapján azonnali beszedési megbízás benyújtására a tag önkormányzat számlája ellen.

16.)A Tokaji Egészségfejlesztő Központ vállalja, hogy a feladatellátással kapcsolatos bevételeit és kiadásait az erre a célra nyitott, elkülönített számlán kezeli.

17.)Szerződő Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy legkésőbb a tárgyév november 30. napjáig – a Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Kft-nek az ügyeleti ellátás teljesítéséről, tapasztalatairól, mutatóiról, költségeinek alakulásáról szóló írásbeli beszámolója alapján - a szerződést felülvizsgálják, és figyelembe véve a működés során szerzett tapasztalatokat, a Központi Orvosi Ügyelet központi támogatásának mértékét, közösen meghatározzák a működési költségekhez való hozzájárulás következő évre fizetendő lakosonkénti összegét.

18.)Szerződő Felek kijelentik, hogy jelen szerződés rendelkezéseit, az abban szabályozott feladatellátást a Társulás és a Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Kft egymás között közös megegyezéssel bármikor módosíthatják, kiegészíthetik vagy megszüntethetik. Jelen szabályozás kifejezetten alkalmazandó a Társulás jogutód nélküli megszűnése esetén.

19.)Jelen szerződés módosítását bármelyik fél kezdeményezheti. A módosításra vonatkozó szándékot a kezdeményező fél legalább 30 nappal korábban köteles jelezni.

20.)A felek jelen szerződést a másik félhez írásban intézett felmondással megszüntethetik. A szerződést a felek 6 (hat) hónapos felmondási idő betartásával mondhatják fel. A felmondás csak az adott hónap utolsó napjára vonatkozhat.

21.)A jelen szerződés rendkívüli felmondással akkor szüntethető meg, ha valamelyik fél a jelen szerződésben, vagy jogszabályban meghatározott lényeges kötelezettségét jelentős mértékben megszegi, különösen, ha:

a.) a Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Kft legalább 8 napon keresztül a jelen szerződésben leírt módon nem biztosítja a központi orvosi ügyeleti ellátást,

b.) a Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Kft központi ügyeleti ellátás végzéséhez szükséges bármely engedélyét visszavonták.

c.) a Társulás a feladat ellátásához szükséges támogatás kiegyenlítésének összegével 2 havi késedelembe esik.

22.)A felmondási idő alatt a Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Kft köteles az ügyeleti ellátást folyamatosan biztosítani, és ezen időszak alatt részére az ügyeleti ellátás biztosításához feltétlenül szükséges, indokolt és igazolt költségeit a Társulás megtéríti.

23.)Szerződő Felek kijelentik, hogy a jelen szerződésből és feladatellátásból eredő vitás kérdéseket elsődlegesen tárgyalásos úton, egyeztetéssel kívánják rendezni, melyek eredménytelensége esetére kikötik – hatáskörtől függően – a Szerencsi Járásbíróság vagy a Miskolci Törvényszék kizárólagos illetékességét.

24.)Jelen szerződés 2018. december 10-től kezdődő hatállyal, határozatlan időre jön létre.

25.)A felek a jelen szerződésben nem szabályozott kérdések tekintetében a Ptk. és a vonatkozó egészségügyi szabályok rendelkezéseit tekintik irányadónak.

Jelen szerződést a Tokaji Többcélú Kistérségi Társulás a ../2018 (X. ..) TT határozatával jóváhagyta, melyben foglalt felhatalmazással élve, mint a társulási akarattal teljességgel megegyezőt, elolvasás és közös értelmezés után a felek helybenhagyólag aláírták.

Tokaj, 2018. október ....

Társulás Képviseletében:

Posta György

Elnök

Tokaji Egészségfejlesztő Központ Nonprofit Kft képviseletében:

dr. Szentesiné dr. Sallai Zsuzsanna

ügyvezető

I.	BEVÉTELEK			
A.	*Egészségügyi sz*			
		TVK pontérték		FT értéken
	NEAK támogatás			1 282 210 Ft
	Önkormányzati támogatás (160,-Ft/fő)			2 055 680 Ft
	Összesen:			
B.				
	ÖSSZESEN:			3 337 890 Ft
II.	KIADÁSOK			
A.	*Egyéb kiadások*			
	üzemanyag			114 950 Ft
	autó biztosítás			1 500 Ft
	karbantartás			25 000 Ft
	fogyóanyag			50 000 Ft
	Összesen:			191 450 Ft
B.	*Orvosok díjazása*			
	hétköznap 15 óra			1 071 000 Ft
	hétvége, ünnepnap 24 óra			734 400 Ft
	Asszisztensek			
	hétköznap,			268 800 Ft
	hétvége, ünnepnap			172 800 Ft
	gépkocsivezetők			
	hétköznap			268 800 Ft
	hétvége, ünnepnap			172 800 Ft
	Összesen:			2 688 600 Ft
C.				
	OMSZ díszpécseri díj			100 000 Ft
	rezsi költség			50 000 Ft
	rendkívüli kiadás 10 %			300 493 Ft
	Összesen:			450 493 Ft
D.	*Adminisztratív ko*			
	Összesen:			0 Ft
E.	*Vállalkozási szerződések*			
	Összesen:			0 Ft
F.	*Fogyóanyag*			
	Összesen:			
	KIADÁSOK Összesen:			3 330 543 Ft
III.	EREDMÉNY			7 347 Ft

E L Ő T E R J E S Z T É S

a belterületi ingatlanokon fennálló építési tilalmak megszüntetéséhez

Tisztelt Képviselőtestület!

A legutóbbi ülésen felmerült egy olyan javaslat, mely szerint nézzük meg, hogy mely ingatlanok esetében található az ingatlannyilvántartásban olyan építési tilalom bejegyzése, amely iránt a volt Községi Tanács intézkedett, vizsgáljuk meg ezek indokoltságát, s amennyiben fenntartásuk feltételei nem állnak fenn, úgy intézkedjünk megszüntetésükről, törlésükről.

A rendelkezésünkre álló dokumentációk áttekintését követően megállapítottuk, hogy 15 ingatlan esetében található az ingatlannyilvántartásban olyan építési tilalom bejegyzése, amelyekre a Községi Tanács VB intézkedése alapján került sor.
A határozati javaslatban megjelölt ingatlanok esetében / 12 ingatlan / az a véleményünk, hogy az építési tilalom fenntartása az ingatlanok jelenlegi, vagy jövőbeni hasznosítását megnehezíti, a tulajdonosok tervezett, bejelentéshez vagy engedélyhez kötött építési munkáinak elvégzését akadályozza. Ezen ingatlanok esetében javasoljuk az építési tilalom megszüntetését, törlését.

A belterületi 186 hrsz-ú, kivett temető megnevezésű, természetben a Keresztúri úton található „Vigyorgó" temető, valamint a Szőlőhegy utcán a Tóth Veronika és testvére tulajdonában álló 644/4 hrsz-ú kivett, pince, udvar megnevezésű, valamint a Tarcali Attila és társai tulajdonában lévő 644/2 hrsz-ú kivett présház elnevezésű ingatlanok esetében azonban indokoltnak tartjuk az építési tilalmak fenntartását, ezért ezen ingatlanok adatainak feltüntetését a határozati javaslatból mellőzzük.

Tarcal, 2018.október 18.

Butta László
polgármester

Dr. Kovács Zoltán
jegyző

H A T Á R O Z A T I J A V A S L A T

Tárgy: Belterületi ingatlanokon fennálló építési tilalom megszüntetéséről tájékoztatás.

Tarcal Község Önkormányzatának Képviselőtestülete megállapítja, hogy az 5/2005(IV.12.)számú a Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Tervről (továbbiakban: hatályos HÉSZ) szóló rendelet megalkotásával, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII .törvény 20.§.(2) bekezdésében foglalt kötelezettségének – változási, telekalakítási és építési tilalmak felülvizsgálatának (továbbiakban: tilalmak) – eleget tett.

A Képviselőtestület azzal, hogy a hatályos HÉSZ-ben tilalmakról nem rendelkezett, illetve a HÉSZ elfogadásával egyidejűleg döntött a 2/4-17/1985. számú Tanácsi határozattal elfogadott összevont rendezési terv hatályon kívül helyezéséről, deklarálta a korábban elrendelt tilalmak megszüntetését.

A Képviselőtestület ezért a telekalakítási és építési tilalom elrendeléséről szóló 24/2009(IX.30.) NFGM rendelet (továbbiakban: Rend.) 5.§. (1) bekezdésében meghatározott jogkörében felhívja a jegyzőt, hogy a

- **Tarcal belterület 291. hrsz-ú, természetben Tarcal Klapka tér 1. szám alatti, Közpark,**
- **Tarcal belterület 292. hrsz-ú, természetben Mudri József lakóháza mögött, a Klapka térre néző, beépítetlen terület,**
- **Tarcal belterület 317/2 hrsz-ú, természetben a Bús Márk és társa tulajdonában lévő lakóházzal együttesen használt, kivett gazdasági épület és udvar,**
- **Tarcal belterület 536 hrsz-ú, természetben a Könyves Kálmán utca Tokaj felőli részén található, beépítetlen terület,**
- **Tarcal belterület 611. hrsz-ú, természetben Fő u. 110. szám alatti több lakásos lakóház,**
- **Tarcal belterület 619. hrsz-ú, természetben Fő u. 100. szám alatti lakóház, udvar,**
- **Tarcal belterület 630. hrsz-ú, természetben Templom köz 1. szám alatti lakóház, udvar,**
- **Tarcal belterület 643. hrsz-ú, természetben Szőlőhegy u. 1. szám alatti napközi otthon,**
- **Tarcal belterület 821. hrsz-ú, természetben a Munkácsy M. u. 38. sz. ingatlannal szomszédos lakóház, udvar,**
- **Tarcal belterület 822/1 hrsz-ú, természetben a Munkácsy M. u. 38. szám alatti lakóház, udvar,**
- **Tarcal belterület 823. hrsz-ú, természetben Fő u. 83. szám alatti kivett lakóház udvar, gazdasági épület,**

- **Tarcal belterület 821/1 hrsz-ú, természetben Fő u. 75/1. szám alatti kivett gazdasági épület, udvar**

ingatlanokat érintő építési tilalom megszüntetéséről, - melyek bejegyzésére 1983-ban a Tarcal Községi Tanács VB. határozata alapján került sor – haladéktalanul tájékoztassa az ugyanezen rendelet 4.§-ában megjelölteket, intézkedjen a ingatlannyilvántartásba bejegyzett építési tilalmak törléséről.

A Rend. 2.§.(3) bekezdése szerinti határozatlan idejű tilalom fenntartásának feltételei nem állnak fenn.

Felelős: jegyző
Határidő: azonnal

Határozati javaslat

Tárgy: önkormányzati tulajdonú zártkerti ingatlanokon található lábon álló fatömeg értékesítése a NAGY-OR-FA Kft részére.

Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete megbízza polgármesterét, hogy kössön adás-vételi szerződést az önkormányzati tulajdonban álló, alábbi zártkerti ingatlanokon található mintegy 240m3 / plusz-mínusz 20% / mennyiségű, lábon álló fatömeg értékesítésére a NAGY.OR-FA Kft / 3994. Pálháza, Szűcs tanya 1. adószáma: 25778337-2-05, cégjegyzékszám: 05-09-029255/-vel.

- 2512. hrsz. erdő 0,45 ha
- 2515 hrsz. erdő 0,23 ha
- 2520 hrsz. fásított ter.,rét 0,9 ha
- 2441 hrsz. legelő,erdő 1,4 ha
- 2742 hrsz. rét,erdő 0,2 ha
- 2745 hrsz. fásított terület 0,04 ha
- 2746 hrsz, fásított terület 0,07 ha
- 2747 hrsz, fásított terület 0,05 ha
- 2774 hrsz, erdő 0,56 ha
- 2780 hrsz, fásított terület 0,08 ha
- 2781 hrsz. erdő 0,37 ha
- 2783 hrsz, erdő 0,80 ha

A vevő köteles a lábon álló fatömeget kitermelni, az érintett területen a bozót irtását, a terület kitakarítását elvégezni, valamint a termeléshez szükséges engedélyeket megszerezni.
A Képviselőtestület a vételárat 10.000Ft+ÁFA/m3 összegben határozza meg.
A szerződéskötés feltétele, hogy a szerződéskötéssel egyidejűleg a vevő 2.400.000Ft+ÁFA összegű foglalót fizessen be, utaljon át az önkormányzat bankszámlájára.

A Képviselőtestület megbízza a polgármestert, hogy az adás-vételi szerződést a Képviselőtestület nevében írja alá.

Felelős: polgármester, jegyző
Határidő: 2018. október 31.

E L Ő T E R J E S Z T É S

önkormányzati tulajdonú saját használatú utak értékesítéséhez

Tisztelt Képviselőtestület!

A Tarcal Kis homokos tanya tulajdonosa, Barcza Zsolt Ebes Sarkadi tanyai lakos vételi ajánlatot tett a határozati javaslatban foglalt két db ingatlan megvásárlására, mely ingatlanok közül a 0410/7 hrsz.ú , kivett, saját használatú út megnevezésű ingatlan gyakorlatilag a Kis homokos tanyán belül található, a tanya bejáratát lezáró kapu mögött, míg a 0409/2 hrsz-ú, kivett saját használatú út, árok megnevezésű ingatlan a Kis homokos tanyát északról határolja.

A 0410/7 hrsz-ú saját használatú utat eddig is csak a tanya mindenkori tulajdonosa használhatta, ezért értékesítése a tanya tulajdonosa részére senki más érdekét nem sérti, a 0409/2 hrsz-ú saját használatú út környezetében lévő, s nem Barcza Zsolt tulajdonában álló ingatlanok pedig, ezen saját használatú út értékesítését követően is, minden nehézség nélkül más önkormányzati tulajdonú közutakról megközelíthetőek.

Mindezek alapján javasoljuk a két saját használatú út értékesítését! Tájékoztatásul közöljük, hogy a Haladás utcai árok ingatlant 70Ft/m2+ÁFA áron értékesítettük nem régen napelemes kiserőmű létesítésére, illetve termőföldet értékesítettünk Lengyel György, Bekényi János részére, 110Ft/m2 áron. A két saját használatú út érték nélkül szerepel nyilvántartásunkban.

A hatályos jogszabályok értelmében az önkormányzatok tulajdonában lévő **közutak forgalomképtelenek**, azonban figyelemmel arra, hogy a jelzett ingatlanok **saját használatú útként szerepelnek** az ingatlannyilvántartásban, s egyébként ténylegesen is saját használatú útként funkcionáltak, s funkcionálnak, **ezért értékesítésüknek jogi akadálya nincs.**

Vagyonrendeletünk szerint a nettó 5 millió forint értéket el nem érő vagyonelemek értékesítését nyilvánosan meg kell hirdetni, s a hirdetmény levételét követően a legjobb ajánlatot adott személlyel kell az adás-vételi szerződést megkötni.
Tekintettel arra, hogy a határozati javaslatban szereplő saját használatú utaknak nem a Kis homokos tanya tulajdonosának történő értékesítésével, a tanya tulajdonosát az ingatlana használatában ellehetetlenítenénk, azt gondoljuk, hogy ebben az esetben akkor járunk el helyesen, ha a kérdéses ingatlanokat nem hirdetjük meg nyilvánosan értékesítésre.

Tarcal, 2018. október 18.

Butta László
polgármester

Dr. Kovács Zoltán
jegyző

H a t á r o z a t i j a v a s l a t

Tárgy: önkormányzati tulajdonú külterületi ingatlanok – saját használatú út és árok - értékesítése.

Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete megbízza polgármesterét, hogy kössön adás-vételi szerződést Barcza Zsolt /sz. Debrecen, 1969. 11.11. an. Győri Erzsébet / 4211 Ebes, Sarkadi tanyai lakos vevővel, az önkormányzati tulajdonban álló

- 0409/2 hrsz-ú, 2680 m2 nagyságú, kivett saját használatú út, árok megnevezésű, valamint a
- 0410/7 hrsz-ú, 1310 m2 nagyságú, kivett saját használatú út megnevezésű,

természetben a Tarcal Kis homokos tanyán belül és tanya mellett található ingatlanokra, 150 Ft/m2 +ÁFA eladási ár figyelembe vételével, összeségében 598.500Ft+ÁFA , azaz Ötszázkilencvennyolcezerötszáz forint+ÁFA eladási áron.

A vevő a vételárat egy összegben, a szerződés aláírásával egyidejűleg köteles az eladó részére készpénzben, vagy átutalással megfizetni.
A Képviselőtestület felhatalmazza a polgármestert, hogy az adás-vételi szerződést a Képviselőtestület nevében írja alá.

Felelős: polgármester
Határidő: 2018. október 31.

Szerencsi Járási Hivatal Földhivatali Osztály
Szerencs 3900, Kossuth tér 8. Pf. 55

E-hiteles térképmásolat - Teljes másolat

2018.10.10 10:01:19

Helyrajzi szám: TARCAL külterület 409/2

Megrendelés szám: 7/1091/2018

Méretarány: 1 : 4000

Térrajzszám: 11965830002018

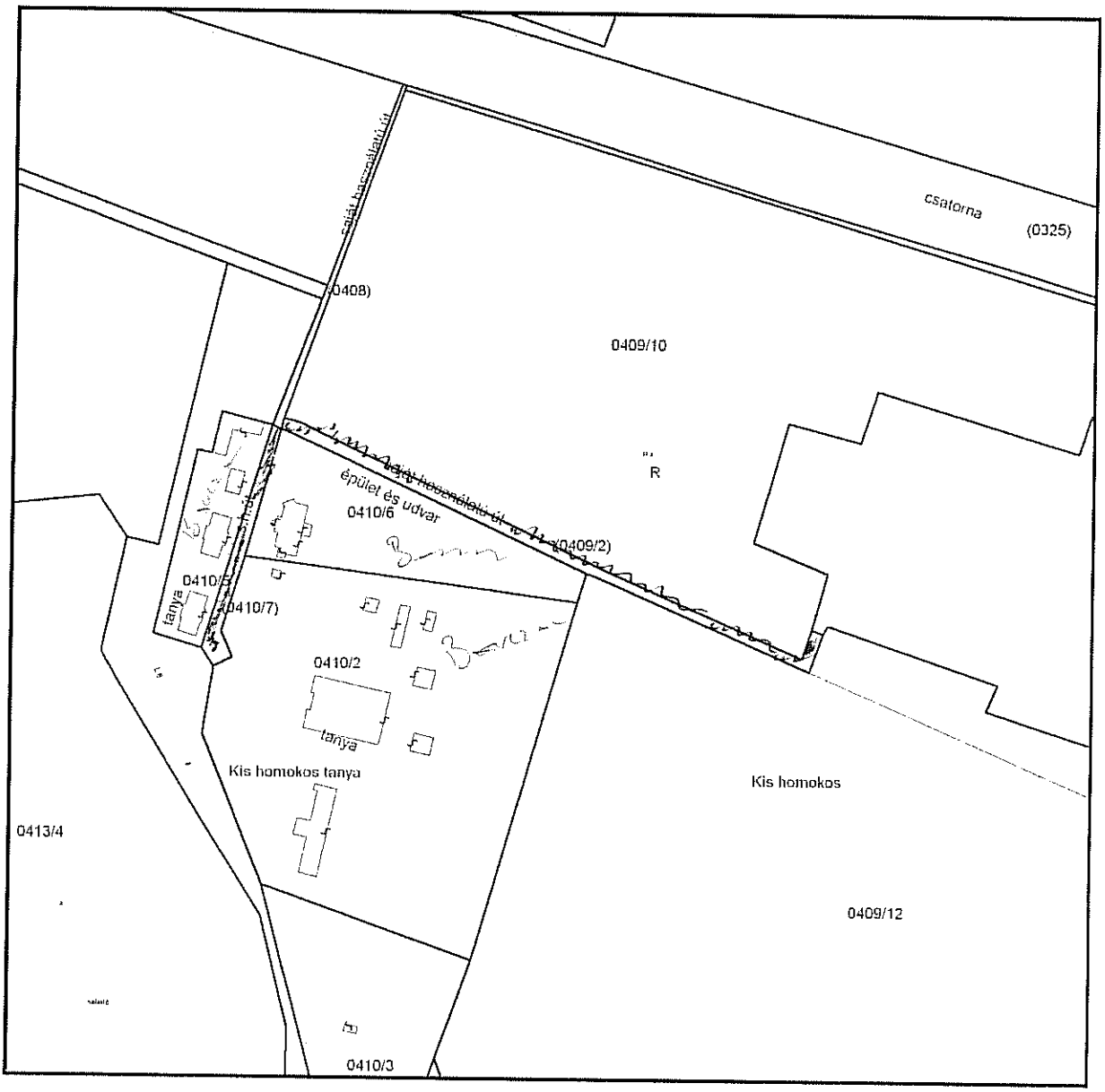

A térképmásolat a kiadást megelőző napig megegyezik az ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis tartalmával. A térképmásolat méretek levételére nem használható!

E L Ő T E R J E S Z T É S

az önkormányzati tulajdonú bérlakások lakbérének megállapításához

Tisztelt Képviselőtestület!

Önkormányzatunk jelenleg 6 db bérlakással rendelkezik, melyből 3db komfortos / Fő u. 81., Fő u. 4. és Fő u. 4/1/, 2 db összkomfortos / Fő u. 49. és Móricz Zs. u. 12/1./, illetve 1 db komfort nélküli / Haladás u. 4./.
Ezeknek a lakásoknak a lakbérét-, kivéve a Fő u. 49. szám alatti volt orvosi szolgálati lakást,- utoljára 2008. májusában változtatta a Képviselőtestület.
Tekintettel arra, hogy azon önkormányzatoknak, amelyek 20db bérlakásnál kevesebbel rendelkeznek, nem kell lakásrendeletet alkotniuk, a bérlakásállomány folyamatos csökkenése miatt 2016-ban ilyen tárgyú rendeletünket hatályon kívül helyeztük. Jelenleg arra van lehetőségünk, hogy a különböző komfortfokozatú bérlemények egységnyi lakbérének mértékét határozatban állapítsuk meg.
Azt gondoljuk, hogy a 2008. után bekövetkezett gazdasági visszaesés, majd az éves inflációs ráta „0"-hoz közeli évei után, az infláció emelkedésének elindulásával újra foglalkoznunk kell a bérleti díjak emelésével, még akkor is, ha nagyságrendileg nem számottevő az ebből származó éves bevétel. A határozati javaslatban szereplő bérleti díjak a piaci bérleti díjakhoz közeliek, s a lakások komfortfokozatának megfelelően változó mértékűek. Az egyes bérlők által ténylegesen fizetendő bérleti díj nagyságát ugyanakkor befolyásolja a bérelt lakás mérete is.
Az önkormányzatunk tulajdonában lévő lakások után fizetendő bérleti díjak, a következőképpen változnának a határozati javaslatban szereplő bérleti díjak alkalmazásával.

Lakcím	jelenlegi díj	Javasolt bérleti díj
- Fő u. 81. / 109 m2/	14.170.Ft/hó	25.070.Ft/hó
- Fő u. 4. /83m2/	10.790.Ft/hó	19.090.Ft/hó
- Fő u. 4/1. /75m2/	10.700.Ft/hó	17.250.Ft/hó
- Fő u. 49. /78,8m2/	30.000.Ft/hó	30.000.Ft/hó
- Móricz Zs. u. 12/1 /53m2/	-	20.140.Ft/hó
- Haladás u.4. /43m2/	4.300.Ft/hó	8.600.Ft/hó

Tarcal, 2018. október 18.

Butta Lászó
polgármester

Dr. Kovács Zoltán
jegyző

H A T Á R O Z A T I J A V A S L A T

Tárgy: önkormányzati tulajdonú bérlakások lakbérének megállapítása.

Tarcal Község Önkormányzat Képviselőtestülete a tulajdonában álló bérlakások lakbérét, 2019. január 1-től kezdődően az alábbiak szerint állapítja meg:

- komfort nélküli lakás	200.-Ft/m2/hó
- komfortos lakás	230.-Ft/m2/hó
- összkomfortos lakás	380.-Ft/m2/hó

A Képviselőtestület felkéri a jegyzőt, hogy az önkormányzati bérlakások bérlőit, a 2019. január 1-től hatályos lakbérekről 2018. november 30-ig értesítse.

Felelős: jegyző
Határidő: 2018. december 31.

TÁJÉKOZTATÓ

a két ülés között végzett tevékenységről

2018. szeptember 27. Gazdasági Fórum, Miskolc, Megyeháza

október 2. KEHOP – Szilárdhulladékkezeléssel kapcsolatos projekt egyeztetés a Kormányhivatalban, Miskolc

október 3. Borklub Bodrogkeresztúr

október 6.
- Aradi Vértanúk Csúcsfutás
- Szüreti Nap Tokaj

október 7. Miskolc-Alsóvámosi Gyülekezet fogadása (50 fő)

október 11. Csapadékvíz-elvezetés területeinek műszaki átadása

október 16. Térségi Ivóvízkezelési Önkormányzati Társulás Társulási Tanács ülése, Szerencs

október 17. Kistérségi Társulási ülés Tokaj

október 18. Szociális, Oktatási, Kulturális és Sportbizottság ülése

október 19. Megyei Közgyűlés kihelyezett ünnepi ülése Vámosújfalu

október 20. Senior sakkverseny, Borfalu

október 23. Ünnepi megemlékezés Borfalu

október 24. A Hárs utca szennyvízelvezetésével kapcsolatos megbeszélés, Tokaj

Tarcal, 2018. október 29.

Butta László
polgármester